

**Korpusonomastinen tutkimus *Helsinkiin* liittyvistä diskursseista
Suomi24-verkkokeskustelualustalla**

Maisterintutkielma

Salla Saari

Suomen kieli

Kieli- ja viestintätieteiden laitos

Jyväskylän yliopisto

2020

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Tiedekunta – Faculty Humanistis-yhteiskuntatieteellinen tiedekunta	Laitos – Department Kieli- ja viestintätieteiden laitos
Tekijä – Author Salla Saari	
Työn nimi – Title Korpusonomastinen tutkimus <i>Helsinkiin</i> liittyvistä diskursseista Suomi24-verkkokeskustelualustalla	
Oppiaine – Subject Suomen kieli	Työn laji – Level Maisterintutkielma
Aika – Month and year Syyskuu 2020	Sivumäärä – Number of pages 84 + liite
<p>Tiivistelmä – Abstract</p> <p>Tässä tutkimuksessa tarkastelen <i>Helsinki</i>-nimen diskursseja Suomi24-verkkokeskusteluissa. Tutkimusaiheena <i>Helsinki</i> on otollinen, koska kokonaisuudessaan kaupunkina sitä on tutkittu nimistöntutkimuksen alalla erittäin vähän. Tutkimukseni tavoitteena on saada selville, millaisia diskursseja pääkaupunkiimme <i>Helsinkiin</i> liittyy eli minkälaista on keskustelu <i>Helsingin</i> ympärillä Suomi24-verkkokeskusteluissa. Lisäksi tarkastelen sitä, millaisia yhteneväisyyksiä ja eroja <i>Helsingin</i> diskursseissa on verrattuna Ainialan ja Jantusen (2019) tutkimuksessa havaittuihin slanginimien <i>Hesa</i> ja <i>Stadi</i> diskursseihin.</p> <p>Tutkimukseni pohjaa nimistöntutkimukseen ja sen alueista tarkemmin paikannimitutkimukseen ja kaupunkinimistöntutkimukseen. Metodologisesti tutkimukseni pohjaa korpusavusteiseen diskurssintutkimukseen, jossa yhdistyy korpuslingvistiikan ja diskurssintutkimuksen menetelmät. Tutkimusaineistoni on koottu Kieli- ja viestintätieteiden tutkimuskeskuksen Suomi24 2016H2 -korpuksesta, joka sisältää keskustelualueella julkaistut viestit vuosilta 2001-2016. Aineistoni koostuu korpuksesta haetuista viesteistä, joissa mainitaan <i>Helsinki</i>.</p> <p>Analyysini jakautuu kolmeen osaan: kollokaatioanalyysiin, diskurssiprosodioiden analyysiin sekä tulosten ja aiemman tutkimuksen vertailuun. Kollokaatioanalyysissä tarkastelen <i>Helsingin</i> 20:ta merkitsevintä kollokaattia ja pohdin, mitä ne kertovat <i>Helsingistä</i> ja sen ympärillä käytävästä keskustelusta. Diskurssiprosodioiden analyysissä luokittelen kollokaatit merkityksensä perusteella merkitysryhmiin ja analysoin näiden ryhmien kuvastamia diskursseja. Lopuksi vertaan <i>Helsingin</i> saamia diskursseja slanginimien <i>Hesa</i> ja <i>Stadi</i> vastaaviin.</p> <p>Kollokaatioanalyysissä tarkastelemini <i>Helsingin</i> merkitsevimpiin kollokaatteihin lukeutuu useita sellaisia, jotka muodostavat yhdessä nimen <i>Helsinki</i> kanssa jonkin organisaation nimen. Tällaisissa tapauksissa <i>Helsinki</i> toimii nimenosana, kuten nimessä <i>Helsingin Sanomat</i>. Merkitsevimpiin kollokaatteihin kuuluu myös esimerkiksi paikkoja ja tapahtumia merkitseviä sanoja, kuten <i>Hämeentie</i> ja <i>suurmielenosoitus</i>.</p> <p>Diskurssiprosodian analyysi vahvistaa osin kollokaatioanalyysissä tekemiäni havaintoja. <i>Helsinkiin</i> liittyvät yleisimmät diskurssit ovat 1) <i>epämääräiset paikat</i>, 2) <i>Helsingin kaupunginosat ja alueet</i>, 3) <i>ajanilmaukset</i> sekä 4) <i>tapahtumat ja kulttuuri</i>. Paikat, kaupunginosat ja alueet kertovat yleensä esimerkiksi asumiseen tai tapahtumiin liittyvästä keskustelusta. Erilaiset ajanilmaukset liittyvät usein <i>Helsingissä</i> järjestettäviin tapahtumiin. Tapahtumiin liittyvät viestit taas ovat usein osa yleistä keskustelua järjestetyistä tai järjestettävistä tapahtumista sekä julkisia kutsuja kyseisiin tapahtumiin. Yleisesti keskusteluviesteissä esiintyy Suomi24-alustalle tyypillisesti yhteiskunnallisia teemoja ja kokemusten jakamista (City Digital Group Oy 2020).</p> <p>Diskurssit ovat osin samoja kuin Ainialan ja Jantusen (2019) nimiä <i>Hesa</i> ja <i>Stadi</i> koskevassa tutkimuksessa, joskin joitakin eroja on havaittavissa. Esimerkiksi matkustamisen ja liikkumisen diskurssi, joka slanginimien tutkimuksessa nousi yhdeksi yleisimmistä diskursseista, jäi omassa tutkimuksessani selkeästi pienempään rooliin. Sen sijaan aiemmassa tutkimuksessa erittäin pieneen rooliin jäänyt koulutuksen diskurssi oli <i>Helsinkiin</i> liittyvässä keskustelussa selvästi yleisempi. <i>Helsinki</i> sai myös joitain täysin omia diskursseja, joskin osaa <i>Hesan</i> ja <i>Stadin</i> yhteydessä esiintyvistä diskursseista ei muodostunut <i>Helsingin</i> yhteydessä lainkaan.</p>	
Asiasanat – Keywords korpusonomastiikka, nimistöntutkimus, sosio-onomastiikka, paikannimet, kaupunkinimistö, korpusavusteinen diskurssintutkimus, CADS, diskurssiprosodia	
Säilytyspaikka – Depository Jyväskylän yliopiston kieli- ja viestintätieteiden laitos	
Muita tietoja – Additional information	

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	1
2 TEOREETTINEN VIITEKEHYS JA AIEMPI TUTKIMUS	4
2.1 Nimistöntutkimus	4
2.1.1 Kaupunkinimistön tutkimus	6
2.1.2 Sosio-onomastiikka	10
2.2 Korpusavusteinen nimistöntutkimus	12
2.3 Diskurssintutkimus	14
2.4 Korpusavusteinen diskurssintutkimus	17
2.5 Slanginimien <i>Hesa</i> ja <i>Stadi</i> diskurssit Suomi24-alustalla	23
3 AINEISTO JA TUTKIMUSMENETELMÄT	27
3.1 Korpukset tutkimusaineistona	27
3.2 Verkkokeskustelualustat tutkimusaineistona	28
3.3 Suomi24 verkkokeskustelualustana	30
3.4 Tutkimusaineiston kuvaus	32
3.5 Tutkimusmenetelmät	34
4 ANALYYSI JA TULOKSET	37
4.1 Kollokaatioanalyysi	37
4.2 Diskurssiprosodioiden analyysi	43
4.3 Tulosten vertailu Ainialan ja Jantusen tutkimukseen	69
5 PÄÄTÄNTÖ	73
5.1 Tulosten yhteenvedo	73
5.2 Tutkimuksen arviointi	76
5.3 Jatkotutkimusmahdollisuudet	79
LÄHTEET	81
LIITE	

1 JOHDANTO

Maisterintutkielmassani tutkin nimen *Helsinki* saamia diskursseja Suomi24-verkkokeskusteluissa. Tutkimukseni sijoittuu korpusavusteisen nimistöntutkimuksen eli korpusonomastiikan alalle, jossa yhdistyy korpuslingvistiikka ja nimistöntutkimus (Ainiala & Jantunen 2019: 58). Tutkimukseni analyysissä käytän korpusavusteisen diskurssintutkimuksen menetelmiä. Korpusavusteinen diskurssintutkimus yhdistää korpuslingvistiikan ja diskurssintutkimuksen menetelmiä niin, että laajoista, sähköisistä tekstiaineistoista tutkitaan erilaisia kielenkäyttöön liittyviä diskursseja esimerkiksi kollokaatioiden tai asiasanalistojen avulla (Partington, Duguid & Taylor 2013: 10).

Korpusavusteinen nimistöntutkimus on vielä varsin uusi tutkimusala. Toistaiseksi selaista ovat Suomessa tehneet vain Ainiala ja Jantunen (2019) tutkien slanginimien *Hesa* ja *Stadi* diskursseja Suomi24-keskustelualustalla sekä Tiina Räisänen (2019), joka tutki Pihtiputaan diskursseja samalta keskustelualustalta. Ainialan ja Jantusen tutkimus (2019) toimii avauksena uudelle tutkimusalalle, korpusonomastiikalle, joka tutkii nimistöä korpusaineistojen avulla. Oma tutkimukseni jatkaa samoin menetelmin *Helsinki*-nimeen liittyvien diskurssien tutkimista. Tutkimukseni kytkeytyy Ainialan ja Jantusen tutkimukseen niin, että voin verrata löytämiäni diskursseja *Hesa*- ja *Stadi*-nimiin liittyviin diskursseihin. Tutkimustulosten vertailu on merkityksellistä, koska sillä tavalla voin selvittää, millaisia yhteneväisyyksiä tai eroja saman kaupungin eri nimien diskursseissa on.

Tutkimusaiheena *Helsinki* on otollinen, koska kokonaisuudessaan kaupunkina sitä on tutkittu nimistöntutkimuksen alalla erittäin vähän. Aiempi *Helsinkiin* liittyvä nimistöntutkimus on usein tarkastellut vain osaa kaupungista tai yleisesti kaupungista käytettäviä nimiä kielenkäytössä. Suomen pääkaupunkina *Helsinki* esiintyy varmasti monien puheissa verkkokeskusteluissa, joten aineistoa olettaisi löytyvän. Henkilökohtaisena motivaationa tutkimukselle toimii kotiseutu, sillä olen *Helsingin* lähikunnasta kotoisin.

Helsinkiin liittyvää nimistöntutkimusta on ylipäättään tehty varsin vähän 2000-luvulla. Monet tutkimuksista tarkastelevat historiallisia tai menneisyydessä käytettyjä nimiä tai nimien etymologiaa eli alkuperää ja syntyä. Yleisesti kielitieteessä on tutkittu helsinkiläisten puheta-
poja ja kieli-identiteettiä (Kotiniemi 2016) sekä *Helsingin* nimistössä esiintyviä muistonimiä, kuten katujen ja puistojen nimiä (Paasu 2018). Terhi Ainiala ja Hanna Lappalainen (2010) ovat tutkineet helsinkiläisten käyttämiä nimivariantteja *Helsingistä*. Tässä tutkimuksessa on sosio-
onomastinen näkökulma, kun nimivarianttien lisäksi tutkitaan syitä ja taustoja näille nimille.

Helsinkiä koskeva nimistöntutkimus on keskittynyt pitkälti eri kaupunginosien nimiin ja kadunnimiin sekä näiden nimeämisen taustalla vaikuttaviin tekijöihin (esim. Vuolle 2016; Ainiala & Lappalainen & Nyström 2016), mutta kokonaisuudessaan *Helsinki* jää tutkimuksissa vähälle. *Helsinkiä* koskevassa tutkimuksessa on siis selkeä aukko, jota tutkimuksellani pyrin täyttämään.

Korpustutkimuksen ja nimistöntutkimuksen yhdistäminen on vielä uutta, vaikka korpustutkimusta on tehty kielitieteen alalla jo pitkään. Korpuslingvistiikka on kielentutkimuksen ala, joka tutkii ja analysoi kielen muotoja, merkityksiä ja käyttötapoja sähköisten tekstiaineistojen, korpusten, avulla. Tutkimusalana se on hyvin laaja, sillä korpukset aineistona mahdollistavat muun muassa kielihistoriaan, kirjallisuuskritiikkiin sekä kieliopillisiin seikkoihin keskittyvän tutkimuksen. (Partington ym. 2013: 5–6.)

Korpustutkimus nähdään usein lähinnä kvantitatiivisena tutkimuksena, koska tutkimus keskittyy tutkimaan eri kielen piirteiden esiintymistä tietyissä konteksteissa. Tutkimuksessa on kuitenkin myös kvalitatiivinen puoli, kun kielen piirteiden esiintymiskonteksteja ja niihin liittyviä sanojen suhteita tulkitaan ja analysoidaan. (Baker 2006: 2.) Korpustutkimuksessa aineistoa ei tutkita kokonaisuuksina tai kokonaisina, eheinä teksteinä, vaan aineisto koostuu lyhyistä teksteistä, tekstikatkelmista ja tekstin osista. Aineistoa lähestytään toistuvuuksien kautta. (Lehto 2018: 84.) Korpusten sisältämää kieltä voidaan tutkia esimerkiksi sanojen yleisyyden ja kollokaatioiden avulla (Hunston 2002: 3) sekä konkordanssilistojen, asiasanojen ja hajonnan kautta (Baker 2010: 19–27).

Korpuslingvistiikka ja sen metodit ovat siitä haastavia määritellä, että ne eivät suoranaisesti muodosta yhtä yhtenäistä kokonaisuutta tai kaavaa, joka toistuisi kaikessa korpustutkimuksessa (Baker & Gabrielatos & Khosravini & Krzyw & McEnery & Wodak 2008: 274, 277; Lehto 2018: 76). Korpuslingvistiikka voidaan nähdä niin tutkimusalana, teoreettisena lähtökohdantana tai vain lingvistisen tutkimuksen metodina (Partington ym. 2013: 5–8; Lehto 2018: 76). Tässä tutkimuksessa korostuu korpustutkimuksen metodologinen puoli, kun hyödynnän korpusta aineistona ja analysoin sitä korpustutkimuksen metodologisen puolen menetelmin.

Myös korpustutkimuksen ja -menetelmien ja diskurssintutkimuksen yhdistäminen on suhteellisen uusi tutkimuksellinen näkökulma Suomessa. Menetelmiä on systemaattisesti alettu käyttää yhdessä vasta 2000-luvulla (Jantunen 2018b: 21). Fairclough (2003: 6) näki laadullisen diskurssintutkimuksen ja määrällisen korpusanalyysin yhdistämisen hyödyt, sillä määrällinen tieto tukee laadullista. Korpusten hyödyntäminen diskurssintutkimuksessa mahdollistaa laajemman aineiston ja sen tarkan tarkastelun esimerkiksi avainsanojen kautta. (Fairclough 2003: 6.)

Korpusavusteisen diskurssintutkimuksen menetelmin on mahdollista tarkastella esimerkiksi diskurssiprosodioita. Diskurssiprosodially tarkoitetaan ilmiötä, jossa tietyt kielen ilmaukset ovat taipuvaisia esiintymään niille tyypillisissä käyttö- tai puheyhteyksissä. Diskurssiprosodia voi kertoa puhujan asenteesta käsiteltävään asiaan, sillä tietyt ilmauksia käyttäessä puhuja ilmaisee suhtautumisensa. (Stubbs 2001: 65.) Tässä tutkimuksessa diskurssiprosodian näkökulma tuo tietoa siitä, millaisia ilmauksia ja kielen piirteitä nimen *Helsinki* ympärillä käytävissä keskustelussa.

Tavoitteenani on korpusavusteisen diskurssintutkimuksen keinoin tutkia, millaisia diskursseja *Helsinkiin* liittyy Suomi24-verkkokeskusteluissa. Tutkielmassani pyrin vastaamaan seuraaviin kysymyksiin:

1. Millaisia diskursseja *Helsinkiin* liittyy?
2. Millaisia yhteneväisyyksiä ja eroja diskursseissa on Ainialan ja Jantusen tutkimuksessa käsiteltyjen slanginimien *Hesa* ja *Stadi* diskursseihin verrattuna?

Tutkimuksen tavoitteena on saada selville, miten kansalaiset puhuvat *Helsingistä* Suomen suurimmassa verkkoyhteisössä. Odotan, että tutkimuksessani esiin nousevat diskurssiprosodiat vastaavat monilta osin Ainialan ja Jantusen tutkimuksessa esiin nousseita diskurssiprosodioita, koska *Helsinki*-nimi todennäköisesti esiintyy hyvin samankaltaisissa keskusteluissa ja puhekonteksteissa kuin slanginimet *Hesa* ja *Stadi*. Odotettavia tuloksia ovat ainakin erilaiset *Helsingin* paikkoja ja rakennuksia sekä kaupunkiin liittyvää matkustamista merkitsevät sanat, sillä nämä esiintyvät arkipuheessa todennäköisesti hyvin samaan tyyliin kuin slanginimet. Diskurssiprosodioiden yhtäläisyyksistä voin tehdä päätelmiä laajemmasta *Helsinkiä* koskevasta puhe- tavasta, kun taas diskurssiprosodioissa havaittavat erot kertovat slanginimien ja virallisen nimen käytön eroista ja siitä, millainen rooli milläkin nimen muodolla on kansalaisten keskusteluissa.

2 TEORIEETTINEN VIITEKEHYS JA AIEMPI TUTKIMUS

2.1 Nimistöntutkimus

Nojaan tutkimuksessani **nimistöntutkimukseen**, jonka tarkoituksena on tutkia nimiä, niiden historiaa ja merkityksiä. Nimistöntutkimus on syntynyt 1800-luvulla, jolloin se toimi lähinnä aputieteenä kielihistorian, historian ja arkeologian rinnalla. Nimistöntutkimuksella on kuitenkin suuri merkitys tutkimusalana esimerkiksi historian näkökulmasta. Nimistöntutkimuksella voidaan selvittää tai ainakin saada vihjeitä esimerkiksi jo kadonneiden kansojen vanhoista asuinpaikoista tai nykyisen Suomen alueella muinoin puhutuista muinaiseurooppalaisista kielistä. (Ainiala, Saarelma & Sjöblom 2008: 14–15.)

Vaikka nimistöntutkimus eli **onomastiikka** on jo pitkään nähty kielitieteellisenä tutkimusalana, kiinnostaa nimet ja niiden tutkiminen myös monia muita tieteenaloja. Nimien historia ja erilaiset merkitykset, joiden avulla voidaan tehdä tulkintoja ihmisten historiasta ja elämästä jokaisen tieteenalan omien tarpeiden mukaan, ovat asioita, jotka nimistöntutkimuksen alalla usein kiinnostavat muiden alojen tutkijoita. Tieteidenvälinen intressi nimiin selittyy sillä, että nimet ovat osa kulttuuria ja kulttuuri vaikuttaa vahvasti ihmisen elämän eri osa-alueilla. (Ainiala ym. 2008: 15–16.) Aina, kun ihmisiä on ollut, on ollut tarve nimetä ja yksilöidä ihmisille tärkeitä asioita. Ihmiset luovat ja muodostavat nimiä keskinäisessä vuorovaikutuksessaan erilaisissa yhteisöissä ja ympäristöissä. (Kiviniemi 1977: 6–9; Zilliacus 2002: 135; Ainiala ym. 2008: 15–16.)

Nimistöntutkimuksen kannalta oleellista on myös määritellä käsite **nimi**. Käsitteenä nimi voidaan määritellä kahdella tavalla, koska sen merkitys jakautuu kahteen osaan. Nimi voi viitata johonkin yksilöityyn henkilöön tai asiaan, jolloin se on erisnimi eli *propri*. Toisaalta nimi voi viitata yleisesti henkilöihin tai asioihin jonkun tietyn lajin edustajina, jolloin on kyse yleisnimestä eli appellatiivista. Nimistöntutkimuksessa keskitytään erisnimiin, jolloin tutkimuksessa käytetty käsite nimi tarkoittaa aina erisnimeä. (Ainiala ym. 2008: 12.)

Nimistöntutkimuksen kenttä jakautuu perinteisesti kahteen osa-alueeseen: paikannimiin ja henkilönnimiin. Nykypäivänä tutkimusala on kuitenkin laajentunut myös muuhun nimistöön, kuten eläinten nimiin, kaupallisiin nimiin sekä kirjallisuuden nimiin. Tutkimusta tehdessä voi myös valita kohteekseen viralliset tai epäviralliset nimet taikka keskittyä kaupunki- tai maaseu-

tunimistöön. (Ainiala ym. 2008: 23–24, 28.) Nimistöön keskittyvässä tutkimuksessa on siis laajat mahdollisuudet erilaisiin näkökulmiin. Tässä tutkimuksessa keskeisessä roolissa nimistön-tutkimuksen osa-alueista on **paikannimitutkimus**.

Paikannimet jakautuvat yleisesti tutkimuksissa luontonimiin ja kulttuurinimiin sen perusteella, mitä nimen taustalla on ja mitä se nimittää. Luontonimet viittaavat paikkoihin, jotka ovat saaneet nimensä jonkin maantieteellisen luonnonpaikan tai -muodostuman mukaan. Kulttuurinimet taas viittaavat paikkoihin, jotka ovat ihmisen luomia tai muovaamia. (Kiviniemi 1990: 46; Ainiala ym. 2008: 24.) Paikannimet voidaan jaotella myös perinnäisiin ja suunniteltuihin nimiin. Perinnäisiksi paikannimiksi kutsutaan usein pienissä yhteisöissä syntyneitä nimiä, jotka juontavat juurensa vanhaan perinteeseen nimittää tiettyä paikkaa tietyllä tavalla. Perinnäiset nimet ovat usein alkujaan hyvin pienen alueen ja yhteisön käytössä ja leviävät alueiden ja yhteisöjen kasvaessa yleiseen puheeseen. Suunnitelluista nimistä puhutaan esimerkiksi rakennettujen ja kaavoitettujen alueiden nimistön kohdalla. Suunniteltuja nimiä ovat esimerkiksi katujen ja puistojen nimet, jotka ovat syntyneet pakollisesta tarpeesta nimetä asuinalueelle merkittävät reitit ja alueet. (Paikkala 2000: 9; Ainiala ym. 2008: 89.) Nimistönsuunnittelua toteuttavat kuntien päättäjät ja virkamiehet yhdessä kielen- ja nimistönhuollon ammattilaisten kanssa. Nimistönsuunnittelijoilla on myös useita nimistönsuunnittelusta kirjoitettuja oppaita apunaan. (Paikkala 2000: 9.)

Paikkojen nimeäminen perustuu yhteisön luontaiseen tarpeeseen yksilöidä sille merkityksellisiä sijainteja, jolloin ne voidaan erottaa yleisistä sijaintia tai maantieteellistä paikkaa kuvaavista yleisnimistä. Sellaiset paikat, jotka ovat olleet jollakin tapaa merkityksellisiä yhteisön kielenkäytössä esimerkiksi asumisen, kulkureittien tai työn tekemisen kannalta, ovat saaneet nimen. (Kiviniemi 1977: 7–9; 1990: 38; Zilliacus 2002: 135; Ainiala ym. 2008: 86–88.) Paikannimiä ovat esimerkiksi *Vuosaari*, *Vallila* ja *Pitäjänmäki*, joiden tehtävänä on erottaa kyseiset *Helsingin* kaupunginosat toisistaan.

Nimet viittaavat aina johonkin tiettyyn kohteeseen, joka on haluttu nimetä. Nimille on siis aina olemassa jokin konkreettinen vastine kielenulkoisessa todellisuudessa. Verrattuna muuhun kielentutkimukseen on nimistöntutkimus, ja erityisesti paikannimistön tutkimus, tästä syystä kiitollisessa asemassa. Nimistöntutkimuksen tutkimuskohteille, nimille, on aina olemassa konkreettinen nimenkantaja, jonka avulla esimerkiksi nimien suhteiden hahmottaminen voi olla helpompaa kuin esimerkiksi abstraktien kielen piirteiden. Paikannimien kytkeytyminen konkreettisiin sijainteihin tuo paikannimitutkimukseen myös maantieteellisen ulottuvuuden, jolloin nimistöä on mahdollista tarkastella suhteessa fyysiseen ympäristöönsä. (Zilliacus 2002: 135–136.)

Paikannimet jaetaan lisäksi mikro- ja makrotoponyymeihin sen perusteella, miten suuren ihmisjoukon käytössä nimet ovat. Mikrotoponyymeiksi kutsutaan nimiä, jotka ovat vain pienen käyttäjäyhteisön käytössä. Tällaisia nimiä ovat usein maaseudun tai muun haja-asutusalueen tiettyä paikkaa, esimerkiksi viljelysmaata, kuvaavat nimet, jotka useimmiten ovat vain yksittäisen perheen tai kyläyhteisön käytössä. Makrotoponyymit sen sijaan ovat laajasti tunnettuja, isojen ja merkittävien paikkojen nimiä. Tällaisia nimiä ovat esimerkiksi kaupunkien, kaupunginosien tai suurien katujen nimet, jotka ovat suurten ihmisjoukkojen yleisessä käytössä. Makrotoponyymejä voivat olla myös merkittävien luonnonpaikkojen, kuten huomattavien tai keskeisten järvien tai tunturien nimet. (Ainiala ym. 2008: 89–91.)

2.1.1 Kaupunkinimistön tutkimus

Suomen nimistöntutkimuksessa on pitkään keskitytty juuri paikannimistöön ja siinäkin erityisesti maaseutunimistöön. Kaupunkinimistön tutkimuksesta on kiinnostuttu selkeästi vasta 2000-luvulla. (Ainiala 2003: 1.) Paikannimitutkimuksessa on perinteisesti keskitytty nimien alkuperään eli etymologiaan, nimien rakenteeseen ja sisältöön sekä alueellisiin variaatioihin (Ziliacus 1997: 14; Ainiala ym. 2008: 86, 96). Tästäkin syystä oma tutkimukseni toimii olennaisena jatkona *Helsinkiä* käsittelevälle kaupunkinimistöntutkimukselle, joka keskittyy enemmän nimen käyttöön keskustelukontekstissa etymologian sijaan.

Kaupunkinimistön tutkimus on paikannimitutkimuksen alalaji. Kaupunki- ja maaseutunimistön rajoja ei kuitenkaan ole aivan helppoa määritellä. Voisi ajatella, että kaupunkinimistö koskisi kaikkia kaupungeiksi määriteltyjen kuntien nimiä ja maaseutunimistö taas kaikkien muiden kuntien nimiä. Suomessa kaupunkien ja maaseudun erot maisemassa ja yhdyskuntarakenteissa eivät kuitenkaan välttämättä ole niin selviä. On kaupungeja, jotka muistuttavat enemmän maaseutua kuin kaupunkia ja toisaalta maaseutukuntia, jotka on määritelty kaupungeiksi. Esimerkiksi Espoossa Tapiola on selkeästi kaupunkimaista, kun taas Nuksio ei ole, vaikka molemmat sijaitsevat kaupungiksi määritellyllä alueella. Olennainen ero kaupunki- ja maaseutunimistön välillä on siis alueen kaupunkimaisuus. (Ainiala 2003: 208–209.)

Paikannimistössä on kuitenkin eroja maaseudun ja kaupunkimaiseman välillä. Kaupunkiympäristöissä suurin osa nimistä on suunniteltuja tai suunniteltujen nimien pohjalta syntyneitä nimiä, kun taas maaseudulla valtaosa nimistä on perinnäisiä, yhteisön tarpeesta syntyneitä nimiä. Kaupunkimaisemien nimet lukeutuvat myös useimmiten kulttuurinimien joukkoon, kun maaseudun nimistössä esiintyy tasaisemmin niin kulttuuri- kuin luontonimiäkin. Maaseudulla

eroja syntyy vielä taajama-alueiden ja haja-asutusalueiden välille, kun taajamissa kulttuurinimet ovat tyypillisempiä ja harvaan asutuilla alueilla luontonimet ovat yleisimpiä. (Ainiala ym. 2008: 88–89, 91.) Kaupunkiympäristöissä nimetyistä paikoista valtaosa viittaa rakennuksiin tai rakennuksissa sijaitseviin liikkeisiin ja palveluihin, joita on tarve yksilöidä nimillä (Ainiala 2005: 11). Esimerkiksi *Helsingissä* ja Torniossa kaupunkinimistä tällaisia ovat yli puolet, kun kokonaisuudesta vain noin kolmannes viittaa alueisiin ja kulkuväyliin (Ainiala 2004a: 38–39). Paikkojen nimet ovat usein kytköksissä ympäristöönsä ja sen muihin nimettyihin paikkoihin, minkä takia paikannimitutkimuksessa voi olla olennaista tarkastella aluetta myös kokonaisuutena. Nimiä tulee siis tarkastella suhteessa niitä ympäröiviin nimiin. (Kiviniemi 1977: 208.) Kaupunkinimistön tutkimuksessa tämä voisi tarkoittaa esimerkiksi kadunnimien tarkastelua kortteleittain tai keskittymistä kokonaisen kaupunginosan nimistöön.

Kaupunkinimistön tutkimuksessa nimet jaetaan virallisiin ja epävirallisiin. Virallisiin nimiin lukeutuvat esimerkiksi kaavanimet, kartoissa käytetyt nimet sekä yritysten ja palveluiden nimet, jotka näkyvät esimerkiksi katukuvassa kyltteinä ja valotauluina. Epävirallisia nimiä sen sijaan ovat kaikki, jotka eivät aiemman määritelmän mukaan ole virallisia nimiä. Tällaisia ovat esimerkiksi puhekielessä tai slangissa käytetyt lempinimet paikoille tai yrityksille. (Ainiala 2003: 209–210; 2005: 12–13; Ainiala ym. 2008: 131, 137–138.)

Virallisia nimiä ovat esimerkiksi kaikki asemakaavoitettujen alueiden kadun- ja paikanimet. Myös asemakaavoitettujen alueiden ulkopuoliset, suunnitellusti nimetyt alueet lukeutuvat virallisiin nimiin, sillä myös maaseudun ja haja-asutusalueiden tiet on pitänyt nimetä. Tätä laajempaa alueiden nimeämistä kutsutaan nimistönsuunnitteluksi, jota toteuttavat kaupunkien, kuntien ja valtion virkamiehet. Kaupunkinimistön tutkimuksessa on olennaista huomioida, että nimet eivät ole syntyneet samalla lailla spontaanisti yhteisön tarpeisiin kuin esimerkiksi maaseudun ja haja-asutusalueiden perinnäiset nimet, sillä kaupunkien ja kuntien eli kaupunkimaiseman nimeämisestä säädetään maankäyttö- ja rakennuslaissa. Laki velvoittaa kuntia numeroimaan kaupungin- ja kunnanosat ja rakennuskorttelit sekä nimeämään jokaisen kadun ja tien. Laki on kirjattu siksi, että nimillä on tärkeä käytännön tehtävä: toimia opasteina. (Ainiala ym. 2008: 131.)

Viralliset nimet jaetaan tyypillisesti neljään kategoriaan: historiallisiin perinnettä kunnioittaviin nimiin, paikkaa kuvaaviin nimiin, muistonimiin sekä ryhmä- ja aihepiiriniimiin. Historiallisilla, perinnettä kunnioittavilla nimillä tarkoitetaan nimiä, jotka perustuvat alueen tai paikan historiaan ja siinä käytettyihin nimiin. Esimerkiksi monet *Helsingin* kaupunginosien nimistä ovat vanhoja keskiaikaisia kylännimiä alueelta. Paikkaa kuvaavat nimet syntyvät paikan

konkreettisen sijainnin pohjalta ja sisältävät usein viittauksia maastonmuotoihin, paikan tarkoitukseen tai paikan ja ihmisen suhteeseen. Tällaisia paikkaa kuvaavia kadunnimiä ovat esimerkiksi *Rantatie* ja *Kirjastonkatu*. Muistonimet sen sijaan ovat saaneet alkunsa jonkin merkittävän henkilön, tapahtuman tai muun ilmiön muistoksi. Muistonimet ovat tyypillisiä etenkin vanhoilla kaupunkialueilla, kuten *Helsingissä Annankatu*, *Aleksanterinkatu* ja *Sofiankatu*. Ryhmä- ja aihepiirinimillä tarkoitetaan tiettyjen aihepiirien tai teemojen mukaan nimettyjä katuja. Tällaiset nimet ovat tyypillisiä esimerkiksi asutusalueilla, joilla katuja on paljon ja ne muodostavat pieniä, yhtenäisiä kokonaisuuksia. Nimien aiheet syntyvät usein ympäristöstä, luonnosta tai paikkakunnalle tyypillisistä ominaisuuksista. Tyypillisiä aluenimiä ovat esimerkiksi kasvien ja eläinten nimet, harrastuslajien sanasto tai paikallisesta elinkeinosta syntyneet nimet. (Ainiala ym. 2008: 134.)

Kaupunkien epävirallinen nimistö syntyy usein virallisen nimistön pohjalta esimerkiksi lyhentämällä tai johtamalla. Joskus epävirallisen nimeämisen tarve syntyy, kun asukkaat eivät koe paikan virallista nimeä omakseen tai riittävän kuvaavaksi alueelle. Epäviralliset nimet jaetaankin tyypillisesti kahteen kategoriaan edellä mainituin perustein. On nimiä, jotka syntyvät alkuperäisen, virallisen nimen pohjalta ja on nimiä, jotka eivät ole riippuvaisia paikan virallisesta nimestä. Epäviralliset nimet syntyvät ja leviävät kansalaisten puheissa ja ne voidaankin osin tulkita osaksi slangia. (Ainiala ym. 2008: 137–138.)

Kaupunkinimistön tutkimuksen kärkinimiin kuuluu Suomessa Terhi Ainiala, joka on tehnyt pitkän uran nimistöntutkimuksen ja erityisesti kaupunkinimistön tutkimuksen alalla. Ainiala on tutkinut 2000-luvulla muun muassa Tornion Suensaaren nimistön koostumusta ja olemusta (Ainiala 2004a), *Helsingin* slanginimistöä eli epävirallista kaupunkinimistöä (Ainiala 2004b), helsinkiläisten käyttämiä nimivariantteja ja niiden käyttöyhteyksiä ja taustoja (Ainiala 2010), paikannimien roolia ja käyttöä *Helsinkiin* sijoittuvissa romaaneissa (Ainiala 2017) sekä paikannimien kerrostumia maaseudulla ja kaupungeissa (Ainiala 2018). Ainialan tutkimukset edustavat kaupunkinimistön tutkimusta laajasti eri näkökulmista aina nimien rakenteista nimien käyttöyhteyksiin.

Useat Ainialan tutkimuksista käsittelevät *Helsinkiä* ja siten koskettavat myös omaa tutkimustani. Pääkaupunkiseudun slanginimistöä koskevassa tutkimuksessa Ainiala (2004b) tarkastelee kouluissa kerätyn slangiasuisten paikannimien aineistoa erityisesti uusien, aiemmin talti-oimattomien nimien osalta. Tutkimuksessa nousee esiin useita täysin uusia slanginimiä, jotka nimittivät pääasiassa *Helsingin* kaupunginosia ja alueita sekä nuorten näkökulmasta keskeisiä rakennuksia ja paikkoja. Aineistossa esiintyy vähäisesti luontonimiä, mitä toisaalta selittää

osaltaan kaupungin olemus rakennettuina ympäristöinä ja luonnonpaikkojen vähäisyys alueella. Tutkimus on ensimmäinen koululaisilta kerätyllä aineistolla toteutettu paikannimitutkimus tässä laajuudessa. (Ainiala 2004b.)

Samankaltaisesta näkökulmasta *Helsinkiä* lähestyy Ainialan ja Lappalaisen (2010) tutkimus helsinkiläisten omassa puheessaan käyttämistä nimivarianteista. Tutkimuksen aineisto koostuu Itä-Helsingissä toteutetuista ryhmähaastatteluista, joihin osallistui suomen-, ruotsin ja somalinkielisiä informantteja. Tutkimuksen tavoitteena on tarkastella informanttien käyttämiä nimivariantteja ja perusteluita näiden käytölle. Informanteilta kysyttiin myös nimivarianteista, joita he eivät käytä ja syitä tälle. Keskiössä on se, mitä nimien käyttö ja informanttien kertoma kertoo heidän identiteetistään suhteessa helsinkiläisyyteensä. (Ainiala & Lappalainen 2010: 71–72.)

Tutkimuksessa havaitaan, että helsinkiläiset käyttävät eniten muotoja *Helsinki*, *Hesa* ja *Stadi*. Syntyperäisten ja muualta *Helsinkiin* muuttaneiden nimien käytössä oli kuitenkin eroja. Slanginimistä *Hesa* on enemmän käytössä *Helsinkiin* muuttaneiden puheissa, kun taas nimi *Stadi* esiintyy enemmän syntyperäisten kaupunkilaisten käytössä. (Ainiala & Lappalainen 2010: 77, 80, 85.) Tulos vahvistaa jo aiemmissa tutkimuksissa todettua asenteellista jakoa slanginimien välillä: syntyperäiset helsinkiläiset kokevat *Stadi*-nimen omakseen ja *Hesan* maalaisien, *Helsingin* ulkopuolisten käyttämäksi nimeksi (Paunonen & Paunonen 2000).

Kaupunkinimistön tutkimus on yleinen paikannimitutkimuksen ala myös Suomen ulkopuolella. Skandinaviassa kaupunkinimistöä on tutkittu esimerkiksi Ruotsissa ja Norjassa. Ruotsissa kaupunkinimistön tutkimus on keskittynyt erityisesti pääkaupungin, Tukholman nimistöön. Carina Johansson (2007) on tutkinut kielenkäyttäjien suhdetta ja käsityksiä Tukholman kadunnimiin. Kadunnimet näkyvät kaupungissa kaikkialla, kylteissä ja paikannimissä, mikä tekee niistä kiinteän osan myös kaupunkilaisten puhetta. Käyttäjien näkökulmasta Johansson tarkastelee sitä, miten tuttuja kaupungin kadunnimet ovat tukholmalaisille ja samalla selvittää heidän käsityksiään kaupungin kadunnimistä. (Johansson 2007: 39.)

Norjassa on tutkittu kaupunkinimistöä esimerkiksi artikkeleiden, niiden varioimisen ja puuttumisen näkökulmasta (Haslum 2003; Idsal 2019). Niin Haslumin (2003) kuin Idsalinkin (2019) tutkimukset käsittelevät norjalaisten kaupunkien nimiä artikkelien ja nimen määräisyyden tai epämääräisyyden kautta. Kaupunkinimistön lähestymistapa on näissä tutkimuksissa ennemminkin kieleen ja nimimuotoihin itseensä liittyvä kuin nimien käyttöön keskittyvä. Haslumin (2003) tutkimus käsittelee laajasti koko Norjan alueen kaupunginnimiä, kun taas Idsalin (2019) tutkimus tarkastelee Norjan Rogalandin läänin kaupunkinimistöä. Kansainvälinen kau-

punkinimistön tutkimus vaikuttaa painottuvan suuriin kaupunkeihin, kuten New York (Berggren 2016), ja historiallisiin kaupunkeihin, kuten Rooma (Vennemann 2016). Pohjoismaissa ja Baltiassa kaupunkinimistön tutkimusta on kuitenkin tehty myös pienemmistä kaupungeista, kuten Örebro (Wiktorsson 2000) ja Deltuva (Vanagas 1994).

2.1.2 Sosio-onomastiikka

Nimistöntutkimuksen sociolingvistinen näkökulma, jota kutsutaan usein myös **sosio-onomastiikaksi**, ottaa nimien lisäksi huomioon sosiaaliset ja tilanteiset kontekstit, joissa nimiä käytetään. Sosio-onomastiikka keskittyy siis laajemmin nimien käyttöön, variointiin ja niiden esiintymiseen erilaisissa käyttökonteksteissa. (Ainiala ym. 2008: 75.) Nimistöntutkimuksessa sociolingvistiikalla on tärkeä tehtävä, sillä nimien, etenkin vanhojen ja pitkään käytössä olleiden nimien, perusteella voidaan selvittää paljon myös paikkoja aikanaan nimenneistä yhteisöistä (Kiviniemi 1977: 7).

Sosio-onomastista tutkimusta on tehty jo 1970-luvulta lähtien, joskin se silloin keskittyi lähinnä vain ruotsinkielisiin paikannimiin. Vasta 1990-luvulla sosio-onomastinen näkökulma vahvistui suomenkielisen nimistön tutkimuksessa, kun kiinnostuttiin nimitaitojen muutoksesta ja siitä, miten yhteiskunnan muutokset vaikuttavat ihmisten tarpeeseen käyttää esimerkiksi aiempien sukupolvien käyttämiä nimiä. Siitä lähtien nimien käytön tutkimus on yleistynyt ja laajentunut tutkimaan suurempia yhteiskunnallisia ja sosiaalisia muutoksia. (Ainiala ym. 2008: 75–76.) Sosio-onomastisilla tutkimuksilla on pyritty selvittämään esimerkiksi iän, sukupuolen ja ammatin vaikutusta henkilön nimitaitoihin ja nimien käyttöön (Zilliacus 2002: 71; Ainiala ym. 2008: 75–76).

Sosio-onomastisissa tutkimuksissa, etenkin 1900-luvun loppupuolella tehdyissä, puhutaan usein *nimitaidosta*, jolla tarkoitetaan ihmisen kykyä nimetä ja käyttää tuntemiaan nimiä. Tutkimuksien tarkoituksena ei ole ollut testata ihmisten muistia, vaan selvittää yhteyksiä taustatekijöiden ja nimien osaamisen välillä. Nimitaitoa tutkiessa on voitu huomioida esimerkiksi vastaajien ikä, asuinpaikka, ammatti ja perhetilanne. Esimerkiksi Slotte, Zilliacus ja Harling (1973) selvittävät kolmen suomenruotsalaisen kunnan väestön nimitaitoa ja osoittavat tutkimuksen tuloksissa vanhemman väestön osaavan paikallisia nimiä enemmän kuin nuoren väestön. Myös sukupuolten välillä oli selkeä ero: miehet osaavat nimetä naisia enemmän paikallisia nimiä. (Zilliacus 2002: 71–74.)

Nimien, kuten kielen yleensäkin, käyttö on vaihtelevaa. Nimien käyttö voi olla sosiaalista eli käyttäjäkohtaista tai tilanteista eli tilannekohtaista. (Ainiala ym. 2008: 150.) Nimiä on, koska

ihmisellä on ollut tarve nimetä elinympäristössään merkityksellisiä paikkoja, jotta niistä puhuminen olisi mahdollista. Koska nimet perustuvat tarpeeseen nimittää elämän kannalta olennaisia paikkoja, on nimiä käytössä juuri sen verran kuin niitä tarvitaan. Jos jonkin paikan nimeämisen tarve loppuu, katoaa nimi käytöstä. Jokaisella ihmisellä on yksilöllinen nimivarastonsa, johon kuuluu aktiivisessa käytössä olevia nimiä sekä harvemmin tarvittavia nimiä. Harvemmin käytetyt nimet voivat olla esimerkiksi nimiä, jotka henkilö tietää ja tuntee, mutta ei itse omassa käytössään tarvitse. (Zilliacus 2002: 81, 153; Ainiala ym. 2008: 144.) Nimien käyttöön vaikuttaa siis käyttäjän henkilökohtainen tarve nimetä ja nimittää ympäristössään ja elämässään merkityksellisiä paikkoja ja asioita sekä erilaiset tilanteet, joissa nimiä tarvitaan.

Käyttäjäkohtaista ja tilannekohtaista nimien käyttöä ei kuitenkaan voi täysin erottaa toisistaan. Tilannekohtaista vaihtelua tarkastellessa on tärkeää kiinnittää huomiota siihen, millaisia nimiä ja nimivariantteja erilaisissa tilanteissa käytetään. Näiden tilanteiden tarkastelussa tulee ottaa huomioon esimerkiksi puhetilanne, sen muodollisuus ja siihen osallistuvat jäsenet, jolloin huomio kääntyy osin myös nimien käytön käyttäjäkohtaiseen tarkasteluun. Puhetilanne ja sen osapuolet vaikuttavat siihen, millaista kieltä tilanteessa on tarpeellista käyttää, jolloin se vaikuttaa myös nimien käyttöön. Esimerkiksi tutussa ryhmässä voidaan käyttää muun muassa epävirallisia nimiä, kun taas vieraiden ihmisten kanssa keskustellessa nimistä valitaan viralliset, kaikkien tuntemat variaatiot. (Ainiala ym. 2008: 150–151.)

Sosio-onomastisen tutkimusalan alle sijoittuu myös kansanlingvistinen tutkimus, joka tutkii kielenkäyttäjien asenteita ja suhtautumista nimiin (Ainiala ym. 2008: 77, 153). Kansanlingvistinen tutkimus voi esimerkiksi selvittää epävirallisten paikannimien kautta ihmisten suhtautumista tiettyihin kaupunginosiin tai paikkoihin, kyselyaineistojen kautta käyttäjien kantaa tiettyjen nimien käytöstä ja soveliaisuudesta tai tiedustelemalla nimien herättämiä mielikuvia paikoista (Ainiala ym. 2008: 154).

Helsinkiin liittyvää sosio-onomastista tutkimusta edustaa esimerkiksi Maria Vidbergin (2017) tutkimus suomenkielisten paikannimien esiintymisestä ruotsinkielisessä kontekstissa *Helsingissä*. Tutkimuksen tuloksista selviää, että ruotsinkielisessä kontekstissa suomenkielisten nimien ainesten käyttö jakautuu kolmeen tapaan: 1) suorien suomenkielisten nimien käyttöön, 2) hybridinimien, eli suomen- ja ruotsinkielisen nimen yhdistelmien käyttöön sekä 3) nimien rinnakkaiseen käyttöön. Tutkimuksen tavoitteena oli tarkastella suomenkielisten paikannimien roolia lainauksina ruotsinkieliseen keskusteluun. (Vidberg 2017: 156.) Myös aiemmin mainitussa Ainialan ja Lappalaisen (2010) tutkimuksessa (kts. luku 2.1.1) *Helsingin* nimivarianteista on kielen käyttöä koskeva näkökulma. Sosio-onomastisia tutkimuksia on tehty myös

esimerkiksi lasten nimeämiseen (Alhaug & Saarelma 2017) sekä identiteetin ja etunimen yhteyteen (Aldrin 2017) liittyen.

2.2 Korpusavusteinen nimistöntutkimus

Korpusavusteinen nimistöntutkimus eli korpusonomastiikka on nimistöntutkimuksen ala, joka tutkii nimistöä sähköisten tekstiaineistojen avulla. Tutkimuksessa käytetään aineistona laajoja korpuksia, joita analysoidaan korpustutkimuksen menetelmin niin, että tutkimuksen fokuksessa on nimistö. Nimistöä voidaan tutkia korpuksista esimerkiksi sanalistojen, konkordanssien ja avainsanojen analyysin kautta. Korpusonomastiikassa voidaan tarkastella esimerkiksi nimien yleisyyttä, nimien käyttöä tekstikonteksteissa sekä nimien alueellista variaatiota. (Ainiala & Jantunen 2019: 57–58.)

Korpusonomastista tutkimusta on tehty varsin vähän. Suomessa tutkimusalan pioneereja ovat Terhi Ainiala ja Jarmo Harri Jantunen (2019, tarkemmin alaluvussa 2.5) tutkimuksellaan *Helsingin* slanginimiin liittyvistä diskursseista verkkokeskusteluissa. Lisäksi Tiina Räisänen (2019) on maisterintutkielmassaan selvittänyt *Pihtiputaaseen* liittyviä diskursseja korpusavusteisen nimistöntutkimuksen menetelmin.

Räisäsen tutkimus (2019) on asetelmaltaan ja menetelmiltään hyvin samankaltainen kuin oma tutkimukseni. Räisänen käytti aineistonaan Suomi24-korpusta ja tutki keskusteluviesteistä niitä, joissa mainittiin *Pihtipudas* ja *Pihtiputaan mummo*. Tutkimus on toteutettu korpusavusteisen diskurssintutkimuksen menetelmin hyödyntämällä kollokaatioanalyysiä nimen *Pihtipudas* käytön selvittämiseen ja diskurssianalyysin menetelmiä *Pihtiputaan* sekä *Pihtiputaan mummo* -idiomin diskurssien selvittämiseen. Jo tutkimuksen kollokaatioanalyysi paljasti, että paikkakunnan *Pihtipudas* yhteydessä esiintyy yleisimmin juuri sana *mummo*, mikä kertoo idiomien yleisyydestä. Diskursseista selkeästi nousivat esiin talous- ja politiikka-, henkilö- ja viestintädiskurssit sekä ymmärtämisen diskurssi.

Maailmalla korpusaineistoja on hyödynnetty esimerkiksi fraseologisesta näkökulmasta tehdyissä nimistöntutkimuksissa: Sinclair (2004) on hyödyntänyt The Bank of English -korpusta tutkiessaan prepositioiden *of* ja *for* käyttöä yhdistysten nimissä, ja Pierini (2008) British National Corpus -korpuksesta koottua osakorpusta tutkiessaan henkilönnimien ja paikannimien käyttöä fraseologisissa yksiköissä englannin kielessä. Myös Halverson ja Engene (2010) ovat tehneet nimistöön liittyvää tutkimusta korpusaineistoa hyödyntäen. He ovat tutkineet *Maast-*

richt- ja *Schengen-*nimien virallista ja metonymistä käyttöä hyödyntäen aineistonaan norjalaisista sanomalehtiteksteistä koottua korpusta. Näissä tutkimuksissa ei kuitenkaan ole tuotu esiin korpusonomastiikan käsitettä (Ainiala & Jantunen 2019: 59).

Edellä mainituista tutkimuksista erityisesti Halversonin ja Engenen tutkimus (2010) on mielenkiintoinen oman tutkimukseni kannalta. Halverson ja Engene ovat tutkineet paikannimien *Maastricht* ja *Schengen* virallista ja metonymistä käyttöä korpusaineistossa, joten teoreettisesti tutkimuksen lähtökohdat ovat hyvin samankaltaiset kuin omassa tutkimuksessani, vaikkakaan Halverson ja Engene eivät käytä tutkimuksessaan diskurssintutkimuksen menetelmiä. Heidän tutkimuksensa keskittyy tutkimaan paikannimistä käytettyjä eri muotoja kognitiivisen lingvistiikan näkökulmasta. Yhtymäkohtana omaan tutkimukseeni onkin ennemminkin tutkimuksessa käytetyt korpuukset, joista on paikannimien haulla koottu tutkimuksen aineisto. (Halverson & Engene 2010: 1–2, 5.) Tutkimusaineisto luokiteltiin niin, että paikannimien *Maastricht* ja *Schengen* virallista merkitystä ilmaisevat osumat muodostivat virallisten nimien luokan ja metonymisessä eli virallisesta poikkeavassa merkityksessä käytetyt osumat muodostivat metonymien luokan, joka jakautui lopulta useaan luokkaan merkityksiensä puolesta. (Halverson & Engene 2010: 6.) Halversonin ja Engenen tutkimuksessa voi nähdä piirteitä myös sosio-onomastiikasta, sillä tutkimuksessa keskitytään paikannimien käyttöön ja eri merkityksiin sanomalehtiteksteissä käytetyssä kielessä.

Korpusaineistoja hyödyntävää nimistöntutkimusta on tehty myös esimerkiksi Englannissa ja Liettuassa. Terhi Nurminen (2013) on tutkinut erilaisten mäkeä (engl. *hill*) merkitsevien englanninkielisten sanojen käyttöä Northumberlandin ja County Durhamin kreivikunnan nimistössä. Tutkimuksensa aineistona Nurminen käytti Koillis-Englannin kartoissa esiintyvistä nimistä koottua korpusta. Laura Kamandulyté (2006) on tutkinut lekseemin *Arab* ja kollokaatin *Saudi Arabia* käyttöyhteyksiä liettualaisissa sanomalehdissä. Aineistona Kamandulyté käytti sanomalehtiteksteistä koottua korpusta, josta hän on tutkinut nimien semanttisia preferenssejä ja kollokaatteja. Erityisesti Kamandulytén (2006) tutkimus on lähellä omaani, sillä se tarkastelee nimien käyttöyhteyksiä. Omasta tutkimuksestani poiketen Kamandulytén tutkimus ei koske paikannimiä, vaan maan vähemmistöryhmästä käytettyjä nimiä ja niiden käyttöyhteyksiä sanomalehtikorpuksista.

Nimistöntutkimuksessa on siis aiemminkin käytetty sähköisiä aineistoja, kuten nimilistoja, joista on voitu tehdä yksinkertaisia hakuja ja annotaatioita. Nimilistoja on hyödynnetty niin henkilönimitutkimuksissa kuin paikannimitutkimuksissakin. (Ainiala & Jantunen 2019: 58–59.) Suomessa Digi- ja Väestötietovirasto hallinnoi suomalaisten virallisista henkilönnimistä koostuvia listoja, jotka ovat tutkijoiden käytössä lupaa hakemalla (DVV 2019). Näitä

nimilistoja voidaan hyödyntää esimerkiksi eri nimien suosion vaihtelun tutkimiseen vuosikymmenittäin. Myös paikannimitutkimusta on pystytty tekemään sähköisten aineistojen avulla vuodesta 2017 alkaen, kun Nimiarkisto avautui. (Ainiala & Jantunen 2019: 58–59.) Nimiarkisto sisältää yli 2 miljoonaa paikannimitietoa (Ainiala & Jantunen 2019: 58–59; Kotus 2020a). Varsinaisia korpuksia suomalaisessa nimistöntutkimuksessa ei kuitenkaan ole aiemmin käytetty aineistona.

Korpusavusteinen nimistöntutkimus, korpusonomastiikka, on siis vielä varsin tuore tutkimusala. Korpusonomastisia tutkimuksia on tietoni mukaan samanaikaisesti tämän tutkimuksen kanssa tekeillä kaksi. Molemmat tutkimukset koskevat niin ikään pääkaupunkiseudun nimistöä. Jarmo Harri Jantunen, Terhi Ainiala, Salla Jokela ja Jenny Tarvainen (tulossa) tutkivat laajemmin pääkaupunkiseutuun eli *Helsinkiin*, *Vantaaseen* ja *Espooseen* liittyviä diskursseja Suomi24-keskustelualustalla. Toinen tutkimuksista on *Helsingin* yliopistossa tekeillä oleva maisterintutkielma.

2.3 Diskurssintutkimus

Tutkimukseni pohjaa nimistöntutkimuksen ja korpusten lisäksi diskurssintutkimukseen, jota käytän tutkimukseni analyysissä. **Diskurssintutkimus** on monitieteistä, joten se sisältää samanaikaisesti lingvistisen, diskursiivisen ja sosiaalisen näkökulman. Diskurssintutkimuksen lähtökohtana on se, että kielenkäyttö on sosiaalista toimintaa ja sen avulla voidaan tutkia ihmisten kielenkäyttöä todellisissa tilanteissa. (Pietikäinen & Mäntynen 2009: 22, 24; Paltridge 2012: 12.) **Diskurssin** käsite voidaan määritellä kahdella tavalla: sekä teoreettiseksi näkemykseksi kielestä sosiaalisena resurssina että kiteytyneeksi merkityksellistämisen tavaksi, joka on kie-liiyhteisössä tunnettu (Gee 2005: 22; Pietikäinen & Mäntynen 2009: 26–27). Tässä tutkimuksessa olennaiseksi määritelmäksi nousee jälkimmäinen, merkityksellistämiseen liittyvä määritelmä, josta puhun tästedes diskurssina tai vakiintuneena puhetapana.

Diskurssit syntyvät ja juurtuvat kieleen aina useiden sosiaalisten tapojen ja käytäntöjen yhteentörmäyksissä. Diskursseja luodaan siis sosiaalisessa kanssakäymisessä ja vuorovaikutuksessa. Kuten kieli elää, muuttuu ja vakiintuu käytössä, samoin diskurssit vakiintuvat kielenkäyttöön niiden toistuessa useita kertoja. Diskursseja eli vakiintuneita puhetapoja syntyy usein tiiviissä tietyn aihepiirin ympärille kokoontuneen ihmisjoukon käytössä. Esimerkiksi erilaiset harrastukset ja niissä muodostuvat yhteisöt ovat tällaisia; koripalloa pelatessa tulee tietää lajiin liittyvä sanasto, jotta voi osallistua peliin ja siihen liittyvään keskusteluun. (Gee 2005: 26–27.)

Kun puhutaan diskursseista, tarkoitetaan erilaisin kielellisin valinnoin ilmaistuja puheta-
poja, jotka hahmottavat ja kuvaavat ympäröivää maailmaa. Diskurssit pitävät sisällään kielelli-
sen ilmaisun lisäksi kuitenkin myös sosiaalisia merkityksiä, kuten sääntöjä ja normeja siitä,
mitä on hyväksyttyä sanoa. Kielellisten puheta-
pojen lisäksi diskurssit kuvaavat siis laajempaa
yhteiskunnassa vallitsevaa keskusteluilmapiiriä ja -kulttuuria. Diskurssintutkimus pohjaa aja-
tukseen kielestä sosiaalisena toimintana, jonka avulla jäsennetään ja kuvataan maailmaa. Kieli
on läsnä kaikessa mitä teemme; kielen avulla ilmaiseimme itseämme ja ymmärrämme toisia,
nautimme kirjallisuudesta ja viihteestä sekä seuraamme maailman tilannetta. (Pietikäinen &
Mäntynen 2019: 17, 71–72.) Diskurssintutkimuksessa keskitytäänkin pelkän kielen lisäksi toi-
mintaan ja näiden kahden yhdessä muodostamaan ilmiöön. Erona esimerkiksi tekstintutkimuk-
seen voidaan ajatella, että diskurssintutkimus analysoi kielen ja tekstien ohella myös laajempia
yhteiskunnallisia ilmiöitä, kuten yhteiskunnan rakenteita ja valtasuhteita. (Heikkinen 2012: 96;
Paltridge 2016: 2–3.)

Ajan merkitys diskursseihin, niiden muodostumiseen ja säilymiseen on suuri. Diskurssit
heijastavat käsillä olevaa aikaa ja sen käytänteitä. Vakiintuneita puheta-
poja syntyy jatkuvasti
vuorovaikutuksessa ja puheessa ja samaan tahtiin niitä myös kuolee ja poistuu käytöstä. Usein
tämä vaihtuvuus selittyy ajan ja kulttuurin muutoksilla, jotka vaikuttavat luonnollisesti yhteis-
kunnassa käytettävään kieleen. (Gee 2005: 30–31; Pietikäinen & Mäntynen 2019: 71.) Diskurs-
sien aikasidonnaisuus liittyy vahvasti myös siihen valtaan, joka diskursseilla esimerkiksi yh-
teiskunnassa ja politiikassa on. Aika ja ajassa merkityksellisiksi koetut arvot määrittävät, miten
ajankohtaisista ilmiöistä voidaan puhua ja mitä tulee jättää sanomatta. Nämä diskurssit pakot-
tavat yhteiskunnan reagoimaan ilmiöihin. Esimerkiksi ilmastonmuutokseen liittyvät diskurssit,
jotka nousivat 2010-luvulla pinnalle ilmiön merkityksellisyyden myötä, pakottavat poliittiset
puolueet ja toimijat reagoimaan keskusteluun. (Pietikäinen & Mäntynen 2019: 72.)

Puhuttaessa diskursseista on tärkeää huomioida, että rajojen vetäminen ei aina ole yksin-
kertaista. Sama diskurssi ei välttämättä esiinny aina samanlaisena eri tilanteissa, sillä diskurssin
ilmeneminen on aina riippuvainen kontekstista. Jos esimerkiksi elokuvan pysäyttää keskeltä ja
yrittää selvittää, mikä kohta tai tilanne tarinassa on menossa, on todennäköisesti kelattava
taaksepäin ja eteenpäin, jotta pysäytetyn kohdan konteksti selviää. Tilanne ja sen sisältämä
merkitys on siis riippuvainen sitä ympäröivistä tapahtumista ja elementeistä. (Gee 2005: 29.)
Koska diskurssit ilmenevät kielellisessä kontekstissa, on tärkeää huomioida myös vuorovaiku-
tustilanteen vaikutus puheta-
poihin. Tietyt diskurssit ovat kytköksissä tiettyihin sanoihin ja fraa-
seihin, mutta niiden merkitys voi olla erilainen riippuen siitä, millaisessa yhteydessä ja kenen

kanssa niitä käytetään. Diskurssien merkitys ei siis suoranaisesti ole itse sanoissa, vaan ne syntyvät kielellisen ilmauksen, esiintymiskontekstin ja tulkinnan yhteisvaikutuksessa. (Pietikäinen & Mäntynen 2019: 94.)

Diskurssintutkimuksen perusajatus kielenkäytöstä sosiaalisena toimintana perustuu ajatuksen monifunktioisesta kielestä. Tällä tarkoitetaan sitä, miten kielellä on useita erilaisia tehtäviä ja niiden perusteella myös kielenkäytön tarkastelu on mahdollista useasta eri näkökulmasta. Diskurssintutkimuksen kannalta ei ole olennaista niinkään se, kuka kielelliset valinnat on tehnyt tai miten tietoisia ne ovat olleet, vaan se, miten jokin asia ilmaistaan: mitä sanoja on käytetty, miten lauseet on rakennettu ja toisaalta mitä on mahdollisesti jätetty sanomatta. Diskurssintutkijalle merkityksellistä on se, miten käytettyjen sanojen ja ilmausten avulla jäsennetään ja määritetään maailmaa. (Pietikäinen & Mäntynen 2019: 96, 99.) Kielikäsitteistä diskurssintutkimus keskittyy erityisesti funktionaaliseen käsitykseen. Funktionaalisen kielikäsitteksen mukaan kielen merkitykset syntyvät silloin kun kieltä käytetään sosiaalisessa vuorovaikutuksessa. Kielelliset merkitykset ovat siis kontekstiin sidottuja. (Luukka 2000: 135, 138; Pietikäinen & Mäntynen 2019: 19.)

Yksi yleisimmistä tavoista tutkia diskursseja kielellisestä näkökulmasta on tarkastella, miten puheessa nimetään maailman ilmiöitä ja asioita. Diskurssintutkimuksen kontekstissa nimeämisellä tarkoitetaan niitä nimityksiä, joita valitaan käytettäväksi maailman ilmiöistä ja asioista puhuttaessa. Nimeämiseen liittyy vahvasti myös erottelu ja kategorisointi. Ihmisellä on tarve jäsentää maailmaa luokittelemalla esimerkiksi ihmisiä erilaisiin ryhmiin, jotka nimetään ryhmää kuvaavalla sanalla. Nämä luokittelut ja sen kautta syntyneet ryhmät osaltaan muodostavat kuvaa kielenkäyttäjän jäsentämästä maailmasta. (Pietikäinen & Mäntynen 2019: 101.)

Diskurssintutkimus on lähtökohtaisesti laadullista eli kvalitatiivista tutkimusta. Laadullinen tutkimus keskittyy kuvaamaan, selittämään ja ymmärtämään ilmiöiden luonnetta, tapahtumien ja prosessien ehtoja ja seurauksia sekä ihmisten ja yhteisöjen toimintaa ja kokemuksia. Diskursseja tutkimalla voidaan selvittää esimerkiksi erilaisten merkitysten rakentamista sosiaalisesti ja kielellisesti toimimalla, jolloin tutkimuksen tulokset antavat laadullista tietoa erilaisista kielenkäyttötavoista. Laadullinen tutkimus eroaa määrällisestä siinä, että laadullinen tutkimus keskittyy ymmärtämään ja selittämään kielen ilmiöitä, kun taas määrällinen tutkimus keskittyy esimerkiksi jonkin kielen ilmiön yleisyyteen tai toistuvuuteen. Määrällisen tutkimuksen tulokset ovat siis laskennallisia, numeerisia ja ne ilmaisevat, miten paljon, miten usein ja missä suhteessa joitain tiettyjä kielen muuttujia esiintyy tutkimusaineistossa. Laadullisen tutkimuksen tulokset kertovat ilmiön piirteiden tai toiminnan laadusta ja ilmentävät siis esimerkiksi kielellisen toiminnan sisäistä logiikkaa. (Pietikäinen & Mäntynen 2019: 210–211.)

Laadullisen tutkimuksen menetelmät ovat laajasti hyödynnettävissä diskurssintutkimuksen kentällä, sillä diskursseja voidaan tutkia monista erilaisista näkökulmista. Tavoitteena laadullisessa tutkimuksessa on ymmärtää ihmisten käyttäytymistä ja hahmottaa heidän vuorovaikutuksessaan ja kielenkäyttötilanteissa rakentamiaan tulkintoja ja merkityksiä, jotka osaltaan kertovat siitä, miten ihmiset näkevät maailman. Laadullisella tutkimuksella tähdätään siis laajempaan ja yleisempään käsitykseen ihmisten tavasta hahmottaa ympäröivää maailmaa. (Pietikäinen & Mäntynen 2019: 211.)

Koska diskurssintutkimus on tutkimusalana kovin laaja, on sen tekemiseenkin laaja valikoima tutkimusmenetelmiä. Juuri tutkimusmenetelmien laajan kirjon vuoksi diskurssintutkimukselle ei voida nimetä mitään yksittäistä, kaikkien diskurssien tutkimiseen soveltuvaa menetelmää, vaan menetelmät tulee aina valita tapauskohtaisesti tutkimusaineistosta ja -kysymyksistä riippuen. Diskurssintutkimuksessa käytettäviä menetelmiä ovat esimerkiksi keskusteluanalyysi, kielenkäytön semanttinen analyysi, visuaalisten, kirjoitettujen ja kerrottujen narratiivien analyysi sekä genreanalyysi. Diskurssintutkimuksessa analyysi on lähestulkoon aina aineistolähtöistä, eli tutkittavasta aineistosta nousee analyysiin tarkasteltavan ilmiön kannalta olennaisia piirteitä, joihin tutkija tarttuu. Aineiston ja tutkimuksen taustalla vaikuttavan teorian avulla tarkastellaan laajempia ilmiöitä ja niiden jatkumoa sosiaalisissa tilanteissa. (Pietikäinen & Mäntynen 2019: 240–242.)

Diskurssintutkimuksessa aineistoa tulee tarkastella useassa osassa ja eri näkökulmista. Aineistoa voidaan koodata, jaotella, laskea, tyypitellä, teemoitella, jakaa, pilkkoa, kytkeä, yhdistää ja verrata muihin aineistoihin, jotta aineistosta nousee esiin sen tyypilliset piirteet. Nämä tyypilliset piirteet aineistossa ilmaisevat erilaisia merkityksiä. Diskurssintutkimuksessa on tyypillistä pyrkiä analysoimaan näiden merkitysten suhdetta kontekstiin eli tilanteeseen, jossa ne esiintyvät ja sosiaalisen toimintaan eli tutkittavaan ilmiöön, jolloin aineistosta muodostuu merkityksellistämisen tapoja eli diskursseja. (Pietikäinen & Mäntynen 2019: 243–244.)

2.4 Korpusavusteinen diskurssintutkimus

Tutkin *Helsinki*-nimeen liittyviä diskursseja **korpusavusteisen diskurssintutkimuksen** menetelmin. Korpusavusteinen diskurssintutkimus (engl. *corpus-assisted discourse studies, CADS*) on tutkimusmenetelmä, joka yhdistää korpustutkimukselle tyypillisen määrällisen ja diskurssintutkimukselle tyypillisen laadullisen näkökulman. Yhteistä menetelmille on se, että ne tarkas-

televat kielenkäyttäjien autenttisissa tilanteissa itse tuottamia, todellisia tekstejä ja tekevät päätelmiä kielenkäytöstä säännönmukaisuuksiin ja toistuvuuksiin nojaten. (Georgakopoulou & Goutsos 2004: 185; Baker 2006: 5–6; Partington ym. 2013: 10.)

Korpustutkimus on perinteisesti mielletty vahvasti kvantitatiiviseksi tutkimukseksi, sillä laajojen korpusaineistojen avulla on voitu käsitellä suuria tekstiaineistoja ja näin ollen käsitellä suurta kieliainesta eri näkökulmista. Laajat korpusaineistoihin pohjaavat tutkimukset ovat tyypillisesti tuottaneet määrällistä, tilastollista sisältöä esimerkiksi tiettyjen kielen piirteiden toistuvuudesta. (Baker 2006: 8–9.) Korpusten avulla voidaan tutkia diskursseja vakiintuneiden puhumisen tapojen avulla, sillä korpukset paljastavat niin toistuvat kielen ilmiöt kuin niiden vastakkaiset esimerkitkin. Näin korpus voi osoittaa diskurssin olevan vähemmän muuttumaton ja hegemoninen kuin tutkijan ensiajatus on ollut. (Baker 2006: 14; Lehto 2018: 86.)

Kun korpusaineistoja on ryhdytty tutkimaan diskurssintutkimuksen menetelmin, on huomattu laajojen, useita tekstejä sisältävien aineistojen hyödyt verrattuna diskurssintutkimukselle tyypilliseen yksittäisten tekstien tutkimiseen. Laajat korpusaineistot tuovat diskurssintutkimukseen uuden ulottuvuuden, jossa puhetapoja voidaan tarkastella suuremmassa mittakaavassa, jolloin myös tulokset ovat laajemmin yleistettävissä esimerkiksi yhteiskunnan tasolla. (Baker 2006: 12; Lehto 2018: 69.) Korpusavusteinen diskurssintutkimus eteneekin useimmiten laajojen tekstiaineistojen antaman määrällisen tiedon analyysistä tarkempaan, diskurssintutkimukselle tyypilliseen tarkkaan ja laadulliseen analyysiin (Ainiala & Jantunen 2019: 60–61).

Vaikka korpustutkimuksen ja diskurssintutkimuksen yhteensovittamisessa onkin haasteensa, voi niiden yhdistämisestä seurata myös paljon hyvää. Perinteisen diskurssintutkimuksen menetelmin tutkitaan usein kokonaisia tekstejä mikroanalyysin keinoin, eli keskittymällä kokonaisten tekstien tarkkaan analyysiin ja arviointiin. Korpustutkimuksen menetelmät mahdollistavat tämän mikroanalyysin lisäksi makrotason analyysin, jolla päästään laajemman tekstimassan tutkimisella käsiksi tekstejä yhdistäviin merkitystekijöihin. Korpusmenetelmät tarjoavatkin näin diskurssintutkimukseen merkityksellisen tavan yhdistää paikallinen mikroanalyysi ja aineistoa laajemmin tarkasteleva makroanalyysi. (Georgakopoulou & Goutsos 2004: 185.) Korpusaineistojen käyttö diskurssintutkimuksessa tekee tuloksista myös laajemmin yleistettäviä, kun aineistona voidaan käyttää suurempia tekstimassoja. Suurten tekstimassojen käyttö mahdollistaa esimerkiksi sellaisten kielen piirteiden huomioimisen ja analysoinnin, joihin ei välttämättä voitaisi kiinnittää huomiota pienempiä tekstimääriä aineistona käyttäessä. Tutkijan oman vaiston merkitys vähenee myös selkeästi, kun aineistona käytetään suuria, tilastollisesti

käsiteltäviä tekstimassoja. Tämä osaltaan voi kasvattaa tutkimuksen luotettavuutta, jos tuloksissa päästään laajemmin käsiksi esimerkiksi yhteiskunnallisiin ilmiöihin. (Paltridge 2012: 144; Partington ym. 2013: 11.)

Korpusavusteinen diskurssintutkimus lähtee usein liikkeelle korpustutkimukselle tyypillisistä menetelmistä, jotka tutkivat aihetta tilastollisesta näkökulmasta. Menetelmiä ovat esimerkiksi sanalista-, kollokaatio- ja avainsana-analyysit. (Ainiala & Jantunen 2019: 60–61.) Sanalista- ja kollokaatioanalyysit perustuvat korpusaineistosta korpustyökalujen avulla saatuun tilastolliseen tietoon esimerkiksi frekvensseistä tai sanojen merkitsevyydestä (Jantunen 2018b: 24). Avainsana-analyysissä tutkitaan tutkimusaineistossa vertailuaineistoon verrattuna poikkeuksellisen usein esiintyviä ilmauksia. Sanaston näkökulmasta tällaiset ilmaukset kuvaavat aineistoa. (Jantunen 2018a: 7.)

Oma tutkimukseni perustuu edellä esitellyistä **kollokaatioanalyysiin**, jonka tarkoituksena on selvittää hakusanan eli noodin (tässä tutkimuksessa *Helsinki*) ja sen ympärillä esiintyvien kollokaattien muodostavia merkityksiä. **Kollokaatio** on ilmiö, jossa sanat esiintyvät toistuvasti vierekkäin tai toistensa läheisyydessä. (Sinclair 1991: 110; Stubbs 1995: 23–24; Hunston 2002: 12; Baker 2006: 96). Kollokaatiolla tarkoitetaan siis leksikaalista myötäesiintymää eli kahden tai useamman sanan tai ilmauksen kiinteää suhdetta (Stubbs 1996: 176; Jantunen 2009b: 358; Partington ym. 2013: 18, 36–37). Tyypillisesti kollokaatio määritellään ”toistuvaksi, tilastollisesti merkitseväksi ja ulottuvuudeltaan rajatuksi syntagmaattiseksi suhteeksi” (Jantunen 2009b: 358). **Kollokaatit** ovat siis tietyn etäisyyden päässä hakusanasta eli noodista esiintyviä sanoja (Stubbs 1995: 23–24; Hunston 2002: 69) ja kollokaatio kuvaa näiden sanojen välistä suhdetta (Stubbs 1995: 23–24).

Kollokaatioita tutkimalla päästään käsiksi sanojen välisiin ja yhdessä muodostamiin merkityksiin, joita voisi olla haastavaa havaita yksittäisen tekstin tai tekstin osan analyysillä. Joissakin tapauksissa voi olla sanan merkityksen kannalta olennaista tarkastella kollokaatioita myös siitä näkökulmasta, mitkä sanat eivät koskaan esiinny yhdessä. Myös tästä käänteisestä näkökulmasta voidaan saada uutta tietoa sanojen merkityksistä ja kielestä. (Baker 2006: 96.)

Tyypillisin tapa tutkia kollokaatioita on asettaa tietty kollokaatioväli eli raami sille, mitkä kaikki sanat hakutermin ympärillä huomioidaan tutkimuksessa. Nämä sanat kokoamalla saadaan lista hakutermin kaikista kollokaateista kyseisessä aineistossa. (Baker 2006: 100.) Tyypillisimmin kollokaatioväli on 4L–4R, mikä tarkoittaa, että tutkimuksessa otetaan huomioon neljä sanaa hakutermin vasemmalta ja oikealta puolelta (Sinclair 1991: 170; Stubbs 1995: 23–24). Myös se, että suomen kielen keskipituinen, 5–7 sanan pituinen lause (Hakulinen, Karlsson &

Vilkuna 1980: 94; Heikkinen, Lehtinen & Lounela 2001) mahtuu tarkasteluvälille korostaa kollokaatiovälin 4L–4R optimaalisuutta suomenkielisen aineiston tutkimuksessa.

Kollokaattilistoja tarkastelemalla voidaan selvittää myötäesiintymien yleisyyttä ja luokittelemalla näitä kollokaatteja ryhmiin merkitystensä perusteella, saadaan selville hakutermin ympärillä vallitsevia puhetapoja eli diskursseja (Baker 2006: 104–120; Potts 2015: 286). Nämä kollokaattien merkityksen perusteella muodostetut merkitysryhmät auttavat diskurssiprosodioiden analyysissä. **Diskurssiprosodially** tarkoitetaan ilmiötä, jossa kielellisillä ilmauksilla on taipumus esiintyä niille tyypillisissä diskursiivisissa konteksteissa, mikä tarkoittaa, että tiettyjä sanoja ja ilmauksia käytetään tietynlaisissa keskusteluyhteyksissä. Esimerkiksi englannin sanaa *cause* käytetään useimmiten negatiivisessa yhteydessä, kun jostakin aiheutuu (engl. *cause*) jotain. (Stubbs 2001: 65–66.) Diskurssiprosodia siis osoittaa diskurssimalleja, jotka ovat havaittavissa sanojen, lauseiden ja lemموjen välisistä suhteista (Baker 2006: 86). Diskurssiprosodia luo myös diskurssikoheesiota kielenkäyttöön ja teksteihin (Stubbs 2001: 65–66).

Diskurssiprosodia voi myös kertoa puhujan asenteesta käsiteltävään asiaan, sillä tiettyjä ilmauksia käyttäessä puhuja ilmaisee suhtautumisensa (Stubbs 2001: 65; Baker & McEnery 2015: 6; Potts 2015: 287). Esimerkiksi englannin kielen sana *provide* ilmaisee jonkin tarpeellisuutta tai haluttavuutta, jolloin sanaa käyttäessään puhuja tulee ilmaiseeksi myös suhtautumisensa sanan yhteydessä esiintyvien asioiden tarpeellisuudesta (esim. *provide information*). Diskurssiprosodia voi kertoa myös puhujan kielenkäyttöön ja kielenkäyttötilanteeseen liittyen tekemistä valinnoista. (Stubbs 2001: 65–66.) Diskurssiprosodia käsittääkin laajemmin sanan suhteen puhujaan ja kuulijoihin ja niiden kautta juuri asenteisiin. Juuri tämä enemmän asenteisiin keskittyvä näkökulma erottaa diskurssiprosodian käsitteen esimerkiksi semanttisen preferenssin käsitteestä. (Baker 2006: 86.)

Diskurssiprosodian analyysi noudattaa diskurssintutkimukselle tyypillistä lähtökohtaa diskurssien tuottamisesta ja toisintamisesta kielen piirteiden avulla (Jantunen 2018b: 36). Tässä tutkimuksessa nämä kielen piirteet ovat kollokaatteja, joita tarkastelemalla ja ryhmittelemällä pyrin löytämään niitä yhdistäviä kontekstuaalisia merkityksiä. Tutkimuksen toteuttamisesta kerron tarkemmin luvussa 3.5.

Korpusavusteista diskurssintutkimusta on käytetty muun muassa poliittisten tekstien (Flowerdew 1997; Fairclough 2000), opetusmateriaalien (Stubbs & Gerbig 1993), tieteellisen kirjoittamisen (Atkinson 1999) ja sanomalehtiartikkelien (Charteris-Black 2004) analysoimiseen. Tällaisista tutkimuksista on käynyt ilmi, että korpusavusteisella diskurssintutkimuksella voidaan osoittaa esimerkiksi teksteihin piilotettuja ideologioita tai piilomerkityksiä ja todistamaan epäoikeudenmukaista toimintaa. (Baker 2006: 5.)

Korpusavusteisen diskurssintutkimuksen keinoin on tutkittu myös esimerkiksi akateemisen puheen ja tavallisen keskustelun eroja englannin kielessä (Biber & Conrad & Reppen & Byrd & Helt 2002; Swales 2003), toisen kielen oppijoiden tutkielmien tekijän kiitos -osioiden rakennetta ja teksteissä ilmaistua yhteenkuuluvuuden tunnetta (Hyland 2004) sekä akateemisten tekstien piirteitä, rakennetta ja kieltä (Hyland 2002; 2008a; 2008b; Hirsh 2010). Mainituista ja niiden kaltaisista tutkimuksista on ollut suuri hyöty akateemisen opetuksen suunnittelijoille ja opettajille, kun he ovat voineet hyödyntää tutkimuksissa havaittua opetuksen muokkaamiseen ja toisaalta myös esimerkkeinä opiskelijoille. (Paltridge 2012: 158–159, 161.)

Diskurssintutkimuksen menetelmät yhdistettynä korpusaineistoihin ovat muodostaneet otollisen tutkimuskentän myös esimerkiksi sukupuolten välisen kielenkäytön eroihin. Esimerkiksi Shalom (1997) ja Rey (2001) ovat tutkineet miesten ja naisten käyttämää kieltä ja erityisesti niiden välillä havaittavia eroja. Korpusavusteisen diskurssintutkimuksen keinoin on pystytty tutkimaan myös sukupuolistereotyypioiden, esimerkiksi tytöttelyn, esiintymistä kielessä. Tähän ovat keskittyneet esimerkiksi Sigley ja Holmes (2002), jotka tutkivat sanojen *girl(s)* ja *boy(s)* esiintymistä viidessä brittienglannin korpuksessa, sekä Stubbs (1996), joka tutki partioliikkeen perustajan Robert Baden-Powellin puheissa määrittelemiä tyttöjen ja poikien rooleja. (Baker 2006: 6.) Tutkimusmenetelmiä yhdistelemällä on siis jo vuosikymmenien ajan saatu merkittävää tietoa yhteiskunnan kannalta merkittävistä aiheista ja niistä vallitsevista puhetavoista. Kehittämällä menetelmiä entisestään, voidaan tutkimuskenttääkin varmasti laajentaa, jotta tuloksia saataisiin laajemmin hyödynnettyä esimerkiksi asennetutkimuksiin.

Suomessa korpusavusteista diskurssintutkimusta on hyödynnetty vielä varsin vähän. Itse kokoamiinsa korpuksiin korpusavusteisen diskurssintutkimuksen menetelmiä ovat hyödyntäneet esimerkiksi Liisa-Maria Lehto (2018) ja Jenna Hannuniemi (2019). CADS-menetelmää ovat hyödyntäneet myös Maiju Paldán (2018) ja Jarmo Harri Jantunen (2018a; 2018b), jotka ovat tutkineet seksuaalisuuteen liittyviä diskursseja Suomi24-korpuksesta.

Liisa-Maria Lehto (2018) on väitöstutkimuksessaan tarkastellut japaninsuomalaisten kielipuhetta eli kielidiskursseja. Lehto loi tutkimustaan varten oman erikoiskorpuksen, johon hän sovelsi korpusavusteisen diskurssintutkimuksen menetelmiä. Aineisto koostuu japaninsuomalaisten haastatteluista ja keskusteluista, joista Lehto on tutkinut informanttien eri kielille antamia tehtäviä ja merkityksiä. Informanttien puheissa suomi esiintyi identiteetin kielenä, englanti välineellisenä ja japani yleisesti kielitaitona. Lehdon tutkimus on ensimmäinen CADS-menetelmää hyödyntävä väitöstutkimus Suomessa.

Myös Jenna Hannuniemi käytti tutkimuksessaan (2019) itse kokoamaansa korpusta. Hannuniemi kokosi maisterintutkielmaansa varten korpukseksi *Helsingin Sanomien* verkossa julkaistuja uutisia, joissa mainittiin *työväenluokka* tai *keskiluokka*. Tästä korpuksesta hän tarkasteli työväenluokkaan ja keskiluokkaan liittyviä diskursseja. Keskeisenä tuloksena tutkimuksessa nousi esiin se, että keskiluokasta kirjoitetaan työväenluokkaa monipuolisemmin. Keskiluokkaisuus nähdään jonkinlaisena normina, jolla on kulttuurissa hallitseva asema, kun taas työväenluokka nähdään ideologisempaa kategoriana. Työväenluokka esiintyi teksteissä esimerkiksi menneisyyteen tai kulttuuriin liittyvissä diskursseissa. Keskiluokka sen sijaan mainitaan myös arkisemmissä yhteyksissä, kuten asumiseen liittyvässä diskurssissa.

Maiju Paldán (2018) on maisterintutkielmassaan tutkinut seksuaalisen haluttomuuden diskursseja Suomi24-verkkokeskusteluissa. Seksuaaliseen haluttomuuteen liittyvistä diskursseista vahvimmin nousivat esiin biolääketieteen ja sukupuolieron diskurssit sekä suhde- ja kärsimysdiskurssit. Nämä diskurssit kertovat muun muassa siitä, miten seksuaalisuus on medicalisoitunut ja sukupuolidikotomia korostunut. Diskurssit kertovat myös parisuhdenäkemyksistä sekä haluttomuudesta kärsimyksenä. Lisäksi Paldán on tutkimuksessaan arvioinut korpusavusteisen diskurssintutkimuksen soveltuvuutta tämänkaltaiseen tutkimukseen. Menetelmänä kriittinen diskurssintutkimus nostaa yhteiskunnallisesti merkittäviä aiheita esiin ja korpusaineistot luovat tarkastelulle hyvät mahdollisuudet laajuutensa vuoksi.

Jarmo Harri Jantunen (2018a; 2018b) on tutkinut sanojen *homo* ja *hetero* esiintymistä Suomi24-verkkokeskusteluissa ja analysoinut niihin liittyviä diskursseja. Tutkimuksista ensimmäisessä Jantunen (2018a) lähestyy diskursseja avainsana-analyysin keinoin. Suomi24-korpuksesta on haettu tutkimusta varten kaikki *homo*- ja *hetero*-sanat taivutusmuotoineen ja kappalekonteksteineen. *Homo*-sanan diskursseja ovat esimerkiksi uskonto-, politiikka-, viha- ja väkivaltadiskurssit. *Hetero*-sana saa ympärilleen sen sijaan esimerkiksi ajattelun ja pohdinnan sekä seksuaalisuuden ja suuntautumisen diskurssit. (Jantunen 2018a: 8–17.)

Toisen tutkimuksistaan Jantunen (2018b) on tehnyt kollokaatioanalyysiä menetelmänä käyttäen. Tutkimuksessa selvisi, että *homo*-sanaan liittyy paljon vihapuhetta, mutta toisaalta sanaan liittyy myös luontaisuuden, kaapissa olemisen ja uskonnon diskurssit. *Hetero*-sanaan sen sijaan liittyy vahvasti tavallisuuden diskurssi. Heterouteen yhdistetään myös suhtautumisen muuttuminen ja kyky lisääntyä. (Jantunen 2018b: 36.)

Lisäksi Jantunen arvioi artikkelissaan (2018b) korpusmenetelmien ja diskurssintutkimuksen yhdistämistä. Menetelmien yhdistämisessä on paljon etuja, mutta myös haasteita. Yhdistämisen etuja ovat muun muassa laajempien, sisällöllisesti varioivien aineistojen käytön sekä au-

tomaattisen aineistovetoisen analyysin mahdollistuminen, tutkijan intuition vaikutuksen väheneminen sekä määrälliseen, toisteiseen, yleistettävään ja toistettavaan tietoon perustuvan argumentoinnin lisääntyminen. Korpusten ja diskurssintutkimuksen yhdistämisen haasteita ovat esimerkiksi se, että yksittäisen kielenkäyttäjän ratkaisut jäävät tutkimuksessa huomiotta ja tutkimus keskittyy usein yksittäisiin kielen piirteisiin, jolloin laajempi sosiaalinen konteksti voi jäädä analyysissä ja tulkinnoissa vähälle huomiolle. Korpusaineistoja hyödyntävä diskurssintutkimus keskittyy usein tarkastelemaan leksikaalisia ilmiöitä, minkä takia jotkut perinteisessä diskurssintutkimuksessa havaittavat piirteet voivat jäädä huomaamatta. (Jantunen 2018b: 40–41.)

Korpustutkimuksen menetelmät toimivat siis hyvin diskurssien tutkimiseen, kun laajoja aineistoja voidaan tarkastella esimerkiksi yksittäisten leksikaalisten ilmiöiden tai kielen piirteiden kautta. Korpustutkimuksen tilastollisen luonteen vuoksi sen avulla voidaan saada aineistosta selville sellaisia diskursseja, jotka ovat harvinaisempia tai vähemmän ilmeisiä ja joita ei välttämättä perinteisen diskurssintutkimuksen menetelmin voisi havaita. (Partington ym. 2013: 11.) Menetelmien yhdistämistä puoltaa myös diskurssianalyysille tyypillisen aineistolähtöisen lähestymistavan toteutuminen. Aineistolähtöisessä analyysissä tutkija keskittyy ensisijaisesti tutkimusaineistoon ja siinä esiintyviin piirteisiin, joita hän tulkitsee datasta saatavien todisteiden avulla. (Baker 2006: 12.) Perinteiselle diskurssintutkimukselle on silti paikkansa, sillä sen avulla päästään paremmin käsiksi teksteihin kokonaisuuksina ja tarkastella kielen piirteitä myös vahvemmin yhteydessä kontekstiinsa. Tutkimuksen kannalta hedelmällisintä onkin käyttää useita eri menetelmiä yhdessä. (Biber & Jones 2005: 174; Jantunen 2018b: 41.)

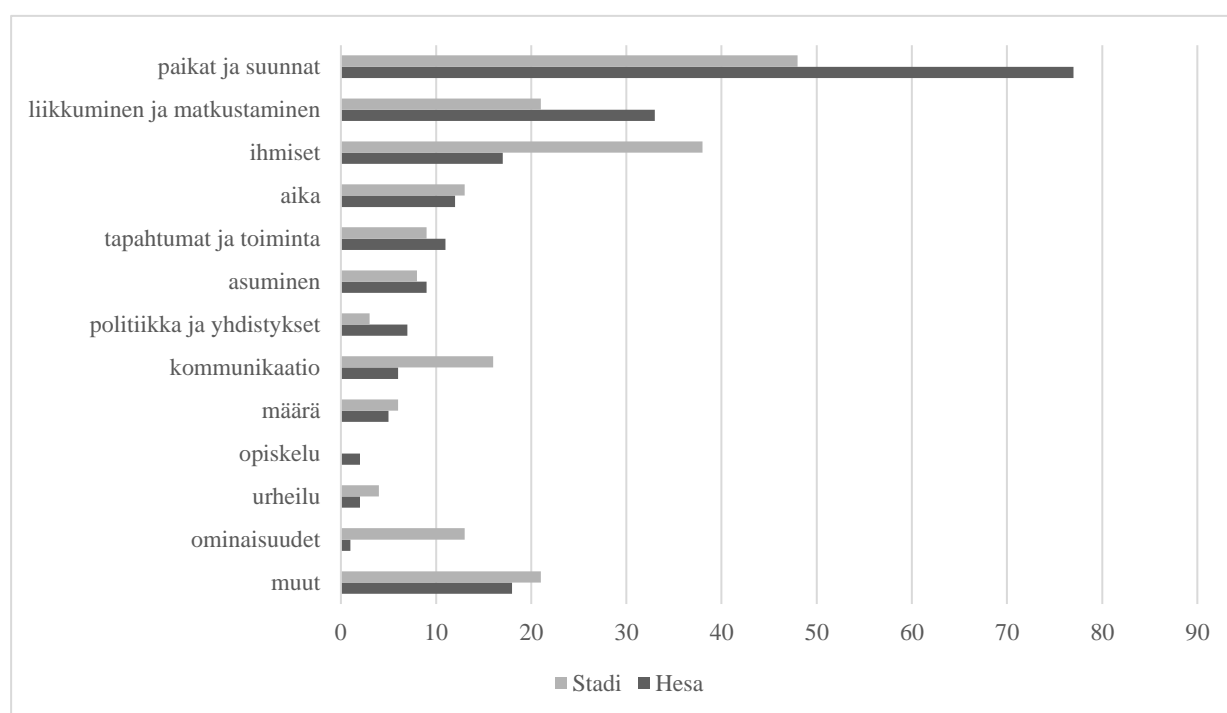
2.5 Slanginimien *Hesa* ja *Stadi* diskurssit Suomi24-verkkokeskusteluissa

Vertaan tutkimukseni tuloksia aiempaan, vuonna 2019 julkaistuun samankaltaisen tutkimuksen tuloksiin ja tarkastelen diskursseissa havaittavia yhtäläisyyksiä ja eroja. Tässä luvussa esittelen kyseisen Terhi Ainialan ja Jarmo Harri Jantusen (2019) korpusonomastisen tutkimuksen käyden läpi tutkimusasetelman, -tavoitteet, aineiston sekä analyysin tuloksineen. Vertaan tuloksia oman tutkimukseni tuloksiin myöhemmin luvussa 4.3.

Ainiala ja Jantunen (2019) ovat tutkineet *Helsingin* slanginimien *Hesa* ja *Stadi* esiintymistä Suomi24-verkkokeskustelualustalla. Tutkimus on uusi avaus nimistöntutkimuksen alalla, sillä se hyödyntää korpusaineistoa muodostaen uuden tutkimusalan, korpusonomastiikan. Tutkimuksen aineisto on koottu Kielipankin Suomi24-korpuksesta, joka koostuu vuosina 2001–

2016 Suomi24-keskustelualueella julkaistuista viesteistä eli niin sanotusta kansalaiskeskustelusta. Tutkimusaineisto sisälsi duplikaattien poiston jälkeen noin 3,3 miljoonan sanetta. Aineistossa oli noin 49 000 *Hesa*- ja noin 48 000 *Stadi*-esiintymää. (Ainiala & Jantunen 2019: 61.)

Tutkimuksen analyysiin valittiin molempien slanginimien MI-arvojen perusteella 200 merkitsevintä kollokaattia, jotka ryhmiteltiin aineistoperustaisesti merkitysryhmiin kollokaattien tavallisimpien merkityksien perusteella. Merkitysryhmiä muodostui yhteensä 13. Merkitysryhmät ja kollokaattien jakautuminen niihin on nähtävissä kuviossa 1. Selkeästi suurimmat ryhmistä olivat *paikat ja suunnat*, *liikkuminen ja matkustaminen* sekä *ihmiset*. *Paikat ja suunnat* -ryhmään kuuluivat esimerkiksi kaupunkeihin, kaupunginosiin, rakennuksiin ja muihin paikkoihin tai sijainteihin viittaavat kollokaatit, kuten ESPOO, BAARI ja EDUSTA. *Liikkuminen ja matkustaminen* -ryhmä koostui liikkumista, liikettä, liikennettä ja matkustamista ilmaisevista kollokaateista, kuten LÄHTEÄ, RUUHKA ja RISTEILY. *Ihmiset* -ryhmään lukeutuivat ihmisiä ja henkilöitä ilmaisevat sanat, pilkkanimitykset, ammattinimikkeet sekä henkilönnimet, kuten SINKKU, HOMO ja MIKA. (Ainiala & Jantunen 2019: 61–62.)

Kuvio 1. *Hesan* ja *Stadin* 200 merkitsevintä kollokaattia jaettuna merkitysryhmiin (Ainiala & Jantunen 2019: 62).

Muissa merkitysryhmissä esiintymiä oli huomattavasti vähemmän kuin kolmessa edellä mainitussa. Määrää, opiskelua ja urheilua ilmaisevia kollokaatteja oli vain muutama. Jotkin merkitysryhmistä olivat myös selkeästi yleisempiä toiselle slanginimelle. Esimerkiksi *Hesa*-

nimen yhteydessä yleisimpiä kollokaatteja olivat paikkaa ja suuntaa sekä liikkumista ja matkustamista merkitsevät, kun taas *Stadi*-nimen yhteydessä esiintyi enemmän ihmisiä, kommunikaatiota ja ominaisuutta tarkoittavia kollokaatteja. (Ainiala & Jantunen 2019: 62.)

Molemmille nimille yhteisiä diskursseja olivat *aika, tapahtumat ja toiminta, asuminen, politiikka ja yhdistykset, urheilu, opiskelu* sekä *määrä*. Määrällisesti näiden merkitysryhmien kollokaatteja oli molemmilla nimillä lähes yhtä paljon. Laadullisia eroja kollokaateissa kuitenkin oli. Esimerkiksi aikaa ja tapahtumia kuvaavissa diskursseissa yhteisiä kollokaatteja molemmille nimille ovat LAUANTAI, TÄNÄÄN ja VIIKONLOPPU sekä KEIKKA, VAPPU ja JUHLIA. Viikonlopon viikonpäivät (PERJANTAI) sekä yleisötapahtumiin viittaavat kollokaatit (KISA, KONSERTTI, MESSU) ovat kuitenkin yleisempiä *Hesan* yhteydessä, kun taas *Stadin* yhteydessä esiintyy enemmän muutokseen viittaavia kollokaatteja (ENÄÄ, NYKYÄÄN) sekä juhlimiseen viittaavia kollokaatteja (BILEET, DOKATA). Kolmas molemmille nimille yhteinen ja yleinen diskurssi on asuminen, jossa on niin molemmille yhteisiä kollokaatteja kuin selkeästi erilaisiakin. Yhteisiä asumiseen viittaavia kollokaatteja ovat esimerkiksi ASUA, MUUTTAA ja YKSIÖ. Vain *Hesa*-nimen yhteydessä esiintyviä kollokaatteja ovat ASUNNOTON, KAKSIO ja MUUTTO. Vain *Stadi*-nimen yhteydessä esiintyivät sen sijaan kollokaatit ASUNTO, KÄMPPI ja VUOKRAKÄMPPI. Yhteistä molempien nimille oli se, että keskusteluissa puhuttiin paljon vuokra-asumisesta ja asumisen kalleudesta. (Ainiala & Jantunen 2019: 63–64.)

Ainialan ja Jantusen tutkimus poikkeaa aiemmista *Helsingin* slanginimien tutkimuksista, sillä laadullisen näkökulman lisäksi siinä on korpusaineiston myötä myös määrällinen ulottuvuus. Korpusaineiston avulla tutkimuksella on saatu esiin *Hesa*- ja *Stadi*-nimille tyypilliset diskurssiprosodiat. Keskeinen ero nimien välillä vaikuttaa olevan se, että *Hesaa* käytetään yleispuhekielisemmissä yhteyksissä ja tavallaan kaupunkia ulkoapäin kuvaillessa ja *Stadia* helsinkiläisen identiteetin ja oman helsinkiläisyyden osoittamisessa. *Stadin* yhteydessä käytetään myös paljon muita slangisanoja, joilla vahvistetaan aitoa helsinkiläisyyttä ja stadilaisten sisäpiiriä. (Ainiala & Jantunen 2019: 74–75.) Tulokset *Stadi*-nimen käytöstä vastaavat monilta osin aiempien tutkimusten tuloksia (kts. esim. Ainiala & Lappalainen 2010; Ainiala & Jantunen 2019), mutta nostavat esiin myös uusia näkökulmia. Uutena näkökulmana tutkimus osoittaa slanginimien vahvan matkustamisen ja liikkumisen diskurssin, jota vahvistaa myös runsas paikkoihin ja ihmisiin viittaavien kollokaattien määrä. Matkustamisen ja liikkumisen diskurssissa on myös selkeä ero slanginimien välillä: *Stadia* käytetään kaupungin sisällä tapahtuvaa liikkumista käsittelevissä viesteissä, kun taas *Hesa* käsittää laajemmin myös kaupunkiin ja sieltä pois

suuntautuvan liikkumisen. Slanginimien käytön ero näkyy vahvasti juuri matkustamisen ja liikkumisen diskurssissa, sillä *Stadista* puhuvat kaupungin sisällä liikkuvat, todennäköisesti helsinkiläiset keskustelijat, kun *Hesaa* käyttävät todennäköisesti *Helsingin* ulkopuolella asuvat kaupunkiin tai sen kautta matkustavat keskustelijat. (Ainiala & Jantunen 2019: 75–76.)

Ainialan ja Jantusen (2019) tutkimus tuo uutta tietoa nimistöntutkimuksen kentälle myös menetelmänsä puolesta. Korpusavusteinen lähestymistapa tuo uusia mahdollisuuksia nimistöntutkimukseen, kun nimistön tarkasteluun voidaan käyttää laajoja tekstimassoja ja tarkastella nimien käyttöä esimerkiksi toistuvien kielen piirteiden kautta. Korpusavusteisen diskurssintutkimuksen menetelmin tutkimuksessa pystytään nostamaan esiin esimerkiksi eri nimien käyttöä sekä eroja ja yhtäläisyyksiä niiden merkityksien välillä. Tutkimus toimii avauksena uudelleenlähestymistavalle paikannimitutkimuksessa. (Ainiala & Jantunen 2019: 75–76.)

Ainialan ja Jantusen tutkimus (2019) *Helsingin* slanginimien diskursseista on epävirallisten paikannimien tutkimusta, kun taas oma tutkimukseni keskittyy juuri *Helsingin* viralliseen nimeen ja siihen liittyviin diskursseihin. Oma tutkimukseni jatkaa Ainialan ja Jantusen tutkimuksen mallilla. Käytän tutkimuksessani samaa korpusta, samoja aineiston rajauksia sekä samaa analyysimetodia. Tutkimukset tukevat hyvin toisiaan, sillä ne muodostavat yhdessä melko kattavan kokonaiskuvan siitä, miten pääkaupungistamme puhutaan Suomi24-verkkokeskusteluissa.

3 AINEISTO JA TUTKIMUSMENETELMÄT

3.1 Korpukset tutkimusaineistona

Korpukset (engl. *corpus, corpora*) ovat tekstikokoelmia, jotka koostuvat aidoista ja autenttista kielenkäytön teksteistä. Autenttisia esimerkeistä tekee se, että niitä ei ole tarkoituksellisesti tuotettu kielitieteen käyttöön, vaan ne on myöhemmin muutettu kielitieteen hyödynnettäviksi tekstikokoelmiksi. (Hunston 2002: 2; Baker 2006: 1–2; Lounela & Heikkinen 2012: 120.) Korpukset voivat koostua kirjoitetusta tai puhutusta kielestä ja niihin koottava kieli voi esiintyä alun perin verkossa, painetuissa teksteissä tai autenttisissa keskustelutilanteissa, joissa kieli tallennetaan (Baker 2006: 34–36). Nykypäivänä myös viittomakieltä on koottu korpuksiin (Kieli-pankki 2019). Korpukset voivat sisältää yksi-, kaksi- tai monikielistä materiaalia (Lounela & Heikkinen 2012: 121–122). Korpukset koostuvat yleensä kokonaisista teksteistä tai pitkien tekstien osista (Hunston 2002: 2) ja ne sisältävät useimmiten useita miljoonia sanoita (Sinclair 1991: 171).

Korpukset eivät ole sattumanvaraisesti koottuja tekstimassoja, vaan tarkasti suunniteltuja ja tutkimuksen näkökulmasta rakennettuja valtavia varastoja erilaisia kielen aineksia (Baker 2006: 26, 29–30; Lounela & Heikkinen 2012: 122). Juuri keräämisen suunnitelmallisuus erottaa korpusaineistot satunnaisista tekstikokoelmista ja sähköisistä arkistoista (Hunston 2002: 2). Korpuksia on lähtökohtaisesti kolmenlaisia: erikoistuneita korpuksia, diakronisia korpuksia tai referenssikorpuksia. Erikoistuneet korpukset keskittyvät usein johonkin spesifiin aiheeseen, kuten kulttuurisesti merkittäviin tai poliittisiin teksteihin, jolloin korpuksen avulla voidaan tutkia erityisesti tietyn aiheen kieltä. Diakronisella korpuksella tarkoitetaan korpusta, joka edustaa kieltä laajasti pitkältä ajanjaksolta. Sen avulla voidaan tutkia esimerkiksi kielen muutoksia eri aikakausilta. Diakroninen korpus voi koostua esimerkiksi sanomalehtiartikkeleista eri vuosikymmeniltä, jolloin korpus mahdollistaa kielen variaatioiden tarkastelun samassa tekstilajissa eri ajoilta. Referenssikorpukset ovat niin sanottuja esimerkkikorpuksia, joilla kuvataan kaikkia kielen piirteitä laajasti. Ne toimivat kuin edustajina kokonaisuudelle, jonka kielen piirteet, niin puhutut kuin kirjoitetut, muodostavat. (Baker 2006: 26, 29–30; Lounela & Heikkinen 2012: 122.)

Tutkija voi itse koota tutkimukseensa soveltuvan korpuksen tai käyttää valmiiksi koottuja korpuksia. Jos tutkija päättää koota korpusaineistonsa itse, tulee hänen etsiä tutkimukseen soveltuva tekstiaines. Korpuksen kokoon ja tarvittavaan kieliaineksen määrään vaikuttaa paljon

se, mitä tutkijan on korpuksen avulla tarkoitus tutkia. Jos tutkimuksen näkökulma kieleen on erittäin spesifi ja tarkka, ei korpuksen tarvitse sisältää miljoonia saneita, vaan vähempikin riittää. Jos taas tutkimuksen tarkoituksena on tarkastella kieltä tai sen jotain piirrettä laajemmin ja yleisellä tasolla, on myös aineiston oltava riittävän laaja, jotta se sisältää kattavan määrän tarvittuja kielen piirteitä. Erilaisten korpustyökalujen avulla tekstimassaa voi käsitellä ja jäsenellä esimerkiksi sijamuotojen perusteella. Korpusta kootessa on hyvä muistaa huomioida tekijänoikeudet ja luvat käyttää toisten tuottamaa tekstiä. (Baker 2006: 31–34.)

Valmiilla korpuksella tarkoitetaan tutkijoiden kokoamia korpusaineistoja, jotka ovat julkisesti tai lisenssien kautta tutkijoiden käytettävissä. Valmiiksi kootut korpuksat voivat olla erikoiskorpuksia, diakronisia korpuksia tai referenssikorpuksia. Esimerkiksi valmiiksi kootut laajat referenssikorpuksat toimivat kattavuutensa ja edustavuutensa vuoksi hyvin aineistona sellaisille tutkimuksille, joilla pyritään tarkastelemaan kieltä tai sen tiettyjä piirteitä yleisellä tasolla. Valmiiksi koottujen erikoiskorpusten ja diakronisten korpusten käyttö on rajallisempaa, sillä tutkijat ovat usein koonneet korpuksen oman tutkimusaiheensa näkökulmasta, jolloin uuden tutkimuksen näkökulma tulee rajata korpuksen suomien mahdollisuuksien mukaan. (Baker 2006: 31–32.)

Korpusaineistoja hyödyntävä tutkimus voi olla joko korpuspohjaista tai korpusvetoista. Korpuspohjaisessa tutkimuksessa korpusaineistosta tutkitaan jotain ennalta määriteltyä tutkimusongelmaa tai -kysymystä, joka voi pohjata esimerkiksi aiempaan tutkimustietoon tai tutkijan omiin havaintoihin kielestä. Tutkimukselle on siis asetettu selkeä raami, jonka puitteissa korpusaineistosta lähdetään etsimään vastauksia. Korpusvetoinen tutkimus lähtee liikkeelle korpusaineistosta nousevista havainnoista ja niiden tutkimisesta eikä tutkittavaa kohdetta, esimerkiksi kielen piirrettä, määritellä ennalta. (Tognini-Bonelli 2001: 65, 84; McEnery & Hardie 2012: 5–6; Lehto 2018: 77.) Korpusvetoisessa tutkimuksessa aineistolla on siis suurempi painoarvo, sillä aineisto ohjaa tutkimusta ja sen tulosten tulkintaa (Jantunen 2009: 106). Oman tutkimukseni lähtökohtana on tarkastella *Helsinkiin* liittyviä puhetapoja ennalta määritellyn hakusanan (*Helsinki*) avulla, jolloin lähestymistapa on korpuspohjainen.

3.2 Verkkokeskustelut tutkimusaineistona

Verkkokeskustelut ovat hedelmällisiä tutkimusaineistoja, sillä ne edustavat laajasti autenttista kielenkäyttöä nykypäivänä. Verkkokeskustelut ovat yleistyneet 2000-luvulla ja vakiinnuttaneet

asemansa yhtenä yhteiskunnan viestinnän kanavista. (Arpo 2005: 20.) Viimeisen vuosikymmenen aikana verkkokeskustelujen rinnalle ovat nousseet sosiaalisen median palvelut, jotka toimivat pikaviestiminä ja arjen kommunikoinnin välineinä. Digitaaliset viestintäympäristöt ovat saatavilla koko ajan ja näin ollen vaikuttavat kaikkeen arkiseen elämään. Verkkokeskustelut ovat säilyttäneet asemansa laajempien yhteiskunnallisten keskustelujen kanavana pikaviestimistä huolimatta. (Helasvuo, Johansson & Tanskanen 2014: 12.)

Verkkokeskusteluissa yhdistyy puheelle ja kirjoittamiselle tyypillisiä piirteitä, kun keskustelua käydään puhetilanteen omaisesti mutta kuitenkin kirjallisesti. Keskusteluviestit voivat saada piirteitä niin puhelinkeskusteluista, kirjeistä, ilmoituksista, yleisönosastokirjoituksista kuin mielipidekirjoituksistakin. Verkkokeskustelut eroavat perinteiseksi mediaksi mielletyistä kanavista, kuten televisiosta ja sanomalehdistä, juuri dialogisuutensa vuoksi. (Arpo 2005: 76–77, 81.) Keskustelujen käyminen kirjallisessa muodossa mahdollistaa kuitenkin sen, että keskustelun osapuolet voivat hioa viestejään kielellisesti tarkoiksi, mikä taas osaltaan voi vaikuttaa dialogin autenttisuuteen ja aitouteen (Heimala-Lindqvist 2010: 4). Verkkokeskusteluja ja perinteistä mediaa erottaa myös toimijuuden uudenlainen määritelmä, kun keskustelu voi olla kahden- tai monenvälistä yksisuuntaisen informoinnin sijasta (Helasvuo ym. 2014: 13). Dialogisuudestaan huolimatta verkossa tapahtuvan keskustelun ei tarvitse olla samanaikaista, sillä viestit tallentuvat keskustelualustalle ja keskustelua käyvät osapuolet voivat lisätä keskusteluun viestejä eri aikaan. Dialogi ei siis välttämättä tapahdu hetkessä, vaan se rakentuu osissa hiljalleen. (Heimala-Lindqvist 2010: 3.)

Verkkokeskustelut eivät tapahdu vain verkossa, sillä keskusteluviestien kirjoittamiseen ja etenkin tulkintaan vaikuttavat verkon ulkopuoliset kulttuuriset ja yhteiskunnalliset tekijät, kuten myös vallitsevat taloudelliset ja poliittiset jännitteet. Tulkintoja ohjaa henkilön ympäristö, jonka kautta hän havainnollistaa ja määrittää muita ihmisiä ja heidän puheitaan. Nämä tulkinnat ilmenevät puhetapoina, jotka osaltaan ilmentävät henkilön ja ryhmän sisäisiä sosiaalisia suhteita sekä heitä ympäröivää yhteiskuntaa. Verkossa käytävään keskusteluun, kuten muuhunkin keskusteluun, osallistuminen vaatii henkilöltä ymmärrystä myös keskustelun aiemmista viesteistä ja niiden luomasta kokonaiskuvasta. Verkkokeskustelut eivät siis synny ja ole tyhjiössä, vaan ne ilmentävät yhteiskunnan vallitsevia tilanteita ja henkilöiden ja ihmisryhmien käsityksiä niistä. (Arpo 2005: 69–70.) Tästä syystä onkin kiehtovaa tutkia Suomi24-keskustelualustalla käytyjä keskusteluja, sillä tutkimus voi osoittaa laajempia yhteiskunnallisia keskusteluja *Helsinkiin* liittyen.

Vaikka verkkokeskustelut ovat hyviä tutkimusaineistoja laajan käyttäjäkuntansa ansiosta, ei niillä esiintyvää puhetta voi yleistää kaikkien kansalaisten puheeksi. Huolimatta siitä, että

verkkokeskustelut ovat monille arkipäiväisiä viestintäalustoja, on kuitenkin useita ryhmiä, jotka puuttuvat näiden alustojen käyttäjistä kokonaan: esimerkiksi sellaiset, joilla ei ole teknisiä mahdollisuuksia käyttää verkkopalveluita tai ne, jotka eivät halua jakaa tietoa tai mielipiteitään verkossa. (Jantunen 2018a: 5.)

3.3 Suomi24-verkkokeskustelualusta ja Suomi24-korpus

Suomi24 on City Digital Groupin omistama ja ylläpitämä verkkosivusto. Sivuston suosituimpia palveluita on Suomi24-verkkokeskustelualusta, joka on yksi Suomen vilkkaimmista. Sivustoon kuuluu verkkokeskustelualustan lisäksi esimerkiksi Chat24- ja Treffit24-palvelut, joissa voi käydä reaaliaikaisia keskusteluja muiden käyttäjien kanssa sekä hakea seuraa.

Suomi24-sivusto on perustettu jo vuonna 1998, joten se on jo kahden vuosikymmenen ajan vakiinnuttanut asemaansa suomalaisten keskustelualustana. Sivustolla on yhteensä yli 11 miljoonaa viestiketjua, joissa keskustellaan muun muassa ajankohtaisista yhteiskunnallisista aiheista, pohditaan arkipäiväisiä tilanteita ja haetaan vertaistukea. (City Digital Group Oy 2020.) Suomi24-verkkokeskustelualueella on 29 päätasoa keskustelualuetta, jotka jakautuvat vielä lukuisiin alatasoihin. Tutkimuskäyttöön koottu materiaali kattaa yhteensä 2434 pää- ja alatasoa keskustelualuetta, koska julkisesti käyttöön annetusta materiaalista on poistettu seksi-keskustelun viestit. Kaiken kaikkiaan pää- ja alatasoja on yhteensä yli kolme tuhatta. (Lagus, Pantzar, Ruckenstein & Ylisiurua 2016: 24.) Verkkokeskustelualustana Suomi24 on siis monipuolinen ja vilkas.

Suomi24-sivustolla on käyttäjiä tasaisesti kaikista ikäryhmistä 15-vuotiaista eläkeläisiin (Aller Media 2019), joten aineistona se antaa melko laajan ja yleisen kuvan suomalaisten keskusteluista verkossa. Suomi24 kuuluu suomen kahdeksan käytetyimmän verkkosivuston joukkoon ja sillä vieraili vuonna 2018 kuukausittain noin 2,2 miljoonaa kävijää (FIAM 2019), joten se on varteenotettava lähde aineistolle, kun tarkoituksena on tutkia kansalaisten kielenkäytösään ilmentäviä diskursseja. Sivuston eri palveluiden käyttäjämääriä ei ole tilastoitu erikseen, joten verkkokeskustelualustan tarkkoja käyttäjämääriä ei ole saatavilla. Rekisteröityneistä käyttäjistä ja heidän aktiivisuudestaan verkkokeskustelualustalla sen sijaan on tilastoja. Sivustolla on ollut vuosina 2001–2015 yhteensä lähes 60 000 rekisteröitynyttä käyttäjää, mutta kaikista sivustolla julkaistuista viesteistä tämä ryhmä on julkaissut vain noin 7 % eli hyvin pienen osan keskusteluviesteistä. (Lagus ym. 2016: 36–37.) Valtaosa sivuston keskustelijoista kirjoittaa siis viestinsä rekisteröitymättä sivustolle.

Suomi24-verkkokeskustelualustan käyttäjäkuntaa on tutkittu esimerkiksi Citizen Mindscapes -hankkeen yhteydessä toteutetun käyttäjäkyselyn avulla (Ruckenstein 2017). Kyselyn mukaan sivustolla vain vierailevia lukijoita oli vastanneista 56 % ja varsinaisia keskustelijoita eli kirjoittajia 44 % vastanneista. Sivuston tyypillisimmät aktiiviset käyttäjät ovat kaupungeissa asuvia 40–60-vuotiaita miehiä. Kyselyn tuloksista käy ilmi käyttäjien tyytyväisyys omaan elämäänsä, ihmissuhteisiinsa sekä asemaansa yhteiskunnassa, kuten myös tyytymättömyys suomalaisen yhteiskunnan nykytilaan. (Ruckenstein 2017.)

Suomi24-verkkokeskustelualustan viesteistä on koottu tutkimuskäyttöön Suomi24-korpus. Korpus on Kielipankin ylläpitämä, Suomi24-keskustelualustalla julkaistuista viesteistä koostuva korpus, joka on kaikkien käytettävissä Korp-palvelussa. Korpukselta on saatavilla useita eri versioita, joista tässä tutkimuksessa on hyödynnetty aikavälillä 1.1.2001–24.9.2016 julkaistuista viesteistä koottua Suomi24 2016H2 -korpusta. Suomi24 2016H2-korpus sisältää yhteensä 256 745 360 virkettä ja 2 663 114 497 sanetta. (MetaShare 2018.)

Suomi24-korpus on aineistona laaja ja se kattaa keskusteluviestejä pitkältä aikaväliltä, minkä takia se onkin hedelmällinen tutkimusaineisto juuri kielitieteen näkökulmasta. Kielitieteen näkökulmasta huomioitavaa on myös se, että korpus sisältää kirjoitetussa muodossa esiintyvää arkista, puheenomaista kieltä, joka luo mahdollisuudet esimerkiksi vuorovaikutuksen ja kielen muutosten tarkasteluun. Toisaalta monipuolinen, arkipuhetta sisältävä aineisto voisi tuoda uusia ulottuvuuksia myös esimerkiksi yhteiskuntatieteelliseen tutkimukseen. (Lagus ym. 2016: 40.)

Aineistona Suomi24-korpus on julkinen ja vapaasti kaikkien käytettävissä, joten aineistoon itsessään ei liity esimerkiksi tietosuojaongelmia. Suomi24-keskustelualueella viestitään nimimerkeillä, joten nimetkään eivät ole tässä tutkimuksessa tunnistetietoja. Kun tutkimusaineistona on verkkokeskustelut, on Suomi24-keskusteluviestien luotettavuutta tutkimusaineistona kuitenkin hyvä pohtia. Suomi24 on Suomen suurin ja vilkkain verkkokeskustelualusta, joka tavoittaa suuren joukon suomalaisia päivittäin, viikoittain ja kuukausittain (Aller Media 2019). Täysin kattavaa kuvaa Suomi24 ei kuitenkaan anna, sillä vilkkaita verkkokeskustelualustoja on useita muitakin ja esimerkiksi tietynikäiset käyttäjät voivat keskittyä vain tietyille keskustelualustoille.

3.4 Tutkimusaineiston kuvaus

Tutkimukseni aineisto on koottu Terhi Ainialan ja Jarmo Harri Jantusen tutkimuksen (2019) yhteydessä, kun he tutkivat *Stadi-* ja *Hesa-*nimiin liittyviä diskursseja. Aineisto on koottu Suomi24 2016H2 -korpuksesta ja se sisältää kaikki keskusteluvierit, joissa mainitaan *Helsinki*. Aineisto on haettu Korp-käyttöliittymästä, josta esiintymät ja niiden kappalekontekstit on siirretty Exceliin. Aineistosta on poistettu toistuvat viestit automaattisella duplikaattien poistolla. (Ainiala & Jantunen 2019: 61.) Koska tutkimuksessani käyttämä aineisto on koottu yleisemmän pääkaupunkiseutua koskevaa korpusonomastisen tutkimusprojektin yhteydessä, on sama aineisto käytössä myös muilla tutkijoilla.

Aineistoni koostuu 55 488 keskusteluvieritistä, jotka sisältävät nimen *Helsinki*. Aineistosta on koottu valmiiksi kollokaattilista, joita hyödynnän tutkimuksessani. Tutkin aineistosta *Helsinki*-nimen ympärillä esiintyviä kollokaatteja, luokittelen niitä merkitysryhmiin ja analysoin niiden muodostamia diskursseja. Kollokaattilistojen perusteella luokittelen *Helsinki*-nimen ympärillä esiintyvät sanat merkityksensä perusteella ryhmiin, jotka edustavat nimeen liittyviä diskurssiprosodioita. Kollokaatteja on varmasti enemmän kuin tutkimuksessa on mahdollista ottaa huomioon, joten rajaan tutkimuksessa huomioitavat kollokaatit 200 merkittävimpään, samoin kuin Ainiala ja Jantunen (2019: 60–61) tutkimuksessaan.

Tutkimusaineistostani on käytettävissä kaksi eri versiota: MI-testillä tuotettu kollokaattilista ja T-testillä tuotettu kollokaattilista. MI-testillä (*Mutual Information test*) tarkoitetaan testiä, jonka avulla on mahdollista selvittää, miten todennäköistä kollokaattien esiintyminen yhdessä on verrattuna siihen, että ne esiintyisivät erikseen. Testi laskee tekstistä kaikki kohdat, joissa kaksi potentiaalista kollokaattia eli myötäesiintymää esiintyvät. Algoritmi laskee kollokaattien oletetun todennäköisyyden esiintyä lähellä toisiaan niiden suhteellisen frekvenssin eli esiintymistiheyden ja korpuksen kokonaisuuden perusteella. Sen jälkeen testi vertaa oletettua esiintymistodennäköisyyttä todelliseen korpuksessa havaittuun esiintymiseen ja muuttaa lukujen erotuksen numeroksi, joka kuvaa kollokaation vahvuutta eli sitä, miten vahvasti kyseiset sanat ovat sidoksissa toisiinsa. Mitä korkeampi numero on, sitä vahvempi sanojen välinen kollokaatio on. (Baker 2006: 100–101.) Testiä on pidetty hyödyllisenä erityisesti siksi, että se korostaa leksikaalisia kollokaatioita kieliopillisten sijaan, minkä vuoksi aineistosta päästään kärsiksi juuri sanaan liittyviin diskursseihin (Stubbs 1995: 9–10).

T-testi on MI-testin kaltainen laskennallinen testi, jolla saadaan tietoa sanojen merkittävimmistä kollokaateista. MI-testistä poiketen T-testi mittaa nimenomaan kollokaattien yhteisesiintymien määrää. (Stubbs 1995: 9–10.) T-testi eroaa MI-testistä myös siinä, että se antaa

tulokseksi merkittävimmistä kollokaateista usein frekventtejä kieliopillisia sanoja (Stubbs 1995: 9–10; Ainiala & Jantunen 2019: 60), kuten *olla*, *ja*, *ei* ja *se*. Tällaiset kieliopilliset, merkitykseltään köyhemmät sanat eivät välttämättä ole merkittäviä kollokaatteja *Helsinki*-nimeen liittyviä diskurssiprosodioita tutkittaessa, sillä kieliopilliset sanat eivät kerro paljoa noodia ympäröivästä keskustelusta. MI-testin tuottamat merkitsevimmät kollokaatit merkitsevät keskustelua ja sen aiheita tarkemmin. Hyödynnän tutkimuksessani MI-testillä laskettuja kollokaatteja, kuten Ainiala ja Jantunenkin (2019: 60) ovat tehneet tutkimuksessaan.

Edellä esitellysti koottu aineistoni koostuu yhteensä 712 *Helsinki*-nimen kollokaatista. Analyysissä huomioitavien 200 merkittävimmän kollokaatin MI-arvojen vaihteluväli on 3.87 (joulukuu, yökerho, matkustaa, alue) – 5.75 (ulosottovirasto) ja frekvenssien vaihteluväli 30 (Kiviniemi, lainaus, Sörnäinen, säde, Hämeentie) – 4598 (sanoma). Frekvenssien vaihteluvälin keskiarvo on 167 ja mediaani 68. Tutkimuksen menetelmistä kerron tarkemmin alaluvussa 3.5.

Jouduin poistamaan aineistosta joitain kollokaatteja lemmatisoinnin yhteydessä tapahtuneiden virheiden ja vieraskielisyyden vuoksi. Kun aineistoa on lemmatisoitu, on korpustyökalu tulkinut jotkin sanojen taivutusmuodot väärin ja muuttanut ne sen mukaan virheellisiksi lemmoiksi. Tällaisia virheellisiä lemmoja olivat MALM, VANNAS, ASU, MISS, ITÄ, PE ja X. Virheellisistä lemmoista MALM on syntynyt nimen *Malmi* taivutusmuodoista, VANNAS nimen *Vantaa* taivutusmuodosta ja ASU sanan *asua* eri muodoista. Koska kaikkien edellä mainittujen virheellisten lemموjen oikeat versiot MALMI, VANTAA ja ASUA löytyivät jo aineistosta, pystyin korvaamaan lemmat kokonaan uusilla sanoilla. Lemma MISS on syntynyt joukosta erimerkityksisiä sanoja ja näiden taivutusmuotoja, kuten *missä*, *missi*, *miss*. Samaan lemmaan sisältyy siis useita eri sanoja ja merkityksiä, minkä takia päädyin poistamaan lemman analysoitavien listalta. MISS-lemman kanssa samalla tavalla myös lemma ITÄ on muodostunut useista eri sanoista, joihin *itä* sisältyy. Lemman syntymiseen on voinut vaikuttaa myös ilmaus Itä-Helsinki, jonka korpustyökalu on tulkinut virheellisesti kahdeksi erilliseksi lemmaksi (*itä* ja *Helsinki*). Lemma PE on syntynyt viikonpäivästä *perjantai* käytetystä lyhenteestä *pe*. Koska *perjantai* sisältyy aineistoon varsinaisessa muodossaan, en ole nähnyt lyhenteen sisällyttämistä aineistoon tarpeellisena. Lemma X on syntynyt virheellisesti sekalaisesta joukosta sanoja, lyhenteitä ja nimiä, kuten *ex* ja *max*. Myös erilaiset koodit, puhelinmallit ja linkit ovat vaikuttaneet lemman X syntymiseen. Lemman taustalla ei kuitenkaan ole varsinaista sanaa ja sen eri muotoja, joten päätin poistaa lemman aineistosta ja korvata sen uudella. Vieraskielisyyden vuoksi poistin aineistosta englanninkielisen lemman FROM, joka juontaa juurensa englanninkielisiin viesteihin. Korvasin nämä seitsemän poistettua lemmaa seuraavilla seitsemällä merkitsevimpien kollokaattien listasta.

Aineiston lemmatisoinnin yhteydessä osa kollokaateista on lemmattu väärin ja aineistoa läpikäydessä olen joutunut korjaamaan joidenkin kollokaattien kirjoitusasua. Tällaisia ovat paikannimet *Pitäjänmäki*, *Senaatintori* ja *Rautatientori*, moottoritie *Lahdenväylä* sekä organisaatio *Rauhanyhdistys*, jotka sisältävät sanan genetiivimuodon, jonka korpustyökalu on lemmatisoinnin yhteydessä palauttanut perusmuotoonsa. Nämä virheelliset lemmat PITÄJÄMÄKI, SENAAATTITORI, RAUTATIETORI, LAHTIVÄYLÄ ja RAUHAYHDISTYS olen korjannut oikeisiin muotoihinsa PITÄJÄNMÄKI, SENAATINTORI, RAUTATIENTORI, LAHDENVÄYLÄ ja RAUHANYHDISTYS. Myös energiayhtiö Fortumin nimi on aineistossa lemmattu väärin FORTUMIN. Tämän lemman olen korjannut yrityksen nimeä vastaavaksi, FORTUM. Korpustyökalun väärin lemmaama on myös sana *tervetuloa*, jonka korjasin muodosta TERVETULO varsinaiseen muotoonsa TERVETULO.

3.5 Tutkimusmenetelmät

Kuten luvussa 2.4 kerron, toteutan tutkimukseni korpuserätyyksen diskurssitutkimuksen menetelmin. Tutkimukseni analyysi jakautuu kahteen vaiheeseen: kollokaatioanalyysiin ja diskurssiprosodioiden analyysiin. Kollokaatioanalyysissä tarkastelen *Helsinki*-nimen ympärillä esiintyviä sanoja, kollokaatteja, ja teen niiden perusteella päätelmiä *Helsingin* ympärillä käytävistä keskusteluista. Diskurssiprosodioiden analyysissä jaottelen kollokaatit ryhmiin sen perusteella, minkälaisia merkityksiä kollokaatit kantavat. Nämä kollokaateista kootut merkitysryhmät kuvaavat diskursseja, joita *Helsinki*-nimeen liitetään. Näitä diskursseja tarkastelemalla ja analysoimalla voin tehdä päätelmiä siitä, minkälaisissa keskusteluyhteyksissä verkkokeskustelijat käyttävät nimeä *Helsinki* ja toisaalta vertaamaan tuloksiani aiempaan samanlaiseen tutkimukseen nimien *Hesa* ja *Stadi* käytöstä (Ainiala & Jantunen 2019).

Koska tutkimusaineistoni on valmiiksi kerätty (kts. luku 3.3) ja siitä on tehty kollokaattilista, voin aloittaa suoraan kollokaatioiden analyysin ja jaottelun merkitysryhmiin. Aineistosta on koottu kollokaattilista niin, että huomioon on otettu kaikki kollokaatiövälillä 4L–4R ja minimifrekvenssillä 30 esiintyvät sanat. Tämä tarkoittaa kaikkia sanoja, jotka esiintyvät *Helsinki*-nimen molemmin puolin neljän (4) sanan säteellä ja koko aineistossa vähintään 30 kertaa. Aineiston rajauksessa olen noudattanut samoja rajauksia kuin Ainiala ja Jantunen (2019: 60–61) tutkimuksessaan, jotta tutkimusten tulokset ovat vertailukelpoisia.

Tarkastelen ja analysoin *Helsinki*-nimen 200 merkitsevintä kollokaattia niiden kantaman merkityksen perusteella. Olen rajannut käsiteltävät kollokaatit 200 merkitsevimpään, jotta tutkimuksen tulokset ovat vertailtavissa Ainialan ja Jantusen (2019) tutkimuksen tuloksiin. Luokittelen kollokaatit merkitysryhmiin sen perusteella, minkälaista merkitystä sanat edustavat: esimerkiksi tapahtumiin viittaavat kollokaatit voisivat muodostaa *Tapahtumat*-merkitysryhmän. Teen luokittelun ensin aineistolähtöisesti sen mukaan, millaisia merkityksiä kollokaateilla on ja mitä yhdistäviä tekijöitä löydän niiden väliltä. Tarvittaessa käytän Kielitoimiston sanakirjaa (Kotimaisten kielten keskus 2020b) apuna sanojen kaikkien merkityksien selvittämiseen. Tätä luokittelua käytän tutkimukseni diskurssiprosodioiden analyysissä.

Alun perin tutkimuksen analyysi oli tarkoitus toteuttaa Ainialan ja Jantusen (2019) luokittelun mukaisesti, jotta analyysi ja tulokset olisivat suoraan vertailtavissa. Jo aineiston luokittelun alkuvaiheessa huomasin kuitenkin, että kollokaatit ja näin ollen myös tyypilliset merkitykset eroavat aiemmassa tutkimuksessa esiintyneistä kollokaateista paljon eikä luokittelu olisi ollut kovin toimiva. Osa luokista olisi kasvanut valtaviksi, koska selkeästi yli puolet 200 merkittävimmän kollokaatin aineistosta olisi sijoittunut kolmeen suurimpaan luokkaan. Osa luokista olisi myös jäänyt kokonaan pois, koska niihin sijoittuvia kollokaatteja ei tämän tutkimuksen aineistossa ollut. Koin siis tämän tutkimuksen kannalta merkityksellisemmäksi luokitella kollokaatit aineistolähtöisesti ilman aiempaa, valmista luokittelua, sillä näin tutkimusaineistosta muodostetut merkitysryhmät kertovat *Helsingin* ympärillä käytävästä keskustelusta mahdollisimman kattavasti.

Omaa aineistolähtöistä luokitteluani puoltaa myös se, että näin vältän jo olemassa olevan luokittelun liian ohjaamisen kollokaattien merkityksien tulkintaan sekä niiden jaottelua merkitysryhmiin. Tällä tarkoitan sitä, että nähtyäni Ainialan ja Jantusen perusteet luokittelulle ja tiettyjen sanojen tulkinnoille voisin automaattisesti sijoittaa sanat näiden mukaisesti merkitysryhmiin ajattelematta todella sanan merkitystä. Toimimalla näin takaan sen, että aineistolähtöinen luokittelu on puhtaasti omista tulkinnoistani lähtöisin, eikä saa vaikutteita Ainialan ja Jantusen luokitteluista ja perusteluista.

Käytännössä kollokaatioiden luokittelu tapahtuu Excel-tiedostossa, johon kaikki *Helsinki*-nimen kollokaatit on koottu. Kollokaatit ovat listassa merkitsevyysjärjestyksessä eli järjestettynä MI-testin antamien arvojen mukaan niin, että korkeimpana listassa ovat todennäköisimmin *Helsingin* lähellä esiintyvät sanat ja listan loppupäässä vähemmän todennäköiset sanat. Luokittelen kollokaatit värikoodein niin, että samaan merkitysryhmään sijoittuvat kollokaatit on merkitty samalla värillä. Kun kaikki 200 kollokaattia on sijoitettu johonkin ryhmään, kokoaan

merkitysryhmät vielä erikseen listoiksi ja järjestän ryhmät kokonsa mukaan järjestykseen. Merkitysryhmät perusteluineen esittelen tarkemmin alaluvussa 4.2.

Lopulta vertailen saamiani tuloksia Ainialan ja Jantusen (2019) tutkimuksen tuloksiin. Tarkoitukseni on selvittää, mitä samoja diskursseja nimillä *Helsinki*, *Hesa* ja *Stadi* on ja mitkä ovat mahdolliset yhdistävät tekijät näiden välillä. Toisaalta aion tarkastella myös diskursseissa mahdollisesti havaittavia eroja, sillä myös niiden kautta saan tietoa kyseisten nimien käytöstä. Lähtökohtaisesti virallisen *Helsinki*-nimen käyttö eroaa oletettavasti slanginimien käytöstä jo yleiskielisyytensä vuoksi. Puhekielisissä viesteissä slanginimien käyttö on ehkä luontevampaa kuin virallisen, yleiskielisen nimen käyttö. Samaten yleiskielisissä viesteissä toimivampi nimimuoto on todennäköisesti juuri *Helsinki*. *Helsinkiin* liittyvistä diskursseista on mielenkiintoista tarkastella myös sitä, onko sillä selkeästi enemmän yhteistä jommankumman slanginimen kanssa. Tällaiset tulokset kertoisivat uutta myös yhteyksistä *Helsingin* ja *Hesan* ja *Stadin* välillä.

4 ANALYYSI JA TULOKSET

4.1 Kollokaatioanalyysi

Aineistosta nousi yhteensä 712 kollokaattia nimelle *Helsinki*. Koska kollokaattien määrä oli näin suuri, oli perusteltua rajata analyysissä käsiteltävien kollokaattien määrää tutkielman koon kannalta realistisemmaksi. Päädyin rajaamaan analyysin 20 merkitsevimpään kollokaattiin, jotta tutkimuksen aineisto noudattaa samoja raameja kuin Ainialan ja Jantusen (2019) *Hesa* ja *Stadi*-nimiä koskeva tutkimus, johon aion verrata tuloksiani. Kaikki 20 merkitsevintä kollokaattia sisältävä taulukko on tutkimuksen liitteessä 1.

Kollokaatioanalyysissä tarkastelen 20 merkitsevintä nimen *Helsinki* saamaa kollokaattia. Nämä merkitsevimmät kollokaatit on esitetty MI-arvoineen ja frekvensseineen taulukossa 1.

Taulukko 1. *Helsinki*-nimen 20 merkitsevintä kollokaattia.

Sija	Kollokaatti	MI-arvo	Frekvenssi
1.	ULOSOTTOVIRASTO	5.75	33
2.	SANOMA	5.50	4598
3.	PL	5.49	85
4.	LAHDENVÄYLÄ	5.45	31
5.	OTAVA	5.45	36
6.	ELÄINSUOJELUYHDISTYS	5.44	38
7.	FORTUM	5.44	39
8.	NOUTO	5.40	38
9.	KUUKAUSILIITE	5.37	40
10.	MESSUKESKUS	5.31	31
11.	RIKOSPOLIISI	5.30	39
12.	SUURMIELENOSOITUS	5.15	37
13.	JÄÄHALLI	5.13	87
14.	KAUPPAKORKEAKOULU	5.12	46
15.	HÄMEENTIE	5.10	30
16.	SEURAKUNTAYHTYMÄ	5.08	71
17.	PITÄJÄNMÄKI	5.04	31
18.	SOSIAALIVIRASTO	5.03	71
19.	YHTEYSTIEDOT	5.00	62
20.	SAMPO	4.98	52

Kollokaattien MI-arvot vaihtelevat välillä 4.98 (Sampo) – 5.75 (ulosottovirasto) ja frekvenssit välillä 30 (Hämeentie) – 4598 (sanoma). Rajasin kollokaatioanalyysin 20 kollokaattiin, sillä pienelläkin otoksella saa käsityksen siitä, minkälaisia kollokaatteja *Helsinki*-nimen ympärillä

esiintyy. Useissa aiemmissa tutkimuksissa (esim. Jantunen 2018b; Paldán 2018) kollokaatioanalyysi on tehty 20 merkitsevimmästä tai 20 frekventeimmistä kollokaatista, joten päätin pysyä toimivaksi todetussa määrässä. Kollokaatioanalyysissä huomioitavien kollokaattien määrän kasvattaminen 20:ta suuremmaksi ei toisi merkittävää lisää analyysiin ja kaikki 200 merkitsevintä kollokaattia tulevat käsitellyiksi myöhemmin diskurssiprosodioiden analyysissä.

Diskurssiprosodioiden analyysiä edeltävällä kollokaatioanalyysillä voin saada alustavia tuloksia siitä, millaisia keskusteluja *Helsingin* ympärillä käydään Suomi24-verkkokeskustelualueella. Kollokaatioanalyysi antaa myös mahdollisuuden tarkastella tarkemmin erityisesti juuri merkitsevimpiä kollokaatteja eli niitä, jotka esiintyvät kaikista tiiviimmin yhdessä nimen *Helsinki* kanssa. Taulukosta 1 voi nähdä, että merkittävimpien kollokaattien joukossa on paljon erilaisia paikkoja, sijainteja ja rakennuksia *Helsingissä*. Nämä paikkaa merkitsevät kollokaatit pitävät sisällään kuitenkin erilaisia merkityksiä sijaintinsa ja käyttötarkoitustensa perusteella. Esimerkiksi moni rakennukseen viittaava kollokaatti pitää sisällään merkityksiä myös esimerkiksi tapahtumista (esim. MESSUKESKUS) tai koulutuksesta (esim. KAUPPAKORKEAKOULU).

Huomionarvoista merkitsevimpien kollokaattien listassa on se, että ensimmäiset 10 kollokaattia merkitsevimpien listalla ovat keskenään hyvin erilaisia. *Helsingin* merkitsevin eli MI-arvoltaan korkein (5.75) kollokaatti, ULOSOTTOVIRASTO, on tuloksena hieman yllättävä. Ulosottoviraston ei olettaisi ensimmäisenä nousevan esiin *Helsinkiä* koskevista keskusteluista. Kollokaatin frekvenssi 33 kertookin, ettei sana esiinny aineistossa montaa kertaa. Sanan todennäköisyys esiintyä yhdessä juuri *Helsingin* kanssa on kuitenkin niin suuri ja toisaalta sen todennäköisyys esiintyä irrallaan *Helsingistä* niin pieni, että se nousee merkitsevyydessä listan kärkeen.

Kollokaattia ULOSOTTOVIRASTO ja sen vahvaa esiintymistä juuri *Helsingin* kanssa tarkastellessa tulee ottaa huomioon konteksti, jossa sanaa tarkastellaan. Koska aineistona on korpus, joka on koottu nimen *Helsinki* ympärillä käytävistä keskusteluista, eivät tulokset ole yksiselitteisesti yleistettävissä laajalle. Jos aineistona olisi esimerkiksi johonkin toiseen Suomen kaupunkiin tai alueeseen liittyvät keskustelut, ei sana *ulosottovirasto* välttämättä olisi yhtä merkitsevä. Sana *ulosottovirasto* nousee merkitsevyydessä listan kärkeen nimenomaan nimen *Helsinki* yhteydessä, mikä kertoo siitä, että Suomi24-verkkokeskusteluissa puhutaan ainakin *Helsingin ulosottovirastosta*.

Listan kollokaateista seuraava, SANOMA (MI-arvo 5.50), sen sijaan oli odotettavissa. Kollokaatti viittaa Suomen laajalevikkisimpään sanomalehteen *Helsingin Sanomiin* (Media

Audit Finland Oy 2019). Äsken esitellystä, merkitsevimmästä ULOSOTTOVIRASTO-kollokaatista poiketen kollokaatin SANOMA frekvenssi on 4598, mikä kertoo kollokaatin esiintyvän aineistossa todella usein. Kyseinen kollokaatti on koko aineiston tiheimmin esiintynyt sana. Se esiintyy aineistossa siis usein myös muiden sanojen kuin *Helsingin* yhteydessä.

Edellä mainittuja kahta merkitsevintä kollokaattia yhdistää se, että niissä *Helsinki* toimii osana organisaation tai paikan nimeä. Kun merkitsevimpien kollokaattien listaa tarkastelee pidemmälle, huomaa saman ilmiön toistuvan useiden kollokaattien kohdalla; lähes puolet kollokaatioanalyysissä tarkasteltavista kollokaateista muodostavat yhdessä *Helsingin* kanssa jonkin nimen. Tällaisia kollokaatteja ovat aiemmin esitettyjen lisäksi ELÄINSUOJELUYHDISTYS, KUUKAUSILIITE, MESSUKESKUS, RIKOSPOLIISI, JÄÄHALLI, KAUPPAKORKEAKOULU, SEURAKUNTAYHTYMÄ ja SOSIAALIVIRASTO. Nimiä merkitsevien kollokaattien suuresta määrästä voi päätellä, että koko aineistossa esiintyy runsaasti nimiä, joiden osana noodi *Helsinki* toimii. Tällaiset kollokaatit esiintyvät aineistossa tyypillisesti keskusteluissa, jotka koskevat kyseistä viranomaistahoa (esimerkit 1–3), paikkaa (4–5), organisaatiota (6–8) tai yritystä ja sen tuotteita (9–10). Kaikki esimerkit esitetään alkuperäisessä asussaan eli juuri siinä muodossa, jossa Suomi24-verkkokeskustelualueen käyttäjät ovat ne kirjoittaneet.

- 1) **Helsingin ulosottovirastosta** selviää, että sekä Martina Aitolehdeltä että Esko Eerikäiseltä karhutaan ulosoton kautta saatavia.
- 2) **Helsingin rikospoliisi** ilmoitti tutkivansa asiaa rahankeräysrikkoksena.
- 3) Helsingin poliisilla on käynnissä esitutkinta, jossa selvitetään **Helsingin sosiaaliviraston** työntekijöiden toimintaa liittyen toukokuussa 2012 kuolleen 8-vuotiaan tytön tapaukseen. Poliisi tutkii asiaa virkavelvollisuuden rikkomisena.
- 4) Mulla on jo useempina vuotena ollut tapana käydä **Helsingin messukeskuksessa** pidettävillä Kevätmessuilla. --
- 5) Kotipelit ja harjoitukset **Helsingin Jäähallin** harjoitushallissa (Helsinki 2).
- 6) jatkokoulutusta antaa mm. **Helsingin Kauppakorkeakoulu**. --
- 7) En tiedä, mikä olisi paras testamenttikohde tähän tarkoitukseen, mutta ainakin Kissojen katastrofiryhdistykselle ja **Helsingin eläinsuojeluyhdistykselle** voi tehdä testamentin.
- 8) **Helsingin seurakuntayhtymä** uhkaa tuhota Suomen tärkeimpiin muusikoihin lukeutuneen Albert Järvisen haudan.
- 9) **Helsingin Sanomien** viimeisimmän gallupin mukaan demareilla menee tällä hetkellä heikosti. Gallupkannatus on historiallisen alhaalla.
- 10) **Helsingin** Sanomien **Kuukausiliite** etsi verkkosivuillaan lukijoidensa mielestä parasta pilkkanimeä virolaisille. Viron presidentti Toomas Hendrik Ilves kommentoi äänestystä Twitterissä.

Aineiston suuri nimien määrä voi vaikuttaa tutkimuksen kannalta ongelmalliselta, koska nimien esiin nousu voi vääristää aineistosta havaittavia diskursseja eli puhetapoja *Helsingin* ympäriltä. Tutkijana ajattelen, että nimet, jotka aineistossa nousevat merkitsevimpien kollokaattien joukkoon, kertovat myös osaltaan keskusteluista *Helsingin* ympärillä. Nämä nimet, joihin kaupungin nimi sisältyy, esiintyvät muiden kollokaattien tapaan yleisessä keskustelussa,

joka jollakin tapaa liittyy *Helsinkiin*. Tutkimuksen tavoitteena on tarkastella keskustelua *Helsinki*-nimen ympärillä sekä nimen saamia diskursseja, jolloin myös kaupungin nimen sisältävät nimet ovat osa tätä keskustelua. Jos tutkimuksen tavoitteena olisi tutkia spesifisti vain *Helsinkiin* kaupunkina liittyviä keskusteluja, tulisi tutkimusasetelman olla lähtökohtaisesti erilainen, jotta nyt esiin nousseet nimet eivät nousisi analyysiin. Nimistöntutkimuksen näkökulmasta havainto on erityisen mielenkiintoinen, sillä noodi *Helsinki* tuottaakin tulokseksi kaupungin nimen lisäksi myös lukuisia muita nimiä. Kollokaatioanalyysin tarkastelun perusteella aineistossa esiin nousevat nimet, jotka sisältävät hakusanan *Helsinki*, ovat pääasiassa organisaatioiden ja instituutioiden, paikkojen, yritysten ja viranomaistahojen nimiä.

Rakennusta tarkoittavien kollokaattien MESSUKESKUS ja JÄÄHALLI nousua merkittävimpänä 30 kollokaatin joukkoon selittää jo aiemmin mainittu ilmiö *Helsingistä* nimenosana. Esimerkiksi MESSUKESKUS ei frekvenssinsä 31 puolesta ole aineistossa kovin yleinen, mutta se esiintyy suurella todennäköisyydellä juuri nimen *Helsinki* kanssa, sillä kaupungissa sijaitsevaa messukeskusta kutsutaan *Helsingin Messukeskukseksi* (4). Kollokaatti JÄÄHALLI sen sijaan esiintyy aineistossa useammin, 87 kertaa. Tämä kertoo siitä, että sanaa käytetään myös muissa yhteyksissä (11) kuin määrittävän *Helsinki*-nimen (5) kanssa.

- 11) Vasemmistoliitto perustettiin 28.–29. huhtikuuta 1990 **Helsingin** Kulttuuritalolla ja **jäähallissa** pidetyssä avoimessa kokouksessa, johon otti osaa 3 500 kannattajaa.

Helsingin kaupunginosaan ja alueisiin viittaavissa kollokaateissa, kuten HÄMEENTIE ja PITÄJÄNMÄKI, on havaittavissa samankaltainen ilmiö. Näissä tapauksissa *Helsinki* ei kuitenkaan ole nimenosa, vaan pikemminkin määrittävä ja paikkaa tarkentava nimi (12–13). Kollokaatin HÄMEENTIE frekvenssi on 30 ja kollokaatin PITÄJÄNMÄKI frekvenssi 31 eli molemmat kollokaatit esiintyvät aineistossa suhteellisen harvoin, mutta erityisesti juuri yhdessä *Helsingin* kanssa.

- 12) Intialaisia mausteita saa suuria valikoimia aasialais-afrikkalaisista kaupoista, joita löytyy useita ainakin **Helsingin Hämeentietä** Hakaniemen puoleisesta päästä
 13) Vuokrataan avara valoisa kaksio 53m2 **helsingin pitäjänmäeltä**.

Helsingin ja ylipäätään pääkaupunkiseudun paikkoihin liittyy myös kollokaatti LAHDENVÄYLÄ, joka viittaa yhteen keskeisistä *Helsinkiin* johtavista moottoriteistä (14). Kollokaatti on noodin *Helsinki* neljänneksi merkittävin MI-arvolla 5.45 ja on näin ollen esimerkiksi edellä esiteltyjä Pitäjänmäen kaupunginosaa ja *Helsingin* ydinkeskustan keskeistä katua, Hämeentietä,

selkeästi merkitsevämpi. Kollokaattien PITÄJÄNMÄKI ja HÄMEENTIE tapaan myös LAHDENVÄYLÄ esiintyy aineistossa harvoin, vain 31 kertaa. Harvat esiintymät tiiviisti noodin *Helsinki* kanssa nostavat kollokaatin kuitenkin merkitsevimpien joukkoon.

- 14) – – Yksi pahoista paikoista on kohta, jossa Porvoonväylältä tullaan **Lahdenväylälle Helsingin** suuntaan
– –

Kollokaatioanalyysin 20 merkitsevimmän kollokaatin joukossa ovat myös kollokaatit OTAVA ja FORTUM, jotka sijoittuvat MI-arvoilla 5.45 ja 5.44 listassa sijoille 5 ja 7. Listan kärkeen kiilanneen ULOSOTTOVIRASTON tavoin kollokaatit ovat hieman yllättäviä koskien *Helsinkiin* liittyviä keskusteluita. Kollokaattien OTAVA ja FORTUM nousua merkitsevyyslistan kärkeen selittää niiden harva esiintyminen aineistossa (frekvenssit 36 ja 39) ja tiivis esiintyminen juuri *Helsingin* rinnalla. Aineistoesimerkit osoittavat, että kollokaatit esiintyvät hyvin erilaisissa keskusteluviesteissä. OTAVA mainitaan usein tulevia tai julkaistavia kirjoja koskevissa viesteissä, joissa on tuotu esiin myös kustantaja toimipaikkoineen (15). FORTUM sen sijaan esiintyy yritystä, sen toimintaa ja toimijoita koskevassa keskustelussa (16) sekä keskusteluissa, joissa listataan muita energiayhtiöitä (17).

- 15) Lappalainen, Jussi T.: Aseet ja taistelut. Sotataidon kolme vuosituhatta. **Helsinki: Otava**, 1988. ISBN 951-1-10479-9.
16) Hän sai vuonna 2006 **Fortumista** jättirahat ollen **Helsingin** toiseksi suuriin veronmaksaja – –
17) - **Fortum, Helsingin** Energia, etc

Merkitsevimpien kollokaattien joukossa on vain yksi suoranaisesti toimintaan ja tapahtumiin liittyvä kollokaatti, SUURMIELENOSOITUS, joka sekin listassa vasta sijalla 12. Aiemman tutkimuksen (Ainiala & Jantunen 2019) ja oman ennako-oletukseni pohjalta odotin enemmän pääkaupungin tapahtumiin viittaavia kollokaatteja. Toki kollokaatioanalyysissä nousi esiin kaksi tyypillistä tapahtumapaikkaa, *Helsingin Messukeskus* ja *Helsingin Jäähalli*, jotka osaltaan liittyvät myös kaupungissa järjestettäviin tapahtumiin. Kollokaatti SUURMIELENOSOITUS esiintyy alkuperäisissä keskusteluissa viesteissä, joissa ilmoitetaan tulevista mielenosoituksista ja kutsutaan osallistujia paikalle (18).

- 18) Joukkovoimaa **Suurmielenosoitus** 9.9 Säätytalolla **Helsingissä**, Kaikki sinne!

Edellä esitetyn SUURMIELENOSOITUS-kollokaatin lisäksi *Helsingissä* tapahtuvasta toiminnasta kertoo myös kollokaatti NOUTO. Merkitsevyydeltään NOUTO on listassa korkealla, sijalla 8, joten sen suhde *Helsinki*-noodiin on vahva. Huomionarvoista kollokaatissa NOUTO on

myös se, että se on kollokaatioanalyysissä käsiteltävistä kollokaateista ainoa konkreettiseen toimintaan liittyvä sana.

Kollokaattilistan kärkipäähän, kolmanneksi, on MI-arvonsa 5.49 perusteella noussut kollokaatti PL, joka on lyhenne yhteystiedoissa ja postiosoitteissa esiintyvistä sanasta *postilokero*. Kollokaatin frekvenssi 85 ja korkea MI-arvo kertovat sen suhteellisen taajasta esiintymisestä aineistossa ja vahvasta suhteesta noodin *Helsinki* kanssa. Aineistoesimerkkejä tarkastellessa sanojen välinen suhde on ilmeinen, sillä kollokaatti PL esiintyy juuri postiosoitteita jakavissa viesteissä, joissa postitoimipaikaksi on useimmiten mainittu *Helsinki* (18–19). Merkitykseltään ja esiintymiskonteksteiltaan hyvin samankaltainen kollokaatti YHTEYSTIEDOT on myös noussut merkitsevimmän 20 kollokaatin listalle, joskin se jää selkeästi listan loppupäähän, sijalle 19, MI-arvolla 5.00. Eroa kollokaattien PL ja YHTEYSTIEDOT sijoitusten välillä selittää se, että PL esiintyy tiiviisti yhdessä juuri *Helsingin* kanssa, kun taas YHTEYSTIEDOT esiintyy yhdessä myös muiden sanojen kanssa. Kollokaatit esiintyvät hyvin samankaltaisissa viesteissä, joiden tarkoituksena on välittää jonkin tahon yhteystietoja (19–21).

19) Osoite : **PL 208** , 00121 **Helsinki**

20) EA Finland Oy **PL 5250 00002 HELSINKI**

21) **Yhteystiedot**: Ideam Rent, **Helsinki**, Vuosaari

Viimeinen kollokaatti listalla on SAMPO, jonka MI-arvo 4.98 on selkeästi pienempi kuin listan ensimmäisen kollokaatin, ULOSOTTOVIRASTO (5.75). Ero ensimmäisen ja viimeisen kollokaatin välillä on suuri. Kollokaatin SAMPO frekvenssi 56 suhteutettuna sen alhaiseen MI-arvoon kertoo sanan esiintymisestä myös muiden sanojen kuin *Helsingin* kanssa. Keskusteluissa kollokaatti esiintyy useimmiten poliitikko Sampo Terhoon viittaavissa viesteissä (22), mutta voi viitata myös esimerkiksi Sampo Pankkiin (23).

22) **Sampo** Terho, **Helsingin** vaalipiiri , numero 176 – –

23) **Sampo** Pankki maksaa **Helsingissä** kauppatieteiden maisterille sijoituspäällikkönä peruspalkkaa 2200 eur/kk!

Kollokaatioanalyysin perustella nimi *Helsinki* esiintyy hyvin monipuolisesti erilaisissa keskusteluissa. Merkittävimpien 20 kollokaatin perusteella voidaan kuitenkin nähdä selkeitä suuntia siitä, minkälaisia merkitysryhmiä aineistosta muodostuu. Jo aiemmin mainitut paikkojen tai organisaatioiden nimet, jotka sisältävät nimen *Helsinki*, ovat jo kollokaatioanalyysissä erittäin suuressa roolissa. Vastaavanlaisia nimiä esiintyy varmasti myös merkittävimpien 200

kollokaatin joukossa, joskin diskurssiprosodioita tutkiessa keskityn näihin enemmän kollokaatin sisältämän merkityksen kautta.

Myös esimerkiksi paikkaa, sijaintia ja erilaisia rakennuksia merkitseviä kollokaatteja on jo merkitsevimmän 20 kollokaatin joukossa useita, joten niiden oletan nousevan esiin myös diskurssiprosodioiden analyysissä. Kollokaatioanalyysin perusteella myös diskurssiprosodioissa on odotettavissa *Helsingin* kaupunginosia ja muita nimettyjä alueita. Toisaalta odotan, että diskurssiprosodioissa näkyvät todennäköisesti myös *Helsingissä* järjestettävät tapahtumat ja ylipäätään kulttuuritoiminta, sillä jo kollokaatioanalyysissä esiin nousi tapahtumiin ja niiden järjestämiseen liittyviä kollokaatteja.

4.2 Diskurssiprosodioiden analyysi

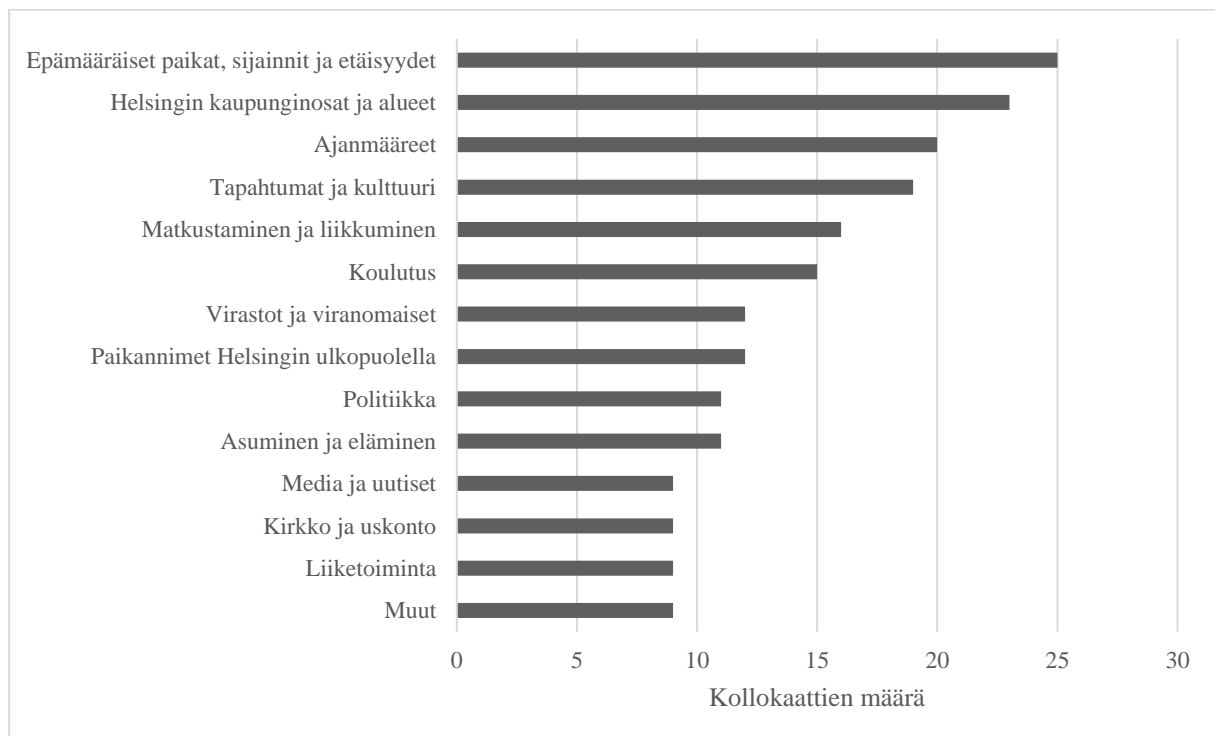
Diskurssianalyysissä olen käynyt läpi tutkimukseen rajatut 200 merkitsevintä *Helsingin* kollokaattia (liitteessä 1) ja jaotellut ne merkitysryhmiin sen perusteella, minkälaisia merkityksiä sanat kantavat. Jos kollokaatilla on useampi merkitys, tai sanan viittaussuhde on epäselvä, olen käyttänyt merkityksen määrittelyssä apuna Kielitoimiston sanakirjaa (Kotus 2020b). Tarvittaessa olen tarkistanut sanojen merkityksiä niiden alkuperäisestä esiintymiskonteksteista eli Suomi24-keskusteluviesteistä, joissa sanat esiintyvät. Näin olen saanut määriteltä kaikki kollokaatit ja jaoteltua ne ryhmiin.

Merkitysryhmiä muodostaessa pyrin jaottelemaan kollokaatit sellaisiin ryhmiin, jotka kuvaavat niiden funktiota parhaiten. Haastaviksi kollokaateiksi luokittelun kannalta osoittautuivat esimerkiksi ihmisiin viittaavat sanat ja nimet. Alun perin ajattelin luokitella tällaiset kollokaatit omaksi *Ihmiset*-merkitysryhmäksi, mutta totesin ryhmän kertovan hyvin vähän *Helsingin* ympärillä käytävästä keskustelusta sellaisenaan. Lopulta oli tutkimuksen kannalta hyödyllisempää luokitella ihmisiin viittaavat sanat ja nimet ryhmiin sen perusteella, minkälaiseen toimintaan tai ympäristöön ne liittyvät. Esimerkiksi poliitikkoihin viittaavat kollokaatit sisältyvät *Politiikka*-merkitysryhmään ja piispoihin viittaavat kollokaatit *Uskonto*-merkitysryhmään.

Myös jotkin yksittäiset, monimerkityksiset kollokaatit tuottivat hankaluuksia luokitteluun. Esimerkiksi kollokaatti JUSSI saa aineistossa merkityksen henkilönimenä sekä puhekielisenä ilmauksena juhannukselle. Myös kollokaatti HAKU voi viitata niin opiskelupaikan tai oikeuden hakuun kuin jonkun tai jonkin konkreettiseen hakemiseen paikasta toiseen. Samalla tavalla haasteellinen on kollokaatti KAUPUNKI, joka viittaa aineistossa *Helsingin* kaupunkiin niin asuinpaikkana kuin viranomaistahonakin. Selvitän myöhemmin analyysin edetessä, millä

perustein olen sijoittanut tällaiset haastavat luokiteltavat tiettyyn ryhmään. Monimerkityksiset sanat tai muuten haastavat kollokaatit luokittelin siis lopulta aina oleellisimman, juuri *Helsinkiin* liittyvän keskustelun kannalta tärkeimmän merkityksensä perusteella. Näin pyrin varmistamaan sen, että tulokset kuvaavat mahdollisimman hyvin juuri *Helsinkiin* liittyvää keskustelua.

Merkitysryhmiä muodostui yhteensä 14. Kaikki merkitysryhmät kollokaattimäärineen ovat nähtävissä kuviossa 2. Kolme suurinta merkitysryhmää ovat 1) *Epämääräiset paikat, sijainnit ja etäisyydet*, 2) *Helsingin kaupunginosat ja alueet* sekä 3) *Ajanilmaukset*. Yleisin merkitysryhmä kattaa kaikki epämääräisiä paikkoja merkitsevät sanat. Tämän merkitysryhmän sanat merkitsevät siis yleisemmin erilaisia paikkoja, sijainteja ja etäisyyksiä näiden välillä. Merkitysryhmään kuuluvat esimerkiksi kollokaatit KATU, SEUTU ja KAUKANA. Toiseksi suurin merkitysryhmä koostuu *Helsingin* kaupunginosien nimistä ja kaupunginisiin verrattavista alueista, kuten YDINKESKUSTA ja SENAATINTORI. Ajanilmausten merkitysryhmä koostuu erilaisista aikaa merkitsevistä sanoista aina kuukausista viikonpäiviin ja vuorokaudenaikoihin. Ryhmään sisältyvät myös epämääräisempää aikaa merkitseviä sanoja kuten TAANNOIN. Esittelen merkitysryhmät ja niistä tulkittavat diskurssiprosodiat tarkemmin seuraavissa alaluvuissa.

Kuvio 2. Nimen *Helsinki* merkittävimmät 200 kollokaattia jaettuna merkitysryhmiin.

Epämääräiset paikat, sijainnit ja etäisyydet

Kollokaatioanalyysin perusteella aineistosta nousi odotetusti runsaasti erilaisia paikkaa merkitseviä sanoja. Jos olisin noudattanut Ainialan ja Jantusen (2019) käyttämää luokittelua, olisivat kaikki paikkoihin ja sijainteihin viittaavat sanat samassa, valtavan suuressa merkitysryhmässä. Koin diskurssiprosodioiden analyysin kannalta hyödyllisemmäksi jakaa paikkaa ja sijaintia merkitsevät sanat useampaan ryhmään tarkemman merkityksensä perusteella. Lopulta paikkaa merkitsevät kollokaatit jakautuivat kolmeen ryhmään. Näin ryhmiteltynä suurimmaksi merkitysryhmäksi muodostui epämääräisiä paikkoja merkitsevä ryhmä, mikä on hieman yllättävää, sillä tällaisia kollokaatteja ei esiintynyt kollokaatioanalyysissä lainkaan.

Merkitysryhmä koostuu yhteensä 25 kollokaatista, jotka merkitsevät erilaisia epämääräisiä paikkoja ja sijainteja, jotka esiintyvät nimen *Helsinki* rinnalla. Kuten taulukosta 2 voi nähdä, useissa tapauksissa kollokaatit merkitsevät laajempaa aluetta *Helsingin* kaupungin ympärillä.

Taulukko 2. Diskurssiprosodia *Epämääräiset paikat, sijainnit ja etäisyydet*.

Epämääräiset paikat, sijainnit ja etäisyydet			
Sija	Kollokaatti	MI-arvo	Frekvenssi
3.	PL	5.49	85
31.	SEUTU	4.82	692
49.	EDUSTA	4.58	96
55.	CITY	4.52	88
56.	LÄHIALUE	4.51	34
78.	SIJAITA	4.37	356
80.	PIIRI	4.36	281
85.	SÄDE	4.33	30
90.	METROPOLI	4.30	61
106.	KAUPUNGINOSA	4.23	82
112.	LÄHELtä	4.19	35
120.	ITÄINEN	4.14	35
122.	LÄHISTÖ	4.14	47
126.	TUNTUMA	4.12	35
146.	PÄIN	4.05	300
149.	KESKELLÄ	4.04	119
151.	LÄHIÖ	4.03	100
156.	KATU	4.02	292
158.	PÄÄSSÄ	4.01	67
159.	KAUPUNKI	4.01	1765
175.	KM	3.97	183
178.	OSOITE	3.96	141
187.	B	3.92	59
196.	KAUKANA	3.88	84
197.	ALUE	3.87	700

Tällaisia ovat esimerkiksi SEUTU ja ALUE (24–25). Kollokaatit voivat olla myös epätarkkaa sijaintia merkitseviä yleisnimiä, jotka saavat tarkemman merkityksen vasta esiintymiskontekstissaan. Viimeksi mainittuja ovat esimerkiksi kollokaatit KATU ja LÄHIÖ (26–27).

- 24) He kyllä sanovat niin, mutta totuus on toinen. **Helsingin seutu** on on lukumääräisesti Suomen synkin työttömyysalue. Jos väite olisi totta, silloin ei yli 20000 virolaisen tarvitsisi käydä viikoittain Helsingin alueella töissä.
- 25) Jep, hämäräksi on mennyt. Meillä on uudiskohde **Helsingin alueella** ja kuitu on vedetty taloon, mutta jokin purkki puuttuu.
- 26) Kyllä Rauma on Helsingin jälkeen kuin kotiin tulisi. Ihan eri fiilis käppäillä Rauman katuja vrt ruuhkaksiin **Helsingin katuihin**. Poissa on kiire, ja lintujen laulukin kuuluu.
- 27) Jutussa mainitaan Huopalahti, Kannelmäki, Itäkeskus ym. eli **lähiöt Helsingissä**.

Ryhmään sisältyvät myös kollokaatit KAUPUNKI ja KAUPUNGINOSA, jotka tässä tutkimuskontekstissa viittaavat juuri *Helsinkiin* kaupunkina tai sen osiin, mutta itsenäisinä sanoina ovat merkitykseltään yleisnimiä. KAUPUNKI-kollokaatti on siitä myös merkittävä, että se voi viitata *Helsingin* kaupunkiin organisaationa tai viranomaistahona (28) tai yleisesti *Helsinkiin* kaupunkina esimerkiksi asuinpaikkana (29). KAUPUNKI-kollokaatti esiintyy aineistossa kuitenkin useammin yleisessä kaupungin merkityksessä kuin viranomaisena, minkä tähden olen sijoittanut sen tähän merkitysryhmään *Virastot ja viranomaiset* -ryhmän sijaan. Kollokaatti KAUPUNGINOSA esiintyy aineistossa usein keskusteluissa eri kaupunginosissa tapahtuvasta toiminnasta (30). Samankaltaisia ryhmään lukeutuneita kollokaatteja ovat CITY ja METROPOLI, jotka itsessään ovat yleisnimiä, mutta tutkimusaineistossa esiintyvät usein *Helsinkiin* kaupunkina viittaavina sanoina tai nimen osina (31–33).

- 28) **Helsingin kaupunki** teki esim. viime vuonna lähes 200 miljoonaa euroa voittoa. – –
- 29) Ylihuomenna torstaina on sitten paluu **Helsingin**, ilkeiden ihmisten **kaupunkiin**; – –
- 30) Tämän ryhmän tarkoitus on tavata säännöllisesti nyyttäri-piknikin merkeissä eri **Helsingin kaupunginosissa**. Kaikki saavat osallistua ja tuoda omatkin lapset, ystävät, puoliset, tuttavat, jne mukaan sekä jotain syötävää/juotavaa kaikille.
- 31) Naisten kymppi on perinteinen tapahtuma. Sitä voi verrata **Helsinki City Run** (noin) puolimaratonin.
- 32) Istun oikean kävelykadun helteessä nauttien pirtelöstä, -----> kaikki hyvin terveisiä **Helsingin citystä**.
- 33) Jos on aidosti ja oikeasti varakas, jopa miljonääri. Niin ei tarvitse kärsiä mistään maallisista asioista. Rahalla saa ja helikopterilla pääsee. Osta kämpä metsän keskeltä. Ei tuo **Helsinki** mikään maailmanluokan **metropoli** ole. Vaikka jotkin bloggaajat niin mainostivat taannoin. Omalla kopterilla pääsee Malmin kentälle. Ja sieltä limosiinilla stadin rientoihin.

Etäisyyksiä merkitseviä kollokaatteja ovat esimerkiksi LÄHISTÖ, KAUKANA ja TUNTUMA. LÄHISTÖ esiintyy aineistossa usein *Helsingin* kaupungin lähialueisiin ja ympärys-kuntiin viittaavana sanana (34), mutta voi tarkoittaa myös jonkun tarkemman alueen, kuten kaupunginosan tai rakennuksen lähialuetta (35). Kollokaatti KAUKANA viittaa etäisyyksiin

Helsingin ja muiden alueiden välillä (36–37) ja TUNTUMA taas esiintyy useimmiten *Helsingin* keskustan ympäristöstä puhuttaessa (38).

- 34) moi! täällä olis toinen samanmoinen :) tosin en **helsingistä**, mutta **lähistöltä**.. laitahan spostia, jos olet vielä juttukaveria vailla. ikää itsellä 25v..
- 35) Löydetty tänään mustavalkoinen kissa **Helsingin** Oulunkylästä aseman **lähistöltä**.
- 36) Liian **kaukana** ollakseen **Helsingin** työssäkäyntialuetta!
- 37) Valitettavasti pelaamme **kaukana Helsingistä**, mutta suosittelen etsimään peliseuraa joko roolipelit.net tai pelilauta.fi-foorumien kautta, jossa asiaton ja pimeä häirintä on huomattavasti siivotumpaa.
- 38) Asunto on remontoitu ja sijaitsee arvostetulla alueella **Helsingin** keskustan **tuntumassa**, kävelymatka kaikkiin palveluihin niin yöllä kuin päivällä, raitiovaunu kulkee vierestä, merenranta lenkkeilymaastoinen vieressä.

Epämääräisiä tai epätarkkoja paikkoja, sijainteja ja etäisyyksiä merkitsevien kollokaattien ryhmään lukeutuvat myös esimerkiksi ilmansuuntaan viittaava sana ITÄINEN sekä verbi SIJAITA. Ryhmän muodostavat sanat ovat erillään tarkasteltuna yleisnimiä, jotka eivät varsinaisesti pidä sisällään tarkkaa viittaussuhdetta olemassa olevaan paikkaan. Aineiston esiintymiskonteksteissa sanat kuitenkin viittaavat usein tarkempiin, nimettyihin sijainteihin *Helsingissä* tai sen ympäristössä. Koska tarkemmat merkitykset tulevat ilmi vasta tarkemmassa esiintymiskontekstissa, muodostavat epätarkkaa sijaintia merkitsevät sanat oman diskurssinsa.

Ryhmän kollokaateista KATU on merkitykseltään sellainen, että sen olisi voinut sijoittaa merkitysryhmiin toisin. Maantieteellisesti ajateltuna *katu* on hyvinkin tarkkarajainen alue, minkä vuoksi pohdin myös kollokaatin sijoittamista johonkin muuhun kuin epämääräisten paikkojen ryhmään. Kuten aiemmin mainitsin, saa *katu* kuitenkin maantieteellisesti tarkemman merkityksensä vasta yhdessä kadunnimen muiden nimenosien kanssa. Yleisnimenä epätarkan merkityksensä vuoksi päädyin sijoittamaan kollokaatin epämääräisten paikkojen ryhmään.

Helsingin kaupunginosat ja alueet

Aineistosta nousi selkeästi esiin *Helsingin* kaupunginosat, joita oli aineistossa yhteensä 10. Yhdessä muiden *Helsingin* alueiden kanssa nimistä muodostui ryhmä *Helsingin kaupunginosat ja alueet*. Kaikki ryhmän 23 kollokaattia ovat esitettynä taulukossa 3. Kaupunginosien joukossa oli niin kaupungin ytimessä sijaitsevia alueita, kuten KAMPPI ja TÖÖLÖ (39–40), kuin sen laitamillakin sijaitsevia alueita, kuten VUOSAARI ja MALMI (41–42). Edellä mainituista kaupunginosista Kamppi voi saada aineistossa merkityksen myös alueella sijaitsevana samannimisenä kauppakeskuksena (43). KAMPILLE tyypillisempi esiintymiskonteksti on aineistossa kuitenkin kaupunginosaa koskeva keskustelu, joten sijoitin kollokaatin kaupunginosien merkitysryhmään *Liiketoiminta*-ryhmän sijaan.

- 39) Tosi turvallista seutua lasten kannalta tuo **Helsingin** keskusta ja **Kamppi** varmaan tosi kiva ja turvallinen paikka asua.
- 40) **Töölöä** keksustammassa ei **Helsingissä** voi olla.
- 41) Haemme täysi-ikäistä reipasta ja luotettavaa lastenhoitajaa kahdelle 3- ja 5-vuotiaalle lapselle. Asumme **Helsingin Vuosaarella**, kävelymatkan päässä metroasemalta.
- 42) se sijatsi **Helsingissä Malmilla** ja tosiaan, 72 neliötä ja joku 450 kuukausivuokra. Palvelut olivat lähellä ja kulkuyhteydet erinomaisia. On hyvä valita kämppä, josta ei joudu maksamaan itseään kipeäksi.
- 43) Tilasin nettimyymälä Bebesistä, eli www.bebes.fi. Myymälä myös **Helsingissä** kauppakeskus **Kampissa** jos sinne päin menee..

Taulukko 3. Diskurssiprosodia *Helsingin kaupunginosat ja alueet*.

Helsingin kaupunginosat ja alueet			
Sija	Kollokaatti	MI-arvo	Frekvenssi
15.	HÄMEENTIE	5.10	30
17.	PITÄJÄNMÄKI	5.04	31
21.	OULUNKYLÄ	4.96	33
25.	SAIRAAHOITOPIIRI	4.92	50
27.	YDINKESKUSTA	4.89	96
33.	HAKANIEMI	4.77	72
36.	VIIKKI	4.74	31
40.	KANTAKAUPUNKI	4.69	119
45.	MALMI	4.63	31
46.	LAUTTASAARI	4.61	78
52.	ITÄKESKUS	4.55	102
57.	KESKUSTA	4.51	1333
62.	TÖÖLÖ	4.48	86
69.	KALLIO	4.42	209
70.	KAUPPATORI	4.42	53
86.	SÖRNÄINEN	4.33	30
89.	KONTULA	4.31	50
91.	KANNELMÄKI	4.30	33
93.	VUOSAARI	4.29	85
129.	KAISANIEMI	4.12	34
130.	RUOHOLAHTI	4.12	36
135.	KAMPPI	4.10	84
150.	SENAATINTORI	4.04	36

Kaupunginosien lisäksi olen lukenut tähän ryhmään myös kaupunginisiin verrattavat *Helsingin* alueet, kuten lähiöt ja kaupunginosien sisäiset, nimetyt alueet, kuten KONTULA, KAISANIEMI ja SENAATINTORI (44–46). Myös SAIRAAHOITOPIIRI sijoittui ryhmään samankaltaisin perustein. Kollokaatti merkitsee laajempaa *Helsingin* ja Uudenmaan kattavaa sairaanhoidon vastuualuetta (47). Alue on tarkasti määritelty, minkä vuoksi näin luonnolliseksi sijoittaa kollokaatin *Helsingin* alueita käsittävään ryhmään.

- 44) Oleellinen asia kai on se, että **Helsingissä Kontulaa** on turha aina otsikoida pahamaineiseksi rikospaikaksi. Todellisuus on se, että Helsingin pahimmat rikospaikat ovat Kluuvi ja Kamppi.
- 45) Pyöräilin tänään **Helsingin Kaisaniemen** puiston läpi. Vastään alkoi tulla mustanpuhuvia, pelottavan näköisiä meikattuja ihmisiä.
- 46) Tuollainen kolmikielinen kadunnimikyltti löytyy jostakin **Helsingin** Kauppatorin ja **Senaatintorin** väliltä.
- 47) Pikkarainen luettelee joukon helsinkiläissairaaloita: Haartmanin lisäksi täynnä ovat Malmin, Laakson, Herttoniemen ja Suursuon sairaalat. Lisäksi Pikkaraisen tiedon mukaan **Helsingin** ja Uudenmaan **sairaanhoitopiirin** (Hus) erikoissairaanhoidossa tehopaikat ja tehostetun valvonnan paikat ovat täynnä.

Olen sijoittanut kollokaatin HÄMEENTIE tähän ryhmään sillä perusteella, että aineisto-oesimerkeissä sana esiintyy useimmiten yhteyksissä, joissa sillä viitataan *Helsingissä* sijaitsevan Hämeentien tiettyyn osuuteen (48–49). Näin ollen olen tulkinut kollokaatin viittaavan tiettyyn *Helsingin* alueeseen ja sen perusteella sijoittanut sen muiden kaupunginosien ja alueiden kanssa samaan merkitysryhmään. Ilman aineisto-oesimerkkien tuomaa tarkennusta HÄMEENTIEN käyttöyhteyksistä olisi kollokaatin voinut sijoittaa myös edellä esiteltyyn *Epämääräiset paikat, sijainnit ja suunnat* -merkitysryhmään.

- 48) Intialaisia mausteita saa suuria valikoimia aasialais-afrikkalaisista kaupoista, joita löytyy useita ainakin **Helsingin Hämeentietä** Hakaniemen puoleisesta päästä
- 49) Itse otin lopputilin **helsingin Hämeentien** varrella sijaitsevasta yksiköstä lopputilin ph/lh ei arvosteta.

Viestit, joissa kaupunginosat ja niihin verrattavat alueet esiintyvät, käsittelevät laajasti erilaisia aiheita. Yleistä on esimerkiksi keskustelu alueista asumisen ja turvallisuuden näkökulmasta (39–41, 44) sekä tapahtumista ja kokemuksista (45). Näissä viesteissä usein alueen nimen yhteydessä, usein edellä, tarkennetaan kyseessä olevan juuri *Helsingin* kaupunginosa. Tämä osaltaan selittää kaupunginosien ja alueiden runsasta esiintymistä *Helsingin* merkitsevimpien kollokaattien listalla. Sama ilmiö oli havaittavissa jo kollokaatioanalyysissä (luku 4.1), jossa *Helsinki* toimi usein osana nimeä tai juuri paikkaa määrittävänä ja tarkentavana tekijänä.

Ajanilmaukset

Erilaisista ajanilmauksista muodostui oma merkitysryhmänsä (taulukko 4). Ajanilmausten joukossa on niin kuukausia ja viikonpäiviä kuin vuorokauden aikojakin merkitseviä kollokaatteja. Ryhmään lukeutuu myös epämääräisempi, menneisyyttä merkitsevä kollokaatti TAANNOIN (50) sekä juuri nykyhetkessä tapahtuvaa merkitsevä PARHAILLAAN (51).

- 50) Ylipuheet ärsyttää, yhtä tuskaa lennolla Cancunista **Helsinkiin taannoin**. Niashenkilö puhui kuin papata elämänhistoriaansa.

- 51) Perinteinen itsenäisyyspäivän juhla järjestetään tänä vuonna poikkeuksellisesti Tampereella, koska Presidentinlinna **Helsingissä on parhaillaan** perusteellisessa remontissa.

Kuukausia mainitaan esimerkiksi viesteissä, joissa viitataan *Helsingin* historiaan, sen tahtumiin ja ajankohtiin (52) tai kerrataan uutisissa mainittua ja ruoditaan julkisuuden henkilöiden toimintaa (53). Myös muut yhteiskunnallisesti merkittävät aiheet, kuten politiikka ja päätöksenteko nousevat aineistosta esille, kun keskusteluissa mainitaan päätöksenteon aikatauluista (54). Kuukaudet toistuvat myös tunnettujen henkilöiden muisteluun keskittyvissä viesteissä, joissa tyypillisesti ilmoitetaan henkilön syntymä- ja kuolinaika (55).

- 52) Ei pidä koskaan unohtaa sitä historiallista totuutta että kuka piti esim.voitonparaatin **Helsingissä huhtikuussa** 1918, meillä oli jo silloin vahva kumppanuus Saksan kanssa, ei se sotilaallinen yhteistyö vasta 40-luvulla alkanut.
- 53) Rauramo jäi kiinni rattijuopumuksesta **Helsingissä** viime **heinäkuussa**.
- 54) Onko suurin osa 2000-luvulla tehdystä ravinnon terveystutkimusten tutkimuksesta kelvotonta? Tämä kysymys leijui ilmassa **lokakuun** alussa **Helsingin** Säätytalolla, jossa esiteltiin noin sadan asiantuntijan vuosikausien työ, uudet Pohjoismaiset ravitsemussuositukset.
- 55) Urho Kaleva Kekkonen (3. syyskuuta 1900 Pielavesi – 31. **elokuuta** 1986 **Helsinki**)

Taulukko 4. Diskurssiprosodia *Ajanilmaukset*.

Ajanilmaukset			
Sija	Kollokaatti	MI-arvo	Frekvenssi
82.	EILEN	4.35	173
83.	TORSTAI	4.35	117
84.	PERJANTAI	4.35	160
96.	TÄNÄÄN	4.28	402
100.	EILINEN	4.26	34
101.	TAANNOIN	4.26	33
102.	TIISTAI	4.25	132
109.	LAUANTAI	4.21	192
121.	HUOMENNA	4.14	57
123.	ILTAPÄIVÄ	4.14	42
141.	SUNNUNTAI	4.07	123
163.	KESKIVIIKKO	4.00	84
166.	TOUKOKUU	3.99	94
169.	MAANANTAI	3.99	105
181.	LOKAKUU	3.93	72
184.	HEINÄKUU	3.93	75
185.	PARHAILLAAN	3.93	33
191.	HUHTIKUU	3.91	79
195.	ELOKUU	3.89	81
200.	JOULOKUU	3.87	96

Etenkin kesäkuukaudet, HEINÄKUU ja ELOKUU, esiintyvät myös erilaisia tapahtumia, kuten festivaaleja ja konsertteja koskevilla viesteillä. Viestit voivat olla yleisiä tapahtumakutsuja (56) tai yleistä keskustelua tapahtumista (57).

56) – – Magic Circle Festival järjestetään **Helsingin** Suvilahdessa 25.–26. **heinäkuuta**. – –

57) Nyt se on sitten varmistunut! Maailman suurin megatähti Madonna tulee esiintymään Suomeen (ilmeisesti **Helsinkiin?**) **elokuussa** 2009. Onkohan konserttipäivä ja paikka jo varmistettu jossain? Itse veikkaisin, että konsertti järjestetään joko Olumpiastadionilla, Hartwal-Areenalla tai Jäähallissa.

Viikonpäivät esiintyvät aineistossa pitkälti samanlaisissa yhteyksissä kuin kuukaudetkin: ajankohtaisten ilmiöiden ja uutisten jakamisessa ja niiden ympärillä käytävissä keskusteluissa, poliittisten keskustelujen tai päätöksenteon aikatauluissa sekä tapahtumakutsuissa ja tapahtumiin liittyvissä keskusteluissa. Kaikki seitsemän viikonpäivää nousivat merkittävimpien 200 kollokaatin listalle, mutta niistä selkeästi *Helsingin* merkitsevimmät kollokaatit ovat TORSTAI ja PERJANTAI. Kollokaatti TORSTAI esiintyy usein uutisten ja tiedotustilaisuuksista kertovien viestien yhteydessä, joskin aineistosta löytyy mainintoja myös torstai-iltojen ja -öiden juhlinnasta ja siihen liittyvistä yhteenotoista. Kollokaatti PERJANTAI sen sijaan esiintyy torstaita useammin tapahtumiin ja juhlimiseen liittyvissä viesteissä, mitä osaltaan voi selittää perjantain sijoittuminen viikonlopun alkuun, jolloin moni on vapaalla ja todennäköisemmin kiinnostunut tapahtumista. Myös tapahtumien ja yöelämän varjopuoli näkyy aineistossa, sillä useita väkivaltatapauksia ja mellakoita on keskusteluissa mainittu tapahtuneen juuri perjantaisin. Hieman yllättäen PERJANTAI-kollokaatin sisältävissä keskusteluviesteissä nousi usein esiin myös tuomioistuinten päätökset, joita aineiston perusteella annetaan usein perjantaisin.

Kuten esimerkeistä 52 ja 54–57 voi havaita, esiintyy aikaa merkitsevien kollokaattien yhteydessä myös paljon muita ajanilmauksia, kuten päivämääriä ja vuosilukuja. Muut ajanilmaukset toimivat viesteissä esimerkiksi ajanilmausta tarkentavina ja täydentävinä (51, 54, 55). Nämä muut ajanilmaukset vahvistavat ajanilmausten diskurssiprosodiaa entisestään, sillä esimerkeistä on nähtävissä viesteihin sisältyvä aikaan liittyvä keskustelu.

Tapahtumat ja kulttuuri

Kuten jo kollokaatioanalyysi (kts. luku 4.1) osoitti, nousee aineistossa esiin erilaisia tapahtumiin ja toimintaan liittyviä sanoja. *Tapahtumat ja kulttuuri* -merkitysryhmä (taulukko 5) muo-

dostui erilaisista tapahtumien nimiin, tapahtumapaikkoihin, kulttuuriin ja näihin liittyvään toimintaan viittaavista kollokaateista. Nämä kertovat *Helsingissä* järjestettävistä tapahtumista, kuten mielenosoituksista, kilpailuista ja konserteista sekä muusta kulttuuritoiminnasta.

Taulukko 5. Diskurssiprosodia *Tapahtumat ja kulttuuri*.

Tapahtumat ja kulttuuri			
Sija	Kollokaatti	MI-arvo	Frekvenssi
10.	MESSUKESKUS	5.31	31
12.	SUURMIELENOSOITUS	5.15	37
13.	JÄÄHALLI	5.13	87
28.	PRIDE	4.88	34
41.	JOKERI	4.68	69
53.	MARSSIA	4.54	56
59.	PATSAS	4.50	56
61.	YÖELÄMÄ	4.48	37
65.	HIFK	4.44	45
114.	NÄYTTELIJÄ	4.18	32
133.	MIELENOSOITUS	4.10	136
139.	KISA	4.08	36
148.	KEIKKA	4.04	100
153.	NÄYTTELY	4.02	36
157.	SEMINAARI	4.01	32
170.	JÄRJESTÄÄ	3.98	397
190.	KOKOUS	3.91	106
194.	KIRJASTO	3.89	71
199.	YÖKERHO	3.87	42

Varsinaisiin tapahtumiin viittaavia kollokaatteja ovat esimerkiksi PRIDE, KISA ja KEIKKA, jotka esiintyvät aineistossa tyypillisesti tapahtumiin kutsuvissa tai niistä kertovissa viesteissä (58–61).

- 58) **HLSINGIN Pride** - kulkue teki lauantaina uuden yleisöennätyksensä. Poliisin arvion mukaan seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen marssiin osallistui lauantaina 30 000 ihmistä. --
- 59) Nykyisin sanotaankin, jotta **Helsingin kisat** olivat viimeiset aidot olympiaadit.
- 60) Se tunne kun tajuut, et Miss **Helsinki kisan** taso on sitä luokkaa, et sä voisit voittaa... Ura uuteen nousuun...
- 61) vuoden 2009 **helsingin keikan** jälkeen Nightwish jäi noin 2 vuoden tauolle

Suorien tapahtumaviittausten lisäksi kollokaattien joukossa on myös tapahtumapaikkoja merkitseviä sanoja, kuten MESSUKESKUS, JÄÄHALLI ja YÖKERHO. Kaksi ensimmäistä voidaan tulkita myös erisnimiksi, sillä tutkimuksen kontekstissa ne viittaavat lähestulkoon aina juuri *Helsingin Messukeskukseen* ja *Helsingin Jäähalliin* (kts. 4.1). Kollokaatti YÖKERHO sen

sijaan voi viitata mihin tahansa yökerhoon *Helsingissä*. Yökerhoja mainitaan esimerkiksi yleisissä yöelämää koskevissa keskusteluissa, jotain tiettyä tai tiettyjä yökerhoja koskevissa (62) sekä yökerhosuosituksia kyselevissä ja jakavissa viesteissä (63).

- 62) Itse käyn **Helsingin yökerhoista** vain lähinnä Apollossa, Maxinessa, Pressassa (jos sopiva esiintyjä), Ahjossa (välillä) ja joskus Namussa kun ei ole liikaa jonoa ohimennessä.
 63) Kertokaa joku baari/**yökerho Helsingistä** tai Vantaalta, jossa kolmekymppiset (mieluiten vapaat) mimmit käy.

Tapahtumiin ja kulttuuriin liittyen merkitysryhmään sisältyy myös joitain toimintaa merkitseviä kollokaatteja, kuten MARSSIA ja JÄRJESTÄÄ. Toiminta kytkeytyy usein vahvasti mainittuihin tapahtumiin. Esimerkiksi kollokaatti MARSSIA esiintyy usein keskusteluissa, jotka koskevat jo aiemmin mainittuja mielenosoituksia tai kulkueita (64–65). Marssiminen voi kuitenkin liittyä myös historiallisten tapahtumien muisteluun, jolloin marssijoina ovat usein rikansalaisten sijasta sotilaat tai armeijat (66). Aineistossa JÄRJESTÄÄ esiintyy yleisimmin viesteissä, joissa kerrotaan jonkin tahon organisoimista tapahtumista tai tilaisuuksista (67).

- 64) Joukko mielenosoittajia **on marssinut** tänään sunnuntaina **Helsingissä** vastustaakseen Suomen Sisun meillä olevia kevätsuurkäräjiä.
 65) 10000 ihmistä **marssii** huomenna **Helsingissä** rauhan ja demokratian puolesta. Kannatan syvästi osallistumista siihen.
 66) Puna-armeija olisi **marssinut Helsinkiin** elokuussa 1944 jos Stalin olisi niin määrännyt.
 67) Työntekijäjärjestöt SAK, STTK ja Akava **järjestävät** keskiviikkona **Helsingissä** yhteisen vaalitentin. –

Ryhmään lukeutuu myös muita kulttuuriin liittyviä kollokaatteja kuten PATSAS, KIRJASTO, NÄYTTELY ja NÄYTTELIJÄ.

Matkustaminen ja liikkuminen

Erilaisten matkustamista ja liikkumista merkitsevien kollokaattien nousu merkitsevimpien listalle ja näitä kuvaavan merkitysryhmän muodostuminen oli odotettavissa, sillä Ainialan ja Jantusen (2019) slanginimiä koskevassa tutkimuksessa matkustamisen diskurssi nousi kolmen yleisimmän diskurssin joukkoon. Matkustamisen ja liikkumisen merkitysryhmä (taulukko 6) koostuu kollokaateista, jotka kuvaavat matkustamiseen liittyviä paikkoja, erilaisia matkustamisen muotoja sekä matkustamiseen ja liikkumiseen liittyvää toimintaa. Paikkoja, jotka liittyvät matkustamiseen ovat esimerkiksi LENTOASEMA ja SATAMA, jotka esiintyvät keskusteluissa usein *Helsingistä* pois päin suuntautuvassa matkustamisessa (68–69) tai yleisesti matkustamiseen, esimerkiksi matkustustapoihin ja matkustajamääriin liittyvässä keskustelussa (70).

- 68) Seuraavat lennot Las Palmasiin lähtevät **Helsingin lentoasemalta** huomisaamuna:
 69) Ja sit taas kun poistuu sieltä **Helsingistä** Helsinki-Vantaan **lentoaseman** kautta jonnekin muuhun maahan niin pääsee ihailemaan OIKEITA kaupunkeja!
 70) Kuitenkin **Helsingin sataman** matkustajaliikenteestä lähes 70% oli kuulemma juuri Tallinnan-reitin matkailijoita.

Erilaisia matkustusmuotoja merkitsevät esimerkiksi kollokaatit BUSSILIIKENNE ja RISTEILY. Kollokaateista ensimmäinen voi viitata linja-autoilla liikennöitävän joukkoliikenteen lisäksi myös toimintaa operoivaan *Helsingin Bussiliikenne Oy* -yritykseen (kts. 4.1). RISTEILY sen sijaan esiintyy aineistossa usein keskusteluviesteissä, joissa kysytään tai jaetaan kokemuksia erilaisista risteilyistä (71) tai ilmoitetaan ja mainostetaan risteilyjä (72). Risteilyihin liittyen merkitsevimpien kollokaattien listalta löytyy myös nimi SILJA, joka viittaa juuri risteilylaiva Silja Lineen (73).

- 71) olisin kovin kiinnostunut kyseisen laivan tavoista. Olemme perheen kanssa lähdössä kesällä tuolle **Helsingistä** lähtevälle **risteilylle**. --
 72) Päivä Tukholmassa -**risteily Helsingistä** alk. 55 €/hytti A-luokkaan asti
 73) Tänään Julia aloittaa paluunsa **Helsinkiin Silja** Linen laivalla.

Taulukko 6. Diskurssiprosodia *Matkustaminen ja liikkuminen*.

Matkustaminen ja liikkuminen			
Sija	Kollokaatti	MI-arvo	Frekvenssi
4.	LAHDENVÄYLÄ	5.45	31
6.	NOUTO	5.40	38
22.	BUSSILIIKENNE	4.95	54
24.	RAUTATIEN TORI	4.94	61
43.	RAUTATIEASEMA	4.66	221
74.	NOUTAA	4.40	33
94.	SATAMA	4.28	75
105.	SILJA	4.23	47
134.	LENTÄÄ	4.10	196
136.	AJELLA	4.10	109
144.	ASEMATUNNELI	4.05	31
145.	LÄHTÖ	4.05	133
155.	MOOTTORITIE	4.02	63
167.	LENTOASEMA	3.99	39
173.	RISTEILY	3.97	40
198.	MATKUSTAA	3.87	138

Aineistossa esiintyy myös matkustamista toimintana kuvaavia kollokaatteja, kuten LENTÄÄ, MATKUSTAA ja AJELLA. Kollokaatit LENTÄÄ ja MATKUSTAA viittaavat usein pidempiin matkoihin, kuten loma- ja ulkomaanmatkoihin (74–75). Verbiä ajella käytetään sen sijaan useimmiten työmatkaliikenteestä tai muusta *Helsinkiin* suuntautuvaan liikenteeseen (76).

- 74) Mikä on järkevin tapa **lentää Helsingistä** Goalle? Onkohan jostain euroopan maasta suoraa lentoa Goalle, että selviäis vain yhdellä vaihdolla. Ei millään jaksaisi noita 20 tunnin, kahden vaihdon lentoja.
- 75) Onko käsitystä, mikä olisi ympäristöystävällisin tapa **matkustaa Helsingistä** Kööpenhaminaan? Aikaa olisi käytettävissä max 20 tuntia.
- 76) **Ajelen** mielummin **Helsinkiin** omalla autolla.

Matkustamiseen liittyvät keskustelut koskevat tyypillisesti omia kokemuksia erilaisista matkustustavoista tai matkakohteista, hintojen ja matkustustapojen vertailua, vinkkien kyselyä tai yleistä tiedon jakamista matkustusvaihtoehdoista.

Ryhmän MI-arvoltaan merkitsevin kollokaatti LAHDENVÄYLÄ nousi esiin jo kollokaatioanalyysissä (kts. luku 4.1) kokonaisaineiston neljänneksi merkittävimpänä kollokaattina. Lahdesta *Helsinkiin* johtavaa moottoritietä merkitsevä kollokaatti olisi merkityksensä puolesta voinut sijoittua useampaan ryhmään. Koska aineisto on koottu nimen *Helsinki* kollokaateista, esiintyy kyseinen moottoritie keskusteluissa luonnollisesti viesteissä, jotka koskevat juuri *Helsingin* suunnalla sijaitsevaa osuutta tiestä tai *Helsinkiin* suuntautuvaa liikennettä kyseisellä tiellä. Tämän perusteella kollokaatin olisi voinut sijoittaa esimerkiksi *Helsingin kaupunginosat ja alueet* -ryhmään. Aineistoesimerkeissä *Lahdenväylä* esiintyy kuitenkin useimmiten juuri viesteissä, jotka käsittelevät *Helsinkiin* tai sieltä pois matkustamista (77). Keskusteluissa näkyy myös tien merkitys ylipäättään autolla liikkumisessa ja keskustelualueella tiedotetaankin tiellä tapahtuneista onnettomuuksista ja pientareelle jätetyistä autoista (78). Tästä syystä koin ryhmän *Matkustaminen ja liikkuminen* vastaavan paremmin kollokaatin merkitystä tämän tutkimuksen kontekstissa.

77) – – Yksi pahoista paikoista on kohta, jossa Porvoonväylältä tullaan **Lahdenväylälle Helsingin** suuntaan

78) **Lahdenväylä, Helsinkiin** päin, ennen Vantaata. Volvo S80, vuosimalli ehkä -01 tai sitä luokkaa.

Koulutus

Jo kollokaatioanalyysissä esiin noussut KAUPPAKORKEAKOULU antoi vihjeen siitä, että erilaiset koulutusta järjestävät tahot ja koulutukseen liittyvät keskustelut nousisivat ainakin pienenä osana esiin myös diskurssiprosodioiden analyysissä. Näitä koulutukseen viittaavia kollokaatteja oli aineistossa kokonaisuudessaan 15 (taulukko 7). Koulutukseen viittaavia kollokaatteja ovat esimerkiksi kouluasteita tai koulutuksen järjestäjiä koskevia, kuten YLIOPISTO, KORKEAKOULU ja AUTOKOULU sekä oppiaineita ja aloja koskevia, kuten TEOLOGINEN ja OIKEUSTIEDE.

Taulukko 7. Diskurssiprosodia *Koulutus*.

Koulutus			
Sija	Kollokaatti	MI-arvo	Frekvenssi
14.	KAUPPAKORKEAKOULU	5.12	46
29.	VALTIOTIEDE	4.83	35
30.	YLIOPISTO	4.83	1753
37.	TEOLOGINEN	4.74	51
48.	AUTOKOULU	4.58	39
54.	TIEDEKUNTA	4.53	123
63.	OIKEUSTIETEELLINEN	4.46	41
72.	DOSENTTI	4.41	76
125.	KORKEAKOULU	4.13	40
127.	MAISTERI	4.12	37
131.	OIKEUSTIEDE	4.11	38
154.	PROFESSORI	4.02	271
168.	HAKU	3.99	39
174.	TOHTORI	3.97	67
188.	OPISKELLA	3.92	296

Maininnat koulutuksen järjestäjistä ovat usein tiedottavia (79) tai suosituksia kyseleviä ja jakavia (80). Oppiaineita merkitsevät sanat viittaavat usein joko tiedekuntaan, jossa opiskellaan (81) tai opiskeltaviin opintoihin (82).

- 79) Biofysiikkaa voi opiskella Suomessa tällä hetkellä Oulun yliopistossa ja hieman erilaisilla painotuksilla myös **Helsingin** yliopistossa, Teknillisen **korkeakoulun** teknillisen fysiikan koulutusohjelmassa ja Tampereen teknillisen yliopiston fysiikan laitoksessa.
- 80) Vielä kyselisin, olisko ehdottaa jotain hyvää **autokoulua Helsingissä**? Tähän mennessä paljon ajeltu Kalliossa ja Pasilassa ym. sieltä Aleksis Kiven kadulta alkoi myös inssi. Olis varmaan viisasta ajaa seuraava samoilla kulmilla???
- 81) Ja kyseessä on siis **Helsingin** yliopiston **teologisen** tiedekunnan pääsykokeet.
- 82) Hän on opiskellut **oikeustiedettä Helsingin** yliopistossa, mutta ei ole koskaan valmistunut.

Kollokaattien joukossa on myös koulutukseen liittyviä tutkintonimikkeitä, kuten MAISTERI ja TOHTORI, tehtävänimenä ja arvonimenä käytetty PROFESSORI sekä akateeminen arvonimi DOSENTTI. Tällaiset nimikkeet esiintyvät verkkokeskusteluissa yleensä viesteissä, joissa mainitaan nimeltä henkilöitä, joiden opiskelutausta tai titteli on tarpeellista tuoda ilmi. Useimmiten nämä henkilöt ovat poliitikkoja ja keskustelut liittyvät joko suoritettuun tai kesken olevaan tutkintoon (83–84) tai vaali-ilmoituksiin, joissa tutkinto on olennaista tuoda esiin (85). Tehtävä- ja arvonimet sen sijaan esiintyvät useimmiten viesteissä, joissa kerrotaan *Helsingin* yliopiston dosenttien tai professorien kommentteja ajankohtaisiin keskusteluihin tai tutkimuksiin (86–87).

- 83) Lehti valmistui **Helsingin** yliopistosta valtiotieteiden **maisteriksi** vuonna 1969.
- 84) Ylioppilas Haaviston valtiotieteen **maisterin** tutkintoon tähtäävät opinnot **Helsingin** yliopistossa ovat alkaneet 1976. Peruutus pvm 15.9.2005 – jättänyt ilmoittautumatta läsnä olevaksi.
- 85) 40 Taipale, Ilkka, kansanedustaja, lääketieteen **tohtori Helsinki**
- 86) – Murrosikä on ryhdytty hoitamaan masennuslääkkeillä , ilman että kenelläkään on täsmällistä tietoa lääkehoidon haitoista . Normaalin kasvuun ja kehitykseen liittyvän kipuilun näkeminen lääkehoitoa vaativana oireiluna tai sairautena on äärimmäisen huolestuttavaa , ärähtää sosiologian **dosentti Ilpo Helén Helsingin** yliopistosta.
- 87) – – **Helsingin** yliopiston väestötieteen **professorin** Pekka artikaisen mukaan tutkimukset eivät osoita, että maahanmuutolla voitaisiin ratkaista väestön ikääntymistä. Edes suurten maahanmuuttovirtojen maissa tulijat eivät ole vaikuttaneet oleellisesti huoltosuhteeseen. – –

Konkreettisesti opiskelua toimintana merkitseviä kollokaatteja on vain yksi, verbi OPISKELLA. Keskustelut käsittelevät usein yleisesti opiskelua ja opiskelijaelämää (88) sekä kokemuksia opiskelusta (89).

- 88) Vaikka opiskelisit samassa yliopistossa jonkun kanssa, niin ainelaitoksesi ja luentosi voivat olla eri puolilla kaupunkia ja opettajat ovat täysin eri henkilöitä. Esimerkiksi jos **opiskelet Helsingin** yliopistossa kulttuurintutkijaksi, et todennäköisesti koskaan tapaa lääkiksen opiskelijoita. Ellet sitten vapaa-aikanasi hakeudu heidän seuraansa. Usein arvomaailmatkin ovat eri aineiden opiskelijoiden kesken melko erilaisia, koska opiskelualan valinta heijastaa henkilön kiinnostuksen kohteita ja tavoitteita elämässä.
- 89) **Opiskeletko** tällä hetkellä **Helsingin** yliopistossa lastentarhanopeksi? Olisi kiva saada kuulla kokemuksiasi opiskelusta siellä? minkälainen henki tiedekunnassa on yms. =)

Verkkokeskusteluille tyypillisesti keskusteluissa haetaan vertaistukea omaan tilanteeseen opiskelijana tai kysellään kokemuksia muilta, jotka opiskelevat esimerkiksi itseä kiinnostavalla alalla (89).

Paikannimet *Helsingin* ulkopuolella

Epämääräisten paikkoja ja sijainteja merkitsevien kollokaattien sekä *Helsingin* eri osien ja alueiden lisäksi *Helsingin* yhteydessä mainitaan Suomi24-verkkokeskusteluissa myös muita paikannimiä, jotka muodostavat oman *Helsingin* ulkopuolisten paikannimien merkitysryhmän (taulukko 8). Näiden paikannimien joukossa on sekä Suomen kaupunkeja ja kaupunginosia että muiden maiden pääkaupunkeja. Kollokaattien joukossa on myös Suomen englanninkielinen vastine FINLAND, joka esiintyy yritysten tai tuotteiden nimissä (90) ja osoitetiedoissa (91).

- 90) Compass Group **Finland Oy, Helsinki** keskusta, Helsinki, kokoaikatyö, yli 12 kuukautta
 91) P.O. Box 503 , FIN-00101 **HELSINKI, FINLAND**

Pääkaupunkiseudun alueelta aineistoon sisältyy kaupungit VANTAA ja KAUNIAINEN. Kaupungeista puhutaan muuttoaikeiden yhteydessä (92), kaupunkien yhteistyön ja rakentamisen suunnittelussa (93) sekä pääkaupunkiseudun alueella liikkumista koskevissa keskusteluissa (94).

- 92) Olisin itse muuttamassa **helsinkiin** tai **vantaalle** toiselta paikkakunnalta
 93) Jokainen kunta saa rahoittaa palvelunsa itse. Tämän jälkeen kuntien määrän voi vaikka tuplata, jos niin halutaan. Yksi poikkeus tähän voitaisiin kuitenkin tehdä ja se on se, että **Helsinki**, Espoo, **Vantaa** ja **Kauniainen** liitettäisiin yhteen. Saisivat kerrankin tsadilaiset turpiinsa.
 94) Seudullisella matkailijalipulla voi matkustaa Espoossa, **Kauniaisissa**, **Helsingissä** ja **Vantaalla**.

Taulukko 8. Diskurssiprosodia *Paikannimet Helsingin ulkopuolella*.

Paikannimet Helsingin ulkopuolella			
Sija	Kollokaatti	MI-arvo	Frekvenssi
76.	TIKKURILA	4.38	33
95.	KAUNIAINEN	4.28	68
97.	VANTAA	4.28	554
98.	FINLAND	4.28	136
99.	SALO	4.26	59
115.	TALLINNA	4.16	196
137.	BRYSSEL	4.10	42
142.	HANKO	4.06	43
152.	TAMPERE	4.02	741
161.	TUKHOLMA	4.01	159
182.	KOTKA	3.93	81
189.	TURKU	3.92	856

Muita aineistossa esiintyviä Suomen kaupunkeja ovat esimerkiksi suuret kaupungit TAMPERE ja TURKU. Pääkaupunkiseudun kaupunkien tavoin myös muut kaupungit esiintyvät muun muassa asumista ja asumisen vertailua (95) sekä kaupunkien välillä matkustamista koskevissa keskusteluissa (96). Molempien kaupunkien asema suosittuina opiskelukaupunkeina kävi ilmi vertailusta ja rinnastamisesta esimerkiksi *Helsingin* korkeakouluihin (97).

- 95) Oli kyseessä **Tampere**, **Turku** tai **Helsinki** niin vailla vakinaista asuntoa olevat kiilaavat jonon ohi vaikka olisivat itse asiansa ryssineet. – –
 96) Jos bussiliikenteen pitäisi tulla toimeen lipputuloilla ei Suomessa olisi busseja kuin PK-seudulla muutamia vuoroja, sekä **Helsingin** – **Tampereen** ja **Helsingin** ja **Turun** välisillä reiteillä eikä sielläkään nykyisellä tiheydellä, tai sitten lippujen hintoja pitäisi huomattavasti nostaa. Me kaikki maksamme ne bussilinjat vaikka emme niitä käyttäisikään.
 97) **Turun** kauppakorkeaan tai **Helsingin** yliopiston valtiotieteelliseen sellaisilla todistuksilla, jotka itse lukiosta sain), opintolainan korko oli rikollisen korkea jossain välissä ja akateeminen työttömyys uusi ilmiö valmistumiseni aikoihin.

Muiden maiden pääkaupunkeihin viittaavat aineiston kollokaatit TALLINNA ja TUKHOLMA esiintyvät pääosin matkustamiseen liittyvissä keskusteluissa (98). BRYSEL sen sijaan esiintyy usein politiikkaa käsittelevissä yhteyksissä (99).

98) Valtaosa **Helsinki – Tallinna** reitin ns. isojen laivojen matkustajista on huvittelijoita.

99) Meppien hiljaisuus on kyllä outoa, kun tietää, että Suomen asiat päätetään **Brysselissä** tai vielä kauempana **Helsingin** ytimeistä. – –

Kaikkia *Helsingin* ulkopuolelle sijoittuvia paikkoja yhdisti myös keskustelut ajankohtaisten tapahtumien, kuten rikosten ja poliittisen päätöksenteon, ympärillä.

Virastot ja viranomaiset

Kollokaatioanalyysi (kts 4.1) kertoi, että *Helsingin* merkitsevin kollokaatti Suomi24-aineistossa on ULOSOTTOVIRASTO. Kollokaatin korkea sijoitus ennakoii sitä, että aineistosta nousee myös muita yhteiskunnan virastoja ja viranomaisia esiin. *Virastot ja viranomaiset* ei kuitenkaan merkitysryhmänä ole määrällisesti kovin suuri, sillä se sisältää vain 11 kaikista kollokaateista. Ryhmän kollokaateista 5 esiintyy kuitenkin 50 merkitsevimmän joukossa. Kaikki ryhmän kollokaatit ovat nähtävillä taulukossa 9.

Ryhmä jakautuu edelleen kolmeen erilaisessa yhteiskunnallisessa roolissa ja asemassa olevaan viranomaistahoon: virastoihin, viranomaisiin ja tuomioistuimiin. Virastoihin lukeutuvat esimerkiksi kollokaatit SOSIAALIVIRASTO ja SUURLÄHETYSTÖ, viranomaisiin esimerkiksi HUUMEPOLIISI ja APULAISKAUPUNGINJOHTAJA ja tuomioistuimiin esimerkiksi KÄRÄJÄOIKEUS ja HALLINTO-OIKEUS.

Taulukko 9. Diskurssiprosodia *Virastot ja viranomaiset*.

Virastot ja viranomaiset			
Sija	Kollokaatti	MI-arvo	Frekvenssi
1.	ULOSOTTOVIRASTO	5.75	33
11.	RIKOSPOLIISI	5.30	39
18.	SOSIAALIVIRASTO	5.03	71
38.	KÄRÄJÄOIKEUS	4.71	542
47.	HUUMEPOLIISI	4.60	101
50.	POLIISILAITOS	4.57	148
51.	APULAISKAUPUNGINJOHTAJA	4.55	57
77.	HOVIOIKEUS	4.37	216
81.	SUURLÄHETYSTÖ	4.36	44
107.	HALLINTO-OIKEUS	4.23	88
111.	LAITOS	4.20	144

Virastot ja viranomaistahot mainitaan usein viesteissä, joissa kerrotaan kyseisten tahojen toiminnasta tai ajankohtaisista uutisista niihin liittyen (100–101). Tuomioistuimet esiintyvät keskusteluissa hyvin samankaltaisissa yhteyksissä kuin virastotkin. Keskusteluissa kerrataan annettuja tuomioita ja tuomioistuinten toimintaa (102) ja toisaalta jaetaan tuomareiden kommentteja ajankohtaisiin tai käsittelyssä oleviin tapauksiin esimerkiksi uutisista (103).

- 100) Venäjän **suurlähetystö Helsingissä** jakaa naurettavaa mainosvideota Venäläisestä valloitta jasta, joka tuo kaikkea hyvää valloittamiinsa maihin.
- 101) Helsingissä Glo-hotellissa maanantaina paljastuneeseen huumekuolemaan liittyy huumeiden levittämistä. **Helsingin huume poliisilla** on otettuna kiinni koko hotellissa ollut seurue ja lisäksi muita epäiltyjä.
- 102) **Helsingin kärjäoikeus** tuomitsi kohublondi Johanna Tukiaisen maaliskuun alussa ehdotto maan vankeustuomioon ja sakkorangaistukseen muun muassa kahdesta pahoinpitelystä ja kunnianloukkauksesta. Kuten arvata saattaa, Johanna ilmaisi heti tyytymättömyytensä tiukkaan tuomioon.
- 103) Vaikka uusien turvapaikanhakijoiden valituksia ei ole vielä ehtinyt tulla **Helsingin hallinto-oikeuteen** käsiteltäväksi, tulevista määristä on keskusteltu sisäisesti hallinto-oikeudessa sekä oikeusministeriön kanssa, **Helsingin hallinto-oikeuden** ylituomari Liisa Heikkilä kertoo.

Poikkeuksen virastoja ja viranomaistahoja koskevaan keskusteluun tekee tiettyyn toimijaan tai joissain tapauksissa tiettyyn nimettyyn henkilöön viittaava kollokaatti APULAISKAUPUNGINJOHTAJA. Sana esiintyy usein viesteissä, joissa mainitaan nimeltä kulloinkin virkaa hoitanut apulaiskaupunginjohtaja. Viestit käsittelevät tyypillisesti kyseisen virkamiehen sanomisia (104) tai toimintaa (105).

- 104) Ylen mukaan eron taustalla on rehtorille annettu kirjallinen varoitus sopimattomasta käytöksestä naispuolisia alaisia kohtaan. Koulun ilmapiiri on jo jonkin aikaa ollut tulehtunut, kertoi **Helsingin apulaiskaupunginjohtaja** Ilkka-Christian Björklund.
- 105) 14. heinäkuuta **Helsingin** sivistystoimen **apulaiskaupunginjohtaja** Ritva Viljanen toivotti suurmoskeijan tervetulleeksi Helsinkiin. – –

Virastojen, viranomaistahojen ja tuomioistuinten esiintymistä aineistossa selittää se, että valtaosa virastoista ja viranomaistahoista saa usein eteensä niitä määrittävän *Helsinki*-nimen, joka tarkoittaa kyseessä olevan esimerkiksi juuri *Helsingin ulosottovirasto* tai *Helsingin kärjäoikeus*. Vastaavasti viraston jäljessä mainitulla *Helsinki*-nimellä korostetaan kyseisen viraston sijaintia juuri *Helsingissä* (100).

Politiikka ja yhdistykset

Vaikka yhteiskunnallisiin tapahtumiin ja ajankohtaisiin ilmiöihin liittyvä keskustelu on Suomi24-palstalla yleistä aiempien merkitysryhmien analyysien perusteella, on varsinaisia politiikkaan viittaavia kollokaatteja aineistossa suhteellisen vähän, vain 11. Nämä kollokaatit (taulukko 10) jakautuvat selkeästi yhdistyksiin, henkilöihin, vaaleihin ja päätöselimiin liittyviin sanoihin. Henkilöihin viittaavat kollokaatit ovat poliitikkojen nimiä, kuten SAMPO, HALLA-AHO ja KIVINIEMI.

Taulukko 10. Diskurssiprosodia *Politiikka ja yhdistykset*.

Politiikka ja yhdistykset			
Sija	Kollokaatti	MI-arvo	Frekvenssi
6.	ELÄINSUOJELUYHDISTYS	5.44	38
20.	SAMPO	4.98	52
32.	KAUPUNGINVALTUUSTO	4.78	92
34.	VAALIPIIRI	4.75	180
58.	KAUPUNGINVALTUUTETTU	4.50	47
73.	KAUPUNGINHALLITUS	4.40	42
119.	VALTUUSTO	4.15	73
132.	HALLA-AHO	4.11	115
176.	EHDOKAS	3.96	135
179.	KIVINIEMI	3.95	30
193.	JUSSI	3.90	103

Keskustelu poliitikoista koskee henkilöiden sanomisia (106), heidän toimintansa kritisointia tai kyseenalaistamista (107) tai vaalimainontaa (108). Poliitikkoihin ja kansanedustajiin liittyvissä keskusteluissa esiintyy myös usein aineiston kollokaatit EHDOKAS ja VAALIPIIRI. Näitä käsittelevät viestit ovat pääasiassa vaalimainoksia (108) tai keskusteluja ehdokkaista.

106) Jussi **Halla-aho** ihmettelee blogissaan, miksi **Helsingin** kaupunginjohtajalle pitäisi maksaa enemmän palkkaa kuin Lontoon tai New Yorkin pormestarille.

107) **Kiviniemi** asui käytännössä **Helsingissä** kaikki vuodet, (ja avioituttuaan samaten) jo ennen kansanedustajuuttaan, mutta silti kirjoilla Jalasjärvellä! Miksi?!

108) **Sampo** Terho, **Helsingin vaalipiiri**, numero 176, europarlamentaarikko, Suomen historian maisteri, Tampereen yliopisto, entinen Maanpuolustuskorkeakoulun tutkija – –

Poliittisista päätöselimiä ja päättäjiä kuvaavista sanoista aineistoon sisältyvät esimerkiksi KAUPUNGINHALLITUS ja KAUPUNGINVALTUUTETTU. Ensin mainittu esiintyy keskusteluissa, joissa kerrataan kaupunginhallituksen tekemiä päätöksiä tai muuten kokouksissa käsiteltäviä asioita (109). Kollokaatti KAUPUNGINVALTUUTETTU sen sijaan esiintyy keskusteluissa hyvin samaan tapaan kuin nimeltä mainitut poliittiset päätöksentekijät (kts. edellä).

Osassa viestejä mainitaan kaupunginvaltuutettu nimeltä (110), kun taas toisissa puhutaan vain yleisesti kaupunginvaltuutetusta (111), joskin näissäkin tapauksissa henkilö on usein tunnistettavissa.

- 109) **Helsingin kaupunginhallitus** päätti joulukuussa kuuden prosentin palkankorotuksista siten, että kaupunginjohtaja Jussi Pajunen esitteli apulaiskaupunginjohtajien korotukset, ja virkaiältään vanhin apulaiskaupunginjohtaja Pekka Sauri esitteli Pajusen korotuksen.
- 110) -Nasima Razmyar: kansanedustajan avustaja, **kaupunginvaltuutettu** (sd.) **Helsingistä**.
- 111) Hän ei edes tiennyt sitä, että 23% Helsingin nuorisosta elää toimeentulotuella... vaikka hän on ollut itse Kallion-kaupungin osan kasvatti ja **Helsingin Kaupunginvaltuutettu**. Luulisi Presidentin olevan tietoinen edes oman kaupungin asioista.

Ryhmän merkitsevin kollokaatti, ELÄINSUOJELUYHDISTYS, poikkeaa ryhmän muista kollokaateista siinä, että sillä on myös poliittisen agendan lisäksi tärkeä tehtävä hylättyjen eläinten hoitamisessa ja uudelleenkotiuuttamisessa. Sijoitin kollokaatin politiikkaa koskevaan ryhmään, koska aineistossa ELÄINSUOJELUYHDISTYS esiintyy usein juuri vaikuttamiseen liittyvissä viesteissä (112) tai toimintatapasuosituksista raportoivissa viesteissä (113).

- 112) Adressi luovutetaan eduskunnalle joulukuussa 2011. Adressista vastaavat SEY Suomen Eläinsuojeluyhdistysten liitto, Eläinsuojeluliitto Animalia sekä **Helsingin Eläinsuojeluyhdistys**.
- 113) Ainakin **Helsingin eläinsuojeluyhdistys** kehottaa kissan sielä ottaneille järjetään parvekkeen verkottamista. --

Kollokaatin pieni frekvenssi ja suuri merkitsevyys kertovat siitä, että aineistossa keskustellaan juuri nimenomaan *Helsingin eläinsuojeluyhdistyksestä* eli kollokaatti ELÄINSUOJELUYHDISTYS esiintyy tyypillisesti yhdessä nimen *Helsinki* kanssa.

Asuminen

Helsinki esiintyy myös keskusteluissa, jotka koskevat asumista ja erilaisia asumismuotoja. Asuminen ilmenee esimerkiksi verbikollokaattien ASUSTELLA ja ASUA kautta. Kaikki ryhmään sijoittuneet kollokaatit ovat nähtävillä taulukossa 11. Asumisen diskurssi nousi esiin vasta diskurssiprosodian analyysissä, sillä kollokaatioanalyysin 20 merkitsevimmän kollokaatin joukossa ei ollut lainkaan tämän merkitysryhmän sanoja. Kollokaattia ASUSTELLA käytetään kerrottaessa omasta asumisesta *Helsingissä* (114). Kollokaatti ASUA esiintyy samankaltaisissa yhteyksissä kuin ASUSTELLA, mutta vielä useammin yhteyksissä, joissa kritisoidaan *Helsingin* asumisen kalleutta (115–116) tai keskustellaan mahdottomista toiveista asua siellä (116).

- 114) Täällä olisi ykx nais-ihminen, joka olisi uusia ystäviä vailla pääkaupunki seudulta. Itse siis **asustelen Helsingissä**.
- 115) Jos ei ole varaa **asua Helsingissä** voi muuttaa sen lähelle rakennettuihin lähiöihin.
- 116) Kaikki harrasteet ja muut tapahtumat ovat **Helsingissä, asuin** siellä kutakuinkin missä tahansa, jos siihen olisi pienikin taloudellinen mahdollisuus. Työpäiväksi onneksi pääsee Hyvinkäältä pois, mutta mitä enempi ikää tulee, sitä harvemmin jaksan työpäivän päälle lähteä harrasteisiin, etenkin jos kyse on vaikkapa työväenopiston kurssista tai muusta pitempikestoisesta jutusta. Siksi halu **asua Helsingissä**.

Asuinmuotoa koskevia kollokaatteja ovat esimerkiksi YKSIÖ, KOLMIO ja VUOKRA-ASUNTO, jotka kaikki kertovat jotain *Helsingin* asumisen tavoista. Kollokaatit esiintyvät asunonvuokrausilmoituksissa (117), yleistä asumista ja sen kustannuksia (118) sekä asuntojen arvoa koskevissa keskusteluissa (119).

- 117) Vuokrataan **ynsiö** 26neliöä **Helsingin** Vuosaassa. Palvelut lähellä. Annetaan vastuuntuntoiselle henkilölle, tupakoimaton ei kotieläimiä. Sopimus max. 4kuukautta, alkaen 3.12 alkaen
- 118) **Helsingissä ynsiössä**, maalla en viihdy. Vuokran jälkeen jää 417,45 euroa elämiseen ja se on riittänyt. Ruuat ostan itse, 150 eurolla kuussa syö hyvin, herkkujakin silloin tällöin.
- 119) – – Olen kyllä seurannut asuntojen hontojen kehitystä myös **Helsingissä**. **Kolmiosi** arvo on tosiaan alle miljoonan.

Aineistossa esiintyvät myös kotia merkitsevät kollokaatit ASUINPAIKKA ja KOTIPAIKKA, jotka liittyvät keskusteluihin *Helsingistä* asuinpaikkana. Kollokaattien joukossa on myös yksin asumista ja parisuhdestatusta merkitsevä sana SINKKU.

Taulukko 11. Diskurssiprosodia *Asuminen*.

Asuminen			
Sija	Kollokaatti	MI-arvo	Frekvenssi
42.	ASUSTELLA	4.67	48
75.	YKSIÖ	4.40	132
108.	KAKSIO	4.21	81
113.	ASUA	4.19	1920
117.	ASUINPAIKKA	4.16	53
128.	KERROSTALO	4.12	98
143.	KOTIPAIKKA	4.06	53
160.	VUOKRA-ASUNTO	4.01	101
162.	KOLMIO	4.01	33
177.	SINKKU	3.96	40
183.	MUUTTAA	3.93	760

Yritystoiminta

Erilaiset liike- ja yritystoimintaan liittyvät sanat ja nimet esiintyvät *Helsingin* kollokaattilistalla hyvin pitkälti siksi, että yritysten toimipaikkoja ja toimistoja sijaitsee *Helsingissä* ja näin ollen kaupunki mainitaan tahojen osoitetiedoissa. Tällaisia ovat esimerkiksi Kustannusosakeyhtiö OTAVA ja Energiayhtiö FORTUM. OTAVA esiintyy myös viesteissä, joissa viitataan yhtiön kustantamiin teoksiin (120).

- 120) Lappalainen, Jussi T.: Aseet ja taistelut. Sotataidon kolme vuosituhatta. **Helsinki: Otava**, 1988. ISBN 951-1-10479-9.

Nimi *Helsinki* voi myös esiintyä yrityksen nimessä, kuten tapauksissa *Helsingin Energia* ja *Helsingin Telakka* (121). Kaikki liiketoimintaan liittyvät kollokaatit ovat nähtävillä taulukossa 12.

- 121) Telakkapuolella menee hyvin. Korealainen varustamo hankkikoon itse rahoituksensa, **Helsingin telakka** myi juuri kolme jäänmurtajaa.

Taulukko 12. Diskurssiprosodia *Yritystoiminta*.

Yritystoiminta			
Sija	Kollokaatti	MI-arvo	Frekvenssi
5.	OTAVA	5.45	36
7.	FORTUM	5.44	39
23.	DIAKONISSALAITOS	4.95	64
26.	TELAKKA	4.90	50
35.	PÖRSSI	4.75	121
60.	MYYMÄLÄ	4.49	55
104.	TOIMISTO	4.24	71
118.	ENERGIA	4.15	110
165.	OY	3.99	257
172.	PÄÄKONTTORI	3.97	36

Kollokaateista DIAKONISSALAITOS olisi voinut merkityksensä puolesta sijoittua myös ryhmään *Koulutus* tai *Uskonto*, sillä *Helsingin Diakonissalaitos* rahoittaa koulutusta järjestävän Suomen Diakoniaopiston toimintaa ja laitoksen ja opiston toiminta perustuu kristillisiin arvoihin. Laitoksen pääasiallinen toiminta on kuitenkin terveys- ja sosiaalialan palveluiden tuottaminen. (Diakonissalaitos 2020.) Suomi24-keskusteluissa *Helsingin Diakonissalaitoksesta* puhutaan sen järjestämän toiminnan (122) sekä erilaisten vähäosaisten tilanteen parantamiseen tähtäävien hankkeiden yhteydessä (123). Keskiössä olevan liiketoiminnan vuoksi sijoitin kollokaatin liiketoimintaa käsittelevään ryhmään.

Kollokaatin TOIMISTO sijoitin *Liiketoiminta*-ryhmään, koska kollokaatti esiintyy aineistossa usein viesteissä, joissa mainitaan jonkin yrityksen toimisto (124). Kollokaatin olisi voinut sijoittaa myös esimerkiksi *Virastot ja viranomaiset* -ryhmään, sillä keskusteluissa puhutaan paljon myös viranomaisten toimistoista. Toimistoista puhutaan myös politiikkaan liittyvissä keskusteluissa, joissa on tarpeen mainita puolueiden toimistoja. Yritysten toimistoja koskeva keskustelu oli kuitenkin TOIMISTO-kollokaatin tyypillisin esiintymiskonteksti, joten päädyin sijoittamaan kollokaatin liiketoimintaa merkitsevien sanojen joukkoon.

- 122) **Helsingin Diakonissalaitos** ylläpitää liikkuvalla väestölle tarkoitettua päiväkeskusta, jonka nimi on Hirundo.
 123) KIRKON ULKOMAANAPU ON MUKANA HELSINGIN KAUPUNGIN JA **HELSINGIN DIAKONISSALAITOKSEN** ROM PO DROM HANKKEESSA
 124) Mondo Mineralsilla on Pohjois-Karjalassa Vuonoksen tehdas, jossa on kaksi talkkikaivosta Polvijärvellä ja rikastamo Outokummussa. Sotkamon kaivos ja **Helsingin toimisto** mukaan lukien henkilöstöä on 145.

Media ja uutiset

Sanoma-konsernin *Helsingin Sanomat* ja sen kyljessä julkaistava *Kuukausiliite* nousivat esiin jo kollokaatioanalyysissä (kts. 4.1), joten oli odotettavaa, että mediaan ja uutisiin liittyviä kollokaatteja on merkittävimpien 200:n joukossa enemmänkin. Lopulta tähän ryhmään lukeutuvia kollokaatteja oli aineistossa vain 9 (taulukko 13). Edellä mainittujen julkaisujen lisäksi aineistossa esiintyy ILTA-SANOMAT, joka tosin mainitaan aineistossa lähinnä luetteloissa Sanoma-konsernin lehdistä (125). Kollokaatti nousee merkittävimpien listalle siis siksi, että se mainitaan usein *Helsingin* yhteydessä.

Lähestulkoon kaikki *Media ja uutiset* -ryhmän kollokaatit liittyvät jollain tapaa *Helsingin Sanomiin*. Sanomalehden juttutyypeistä aineistossa mainitaan UUTINEN ja PÄÄKIRJOITUS, joista ensimmäinen voi joissain tilanteissa viitata myös *Helsingin Uutiset* -kaupunkilehteen (126) tai *Ylen* uutisiin (127). Useimmiten juttutyytit mainitaan kuitenkin *Helsingin Sanomien* yhteydessä, kun keskusteluissa jaetaan tai keskustellaan ajankohtaisista aiheista (128–129).

- 125) Tällaisiin verrattavia ovat mm. YLE ja SanomaWSOY:n viestintävälineet (**Helsingin Sanomat**, **Ilta-Sanomat**, Nelonen ja radion puolelta osin Sävelradio.)
 126) **Helsingin Uutiset** – Kritiikki Sipilää kohtaan kovenee:
 127) YLEn uutisessa **Helsingin** käräjäoikeuden Laamanni kertoi, että he sentään käsittelevät 77 000 juttua vuodessa.
 128) **Helsingin Sanomien pääkirjoitus** 9.2.2008.
 129) – – **Helsingin Sanomat** julkaisi sunnuntaina uutisen Maahanmuuttoviraston päätöksestä, jonka mukaan irakilaisperheen äiti ja vanhempi lapsi joutuvat palaamaan Irak in, kun taas isä ja nuorin lapsi saavat jäädä maahan. – –

Taulukko 13. Diskurssiprosodia *Media ja uutiset*.

Media ja uutiset			
Sija	Kollokaatti	MI-arvo	Frekvenssi
2.	SANOMA	5.50	4598
9.	KUUKAUSILIITE	5.37	40
66.	PÄÄKIRJOITUS	4.44	47
68.	ILTA-SANOMAT	4.42	45
138.	RADIO	4.09	104
147.	TOIMITUS	4.05	41
171.	UUTISOIDA	3.98	120
180.	GALLUP	3.95	45
192.	UTINEN	3.90	260

Verbikollokaatti UUTISOIDA on merkitysryhmässään hieman muista poikkeava. Se esiintyy *Helsingin Sanomien* lisäksi tasaisesti myös useiden muiden medioiden yhteydessä (130–131). UUTISOIDA kytkeytyykin ehkä tiettyä mediaa vahvemmin juuri *Helsingistä* uutisointiin.

130) **Helsingin** sanomat **uutiso**i eilen, että hallitus aikoo tällä viikolla päättää uskonnonopetuksen vähentämisestä perusopetuksessa.

131) Metropoli **uutiso**i 25.8. **Helsingin** kaupungin eläinsuojelueläinlääkärin uhkailemisesta ja keikasta Ravintola Rallissa:

Median diskurssi jäi lopulta huomattavasti pienempään rooliin kuin olisi kollokaatioanalyysin perusteella kuvitellut. Tähän merkitysryhmään kuuluvista kollokaateista kaksi merkitsevintä, SANOMA ja KUUKAUSILIITE, sisältyvät kymmenen merkitsevimmän kollokaatin joukkoon, kun kolmas ryhmän kollokaatti, PÄÄKIRJOITUS, on vasta sijalla 66. Kollokaatioanalyysissä käsiteltävien kollokaattien joukkoon lukeutuneet sanat ovat siis selkeästi merkitsevempiä kuin muut mediaan liittyvät. Ero kertoo siitä, että sanat *sanoma* ja *kuukausiliite* esiintyvät usein erityisesti nimen *Helsinki* yhteydessä.

Uskonto

Yksi merkitysryhmistä, joista kollokaatioanalyysi ei antanut minkäänlaista vihjettä, on *Uskonto* (taulukko 14). *Helsinki*-nimen yhteydessä esiintyvät uskontoon viittaavat sanat liittyvät yhtä lukuun ottamatta kristillisiin uskontoihin. Kollokaatit HIIPPAKUNTA, PIISPA, IRJA ja AS-KOLA viittaavat luonnollisesti juuri Irja Askolaan henkilönä ja hänen toimintaansa *Helsingin hiippakunnan* piispana (132). Kollokaatti PIISPA voi yksinään viitata myös muihin Suomen piispoihin (133) ja HIIPPAKUNTA sen sijaan esiintyä myös hiippakunnan toimintaa käsittelevissä keskusteluissa (134). Ryhmään lukeutuu myös alueellisiin hallintoalueisiin viittaavat

SEURAKUNTAYHTYMÄ ja SEURAKUNTA, jotka esiintyvät keskusteluissa *Helsingin* alueen seurakunnista ja näiden yhteisestä yhtymästä (135). Merkitysryhmään kuuluu myös kollokaatti TUOMIOKIRKKO, josta puhutaan niin uskonnollisten tilaisuuksien yhteydessä (136) kuin kulttuurikohteenakin (137).

132) Jumalanpalveluksessa saarnaa **Helsingin hiippakunnan piispa Irja Askola**.

133) Näin totesi **piispa** Seppo Häkkinen **Helsingin** Sanomissa. --

134) -- Laivaseminaarin järjestää **Helsingin hiippakunta**.

135) -- **Helsingin seurakuntayhtymän** tuoreen sijoituksen perusteella rahaakin näyttää riittävän. --

136) Valtiopäivien ekumeeninen avajaisjumalanpalvelus pidetään **Helsingin tuomiokirkossa** tiistaina 5.2.2013 kello 12. --

137) **Helsingin tuomiokirkko** on koko kesän auki joka päivä aamuyhdeksästä puolille öin.

Poikkeuksen edellä esiteltyihin tekee sana VAPAA-AJATTELIJA, joka viittaa uskonnotomiin ja heidän yhteisönsä *Helsingissä* (138). Uskontoon liittyvät keskustelut *Helsingin* ympärillä ovat siis hyvin painottuneita kristinuskoon ja erityisesti evankelisluterilaiseen uskoon.

138) Yhdistys on nyt nimeltään **Helsingin** seudun vapaa-ajattelijat.

Taulukko 14. Diskurssiprosodia *Uskonto*.

Uskonto			
Sija	Kollokaatti	MI-arvo	Frekvenssi
16.	SEURAKUNTAYHTYMÄ	5.08	71
39.	TUOMIOKIRKKO	4.70	63
44.	HIIPPAKUNTA	4.64	84
64.	VAPAA-AJATTELIJA	4.46	58
88.	RAUHANYHDISTYS	4.31	31
92.	IRJA	4.29	31
110.	SEURAKUNTA	4.21	243
140.	PIISPA	4.07	147
164.	ASKOLA	4.00	37

Muut

Merkitysryhmistä viimeinen muodostui niistä sanoista, jotka eivät suoraan lukeutuneet mihinkään muuhun merkitysryhmään tai muodostaneet omaa merkitysryhmäänsä. *Muut*-ryhmään lukeutui lopulta yhteensä 9 kollokaattia (taulukko 15). Osa ryhmään kuuluvista sanoista voisi muodostaa pieniä, kahden kollokaatin merkitysryhmiä, mutta en ole nähnyt näin pieniä ryhmiä tutkimuksen kannalta merkityksellisiksi. Esimerkiksi HIFK ja JOKERI olisivat voineet muodostaa oman urheilua koskevan merkitysryhmänsä ja HALOO ja Tervetuloa oman huuhahtuksia sisältävän ryhmänsä. Myös kollokaatti YHTEYSTIEDOT olisi voinut muodostaa

yhdessä *Epämääräiset paikat, sijainnit ja etäisyydet* -ryhmään sijoitetun kollokaatin PL kanssa yhteystietoja ilmaisevan ryhmän.

Ryhmään lukeutuneista kollokaateista HERRA voisi kuulua myös esimerkiksi *Politiikka-*merkitysryhmään, sillä sanaa käytetään aineistossa usein ilmauksessa *Helsingin Herra*, jolla viitataan poliitikkoihin ja muihin päättäjiin (139). Kollokaattia käytetään kuitenkin myös useissa muissa yhteyksissä, kuten kristinuskon Jeesukseen viittaavissa viesteissä (140) sekä yleisesti toisten puhuttelussa (141). Kollokaatin monimerkityksisyyden vuoksi koin perustelluimmaksi ratkaisuksi sijoittaa sen *Muut*-ryhmään.

139) Ettei siinä vain ollut pohjana se että **helsingin herrat** pakottivat isontalonantit hyväksymään torpparilait (ja nämä siihen suostuivat), kun pelkäsivät punakapina II...

140) Kaunaisuus helluntaiherätystä kohtaan on syntynyt sen herätyksen syntymekanismissa. Narvalaiset kutsuivat Barratin **Helsinkiin** ja näin **Herran** tuli kosketti muutamassa vuodessa koko maata. Lestadiolaisuus oli keskimääräisesti menettänyt ensirakkautensa viime vuosisadan ensimmäisellä puolikkaalla.

141) Niin **herran** kannattaa käydä **Helsingin** Rautatieasemalla, siellä on oikein esittely lapsimorsiamista.

Taulukko 15. Merkitysryhmän *Muut* kollokaatit.

Muut			
Sija	Kollokaatti	MI-arvo	Frekvenssi
19.	YHTEYSTIEDOT	5.00	62
67.	HALOO	4.43	63
71.	MIELUITEN	4.42	69
79.	HERRA	4.36	205
87.	LAINAUS	4.33	30
103.	TEETTÄÄ	4.25	56
116.	TERVETULO	4.16	48
124.	AINAKIN	4.13	868
186.	TARKASTAA	3.92	34

Loput ryhmän kollokaateista, MIELUITEN, LAINAUS ja TEETTÄÄ, eivät sijoittuneet mihinkään muodostuneista ryhmistä. Kollokaatti MIELUITEN ilmaisee mieltymystä esimerkiksi toimintatavasta, kollokaatti LAINAUS merkitsee esimerkiksi esineen, tekstin tai ajatuksen lainaamista ja kollokaatti TEETTÄÄ esimerkiksi jonkin tehtäväksi antamista tai tuotteen tilaustamista. Kollokaatit oli sijoitettava *Muut*-ryhmään, sillä ne eivät saaneet merkitykseltään samankaltaisia sanoja rinnalleen aineistosta.

4.3 Tulosten vertailu Ainialan ja Jantusen tutkimukseen

Tässä alaluvussa vertailen omassa tutkimuksessani saamiani tuloksia Ainialan ja Jantusen (2019) tutkimuksessaan saamiin tuloksiin. He tutkivat samasta Suomi24-korpuksesta slanginimien *Hesa* ja *Stadi* diskursseja ja kyseinen tutkimus toimi innoittajana omalle, *Helsinkiä*, koskevalle tutkimukselleni. Tutkimusten tuloksissa on paljon yhtymäkohtia, mikä on luonnollista, kun kyseessä on saman kaupungin eri nimivariantit. Toisaalta tuloksissa on myös suuria eroja.

Kuten luvussa 3.5 kerron, oli tutkimukseni analyysi alun perin tarkoitus toteuttaa Ainialan ja Jantusen (2019) luokittelua hyödyntämällä. Valmis luokittelu ei sopinutkaan omaan aineistooni optimaalisesti ja sain kollokaateista ja diskurssiprosodioista enemmän merkityksiä esiin luomalla uuden luokittelun puhtaasti oman aineistoni pohjalta. Tutkimuksissa käytetyt erilaiset luokittelut ja erilaisiksi muodostuneet merkitysryhmät vaikuttavat luonnollisesti myös tutkimusten tuloksiin ja niiden vertailtavuuteen. Osa tulosten eroista johtuu siitä, että luokittelut poikkeavat toisistaan. Tuon tämän esille niissä kohdissa, joissa tuloksissa nähtävä ero johtuu erilaisista luokitteluista kollokaattien merkityksien sijaan.

Odotetusti virallisen nimen *Helsinki* ja slanginimien *Hesa* ja *Stadi* käytössä yhteistä oli keskustelut erilaisten paikkojen ympärillä. Ainialan ja Jantusen (2019) tutkimuksessa *Paikat ja suunnat* -merkitysryhmä oli kaikista suurin ja sama toistui omassa tutkimuksessani. Luokittelun erojen takia oman aineistoni vastaavat paikkoihin viittaavat kollokaatit jakautuivat kolmeen merkitysryhmään: 1) *Epämääräiset paikat, sijainnit ja etäisyydet*, 2) *Helsingin kaupunginosat ja alueet* sekä 3) *Paikannimet Helsingin ulkopuolella*. Merkitysryhmiin lukeutuvissa kollokaateissa on kuitenkin pieniä eroja. Ainialan ja Jantusen (2019) tutkimuksessa paikoista painottuivat konkreettiset rakennukset ja tilat sekä muiden kaupunkien nimet, kun taas omassa tutkimuksessani korostui epämääräiset paikat ja sijainnit sekä *Helsingin* sisäiset paikannimet, kuten kaupunginosat. Eroa selittää esimerkiksi se, että aineistossa virallinen nimi *Helsinki* esiintyi usein kaupunginosaa tarkentavana tai määrittävänä osana.

Toinen Ainialan ja Jantusen (2019) tulosten perusteella odotettu diskurssi oli *matkustamisen ja liikkumisen* diskurssi. Molemmissa tutkimuksissa toistuu samat piirteet matkustamisesta, mutta selkeänä erona on se, että slanginimien kanssa esiintyvät matkustamiseen ja liikkumiseen viittaavat kollokaatit liittyvät juuri toimintaan ja konkreettiseen siirtymiseen paikasta toiseen, kun taas *Helsinki* saa rinnalleen enemmän matkustamiseen ja liikkumiseen liittyviä

paikkoja ja erilaisia matkustamisen tapoja. Slanginimien yhteydessä keskustellaan käyttäen esimerkiksi sanoja KIERTÄÄ ja LÄHTEÄ, kun taas *Helsingin* yhteydessä käytetään sanoja LENTOASEMA ja BUSSILIIKENNE. Matkustamiseen ja liikkumiseen viittaavien kollokaattien määrä ja niiden merkitys tutkimukseen kokonaisuutena eroaa myös slanginimien ja virallisen nimen välillä. Ainialan ja Jantusen (2019) tutkimuksessa matkustaminen ja liikkuminen on toiseksi suurin merkitysryhmä ja siis slanginimille hyvin yleinen diskurssi. Omassa tutkimuksessani sama merkitysryhmä on vasta viidenneksi suurin, joten kyseinen diskurssi ei ole yhtä tyypillinen *Helsingille*.

Selkeästi yhteinen diskurssi nimillä on myös tapahtumiin liittyen. Ainiala ja Jantunen (2019: 62) käyttävät diskurssista nimeä *Tapahtumat ja toiminta*, joka kuvaa sen sisältämiä niin tapahtumiin kuin niihin liittyvään toimintaan viittaavia kollokaatteja. Omassa tutkimuksessani käytän tästä merkitysryhmästä nimeä *Tapahtumat ja kulttuuri*, sillä kollokaateissa oli enemmän tapahtumiin ja kulttuuriin kuin suoraan toimintaan viittaavia kollokaatteja. Sisällöltään diskurssit eroavat edellä mainitsemassani asiassa. Slanginimien yhteydessä keskustelut liittyvät juhlimiseen, bailaamiseen ja yleisesti yöelämään, kun taas *Helsinki*-nimen yhteydessä keskustellaan suurista yleisötapahtumista, kuten mielenosoituksista.

Yhteinen diskurssi tutkimuksissa on myös ajanilmauksiin liittyvä diskurssi. Tämä on myös luokittelun näkökulmasta hyvin samankaltainen, joskin Ainiala ja Jantunen (2019: 62–63) käyttävät siitä nimeä *Aika* ja minä nimeä *Ajanilmaukset*. Sisällöltään diskurssit ovat hyvin samankaltaiset sisältäen erilaisia ajanilmauksia vuorokaudenajoista kuukausiin. Omassa tutkimuksessani esiin nousseet ajanilmaukset vastaavat enemmän *Hesan* saamia ajanilmauksia. Tyypillisiä ajanilmauksia *Helsingille* ja *Hesalle* ovat esimerkiksi viikonlopun viikonpäivät, kuten PERJANTAI, kun taas *Stadin* yhteydessä esiintyy enemmän muuttuvaan aikaan liittyviä sanoja, kuten NYKYÄÄN ja ENÄÄ.

Sisällöllisesti samankaltainen diskurssi on myös *Asumisen* diskurssi, joka esiintyy niin slanginimien kuin virallisenkin nimen yhteydessä. *Helsinkiin* liittyvä asumisen diskurssi sisältää yhteisiä kollokaatteja niin *Hesan* kuin *Stadinkin* kollokaattien kanssa, joten asumiseen liittyvä keskustelu on hyvin samankaltaista nimestä riippumatta. Myös politiikkaan liittyvä diskurssi nousi esiin molemmissa tutkimuksissa, joskin se on kummassakin suhteellisen pienessä roolissa kokonaisuudesta.

Yhtäläisyydeksi tutkimusten välillä voi mieltää myös koulutukseen liittyvän diskurssin sillä perusteella, että se esiintyy molempien tutkimusten tuloksissa. Tutkimusten tuloksissa on kuitenkin niin määrällisiä kuin sisällöllisiäkin eroja kyseisen diskurssin osalta. Ainialan ja Jantusen (2019) tutkimuksessa merkitysryhmä *Koulutus* jäi erittäin pieneksi ja näin ollen ei vaikuta

merkittävästi tutkimuksen kokonaisuuteen, kun taas omassa tutkimuksessani koulutukseen liittyviä kollokaatteja oli selkeästi enemmän ja ryhmä oli kokonaisuudessa kuudenneksi suurin. Ainialan ja Jantusen (2019) tutkimuksessa koulutusta merkitsevät kollokaatit liittyvät pitkälti opiskeluun ja siihen liittyvään toimintaan, kuten kollokaatit OPISKELLA ja VALMISTUA. Omassa tutkimuksessani kollokaatit viittaavat enemmän koulutusta järjestäviin tahoihin, oppiaineisiin ja aloihin, esimerkiksi YLIOPISTO ja OIKEUSTIEDE. Sisällöllistä eroa selittää virallisen nimen ja slanginimien käytön erot sekä jo aiemmin esiin tullut ilmiö *Helsingistä* osana organisaation nimeä. Monen koulutuslaitoksen nimeen sisältyy kaupungin nimi *Helsinki*, kuten nimessä *Helsingin yliopisto*, jolloin merkitsevimpien kollokaattien joukkoon nousee todennäköisemmin näitä organisaatioihin viittaavia sanoja. Varsinaiseen opiskeluun ja siihen liittyvään toimintaan liittyvät keskustelut sen sijaan käydään vapaammalla, puhekielisellä tyyllillä, jolloin niissä käytetään luonnollisemmin slanginimeä *Hesa* kuin virallista nimeä *Helsinki*.

Luokittelun eroavaisuudesta johtuvia suuria eroja tutkimusten tuloksissa on oikeastaan vain yhden diskurssin kohdalla. Ainiala ja Jantunen (2019: 62, 69–70) luokittelivat kaikki ihmisiin ja henkilöihin viittaavat kollokaatit samaan *Ihmiset*-ryhmään. Päätin olla kokonaan muodostamatta tällaista merkitysryhmää, sillä tutkijana koin saavani syvempiä merkityksiä esiin näistä henkilöihin viittaavista kollokaateista luokittelemalla ne henkilön toimintaan liittyvään ryhmään (kts. 4.2). Omasta tutkimuksestani puuttuu siis *Ihmiset*-diskurssi kokonaan, vaikka ihmisiin ja henkilöihin viittaavia kollokaatteja aineistosta kyllä löytyi.

Tarkastellessa oman tutkimukseni ihmisiin ja henkilöihin viittaavia kollokaatteja havaittiin niissä selkeän sisällöllisen eron verrattuna slanginimien yhteydessä esiintyviin ihmisiin viittaaviin kollokaatteihin. *Helsingin* yhteydessä keskusteluissa esiintyy paljon erisnimiä, kuten poliitikkojen, päättäjien ja julkisten henkilöiden nimiä, kun taas *Hesan* ja *Stadin* yhteydessä käytetään enemmän yleisiä nimityksiä ihmisistä tai ihmisryhmistä, esimerkiksi slanginimiä maalaisista. *Helsinki* saa siis kollokaateikseen nimettyjä henkilöitä slanginimille tyypillisten ihmisryhmien sijaan.

Kollokaattien erilaisuuden vuoksi omassa tutkimuksessani ei muodostunut lainkaan Ainialan ja Jantusen (2019) tutkimuksessa esiintynyttä neljää merkitysryhmää *Ominaisuudet*, *Määrä*, *Kommunikaatio* ja *Urheilu*. Ryhmiin *Ominaisuudet* ja *Määrä* luokiteltavia kollokaatteja tutkimuksessani ei ollut lainkaan, joten ryhmät jäivät muodostamatta kollokaattien puutteen vuoksi. Slanginimien yhteydessä esiintyviä ominaisuuksiin liittyviä sanoja ovat esimerkiksi YKKÖNEN, PARAS ja NASTA, joita käytetään usein keskusteluissa kaupungin paremmuudesta muihin verrattuna (Ainiala & Jantunen 2019: 74). Määrään viittaavia sanoja ovat esimer-

kiksi ENITEN ja SNADI (Ainiala & Jantunen 2019: 62). Tällaisten sanojen esiintyminen slanginimien yhteydessä, ja toisaalta niiden puuttuminen virallisen nimen merkitsevimpien kollokaattien joukossa, kertoo todennäköisesti niiden tyypillisestä esiintymisestä slangissa ja puhekielisissä viesteissä.

Kommunikaatio-ryhmän olisin voinut muodostaa kollokaateille HALOO ja TERVETU-LOA ja kollokaatit HIFK ja JOKERI olisivat voineet muodostaa kaksin ryhmän *Urheilu*. En kuitenkaan kokenut näiden kahden kollokaatin merkitysryhmiä tutkimuksen kannalta oleelliseksi, joten sijoitin kollokaatit ryhmään *Muut*. Toisaalta merkitysryhmien kokonaisuus olisi myös kasvanut tarpeettoman suureksi, jos lisänä olisi ollut näitä muutaman kollokaatin muodostamia ryhmiä. Kommunikaation liittyvät kollokaatiot olivat Ainialan ja Jantusen (2019) tutkimuksessa suhteellisen yleisiä, etenkin *Stadin* yhteydessä, mitä selittää keskustelujen yleinen puhekielisyyden, jossa myös erilaiset huudahdukset ja kommunikointiin liittyvät sanat ovat tyypillisempiä. Urheiluun liittyviä kollokaatteja oli Ainialan ja Jantusenkin (2019) tutkimuksessa vain muutamia, mutta heidän tutkimuksessaan niistä on muodostettu oma merkitysryhmänsä.

Johtuen osin luokittelun eroista, osin tutkimusten kollokaattien erilaisuudesta, tutkimuksessani muodostui myös neljä merkitysryhmää, joita Ainialan ja Jantusen (2019) tutkimuksessa ei muodostunut lainkaan. Tällaisia ovat merkitysryhmät *Virastot ja viranomaiset*, *Uskonto*, *Yritystoiminta* ja *Media ja uutiset*. Osa näihin ryhmiin lukeutuvista kollokaateista ovat samankaltaisia kuin slanginimien tutkimuksessakin, mutta olen luokitellut ne merkityksensä perusteella eri lailla kuin Ainiala ja Jantunen (2019). Esimerkiksi tiettyyn henkilöön viittaavat kollokaatit PIISPA, IRJA ja ASKOLA olen luokitellut ryhmään *Uskonto* sen sijaan, että olisin luonut ihmisiin viittaaville kollokaateille oman ryhmän. Slanginimien tutkimuksessa myöskään viranomaisiin, yritystoimintaan tai mediaan viittaavista kollokaateista ei muodostunut omia diskursseja, kun taas *Helsingin* yhteydessä näitä merkitsevät kollokaatit muodostivat omat ryhmänsä.

Useat *Helsingin* diskursseista ovat yhteisiä ja melko samankaltaisia slanginimien *Hesa* ja *Stadi* diskurssien kanssa. Näitä ovat ajan, tapahtumien, matkustamisen ja liikkumisen sekä politiikan diskurssit. Myös paikat ja suunnat -diskurssi voidaan nähdä nimille yhteiseksi, joskin ne esitetään tutkimusten tuloksissa hieman eri tavoin jaoteltuna ja nimettynä. Yhteisten diskurssien lisäksi *Helsinki* saa myös uskonto-, yritystoiminta- ja mediadiskurssit, joita slanginimien yhteydessä ei ole. Sen sijaan slanginimien ominaisuuksiin, määrään, kommunikaatioon ja urheiluun liittyvät diskurssit uupuvat *Helsingin* yhteydestä kokonaan.

5 PÄÄTÄNTÖ

5.1 Tulosten yhteenvetoa

Kollokaatioanalyysissä esiin nousi selkeästi erilaiset nimetyt paikat *Helsingissä* sekä pääkaupungissa järjestettävät tapahtumat ja niiden paikat. Näiden esiintyminen merkitsevimpien kollokaattien joukossa kertoo siitä, miten *Helsingin* ympärillä käytävä keskustelu keskittyy esimerkiksi kaupungin paikkoihin ja niihin liittyvään toimintaan. Myös virastoja ja viranomaisia merkitseviä kollokaatteja oli merkitsevimpien 20 kollokaatin joukossa useita, mikä kertoo yhteiskunnallisten asioiden keskustelusta verkkokeskustelualustalla.

Kaikkia edellä mainittuja keskustelunaiheita yhdistää se, että nimi *Helsinki* toimii kollokaattien kanssa nimenosana. Nimenosana *Helsinki* on usein tahon toimipaikkaa tarkentava, kuten tapauksessa *Helsingin Ulosottovirasto*, jossa nimi *Helsinki* osoittaa kyseisen viraston olevan juuri Helsingissä toimiva. Samalla tavalla nimi voi toimia tiettyä paikkaa tarkentavana osana, kuten kaupunginosien edellä. Aineistossa esiintyi esimerkiksi viestejä, joissa puhuttiin *Helsingin Oulunkylästä*. Tällaisissa viesteissä *Helsinki* varmentaa kyseessä olevan juuri pääkaupungissa sijaitseva Oulunkylä, vaikka sekaannuksen riski olisikin erittäin pieni. Useat merkitsevimmistä 20 kollokaatista noudattavat samanlaista kaavaa, jossa *Helsinki* toimii nimenosana tai muuten kollokaattia tarkentavana tai määrittävänä tekijänä.

Merkitsevimpien kollokaattien kärkisijoille nousi myös kaksi *Helsingin Sanomiin* liittyvää sanaa, *sanoma* ja *kuukausiliite*. Myös tässä tapauksessa on kyse jo aiemmin mainitusta ilmiöstä *Helsingistä* nimenosana. Kahden mediaan ja uutisiin liittyvän kollokaatin sijoittuminen niin korkealle merkitsevyyssä järjestyksessä ennakoii diskurssin yleisyyttä koko aineistossa, mutta diskurssiprosodioiden analyysissä media jäikin hyvin pieneen rooliin. Näiden kahden kollokaatin merkitsevyyttä selittää tiheä esiintyminen juuri nimen *Helsinki* rinnalla. Kollokaattien lukeutuminen analyysissä käsiteltyyn aineistoon kertoo *Helsingin Sanomien* asemasta Suomen laajalevikkisimpänä (Media Audit Finland Oy 2019) sanomalehtenä sekä vahvasta tunnettuudesta suomalaisten keskuudessa. *Helsingin Sanomiin* sekä yleisesti mediaan liittyvät diskurssit vahvistavat aiempaa tietoa verkkokeskustelualustoilla käytävästä yhteiskunnallisesta ja ajankohtaisten asioiden keskustelusta, jonka innoittajana esimerkiksi median keskustelut ja uutiset voivat toimia (kts. Aller Media 2019; City Digital Group 2020).

Diskurssiprosodian analyysissä muodostui 14 merkitysryhmää, joista suurimmat olivat *Epämääräiset paikat, sijainnit ja suunnat* ja *Helsingin kaupunginosat ja alueet*. Kollokaatioanalyysin perusteella mainituista jälkimmäinen oli odotettavissa, mutta epämääräisten paikkojen suuri määrä ja nousu suurimmaksi ryhmäksi yllätti. Kokonaisuudessaan erilaiset paikannimet olivat suuressa roolissa, sillä kahden edellä mainitun ryhmän lisäksi aineistossa oli *Helsingin* ulkopuolisiin paikkoihin viittaavia kollokaatteja. *Helsinkiin* liittyvässä keskustelussa suuressa osassa ovat tämän perusteella erilaiset paikat kaupungissa ja sen ulkopuolella. Tämä taas kertoo *Helsingin* merkityksestä keskeisenä kaupunkina ja paikkana Suomessa esimerkiksi tapahtumien, matkustamisen, asumisen ja liiketoiminnan näkökulmasta.

Neljän yleisimmän diskurssin joukkoon lukeutuvat myös *Ajanilmaukset* ja *Tapahtumat ja kulttuuri*, joista jälkimmäisestä sai vihjeitä jo kollokaatioanalyysissä. Aikaa merkitsevät kollokaatit sen sijaan nousivat esiin vasta diskurssiprosodioiden analyysissä. Molemmat diskurssit liittyvät vahvasti *Helsingissä* järjestettäviin tapahtumiin, niihin liittyviin ilmoituksiin ja kutsuihin sekä raportointiin menneistä tapahtumista. Ajanilmauksia käytetään keskusteluissa paljon myös historiaa koskevissa viesteissä sekä tunnettujen henkilöiden syntymä- ja kuolintietojen ilmoittamisessa. Ajanilmausten diskurssi kertoo *Helsinkiin* liittyvästä keskustelusta paljon, sillä se linkittyy vahvasti myös lähes kaikkiin tutkimuksessa havaittuihin muihin diskursseihin. Aika ja sen erilaiset ilmaisutavat ovat vahva osa verkkokeskusteluja, sillä ajanilmaukset luovat tapahtumille ja ilmiöille kontekstin.

Helsingin diskursseissa on yhtymäkohtia Ainialan ja Jantusen (2019) tutkimuksessa havaittuihin slanginimien *Hesa* ja *Stadi* diskursseihin. Selkeästi yhteisiä diskursseja nimille ovat *Ajanilmaukset, Tapahtumat ja kulttuuri, Matkustaminen ja liikkuminen, Koulutus, Poliitikka* ja *Asuminen*. Nämä keskustelunaiheet toistuvat verkkokeskusteluissa nimen muodosta riippumatta. Diskurssien yleisyydessä oli nimien välillä jonkin verran eroja. Myös paikkoihin liittyvä diskurssi on temaattisesti yhteinen, joskin paikkoja merkitsevät kollokaatit ovat tutkimuksissa erilaisia ja ne on luokiteltu eri tavoin. Slanginimien tutkimuksessa (Ainiala & Jantunen 2019: 65–66) paikkaa merkitsevät kollokaatit on koottu yhdeksi *Paikat ja suunnat* -diskurssiksi, kun taas tässä tutkimuksessa päätin jakaa paikkaa merkitsevät kollokaatit kolmeen erilliseen diskurssiin tarkemman merkityksensä perusteella.

Ainialan ja Jantusen (2019) tutkimuksen perusteella odotin myös *Helsingin* osalta matkustamisen ja liikkumisen diskurssia, joka nousi slanginimien *Hesa* ja *Stadi* tutkimuksessa toiseksi yleisimmäksi diskurssiksi. Omassa tutkimuksessani matkustamisen ja liikkumisen diskurssi on kuitenkin vasta viidenneksi yleisin, mikä sekin toisaalta yllättävää, kun kollokaatioanalyysissä käsiteltyjen kollokaattien joukossa oli vain yksi tätä diskurssia ilmentävä sana. Eroa

slanginimien ja virallisen nimen välillä voi selittää kunkin nimen yhteydessä käytetyn kielen ja sitä vastaavien puheenaiheiden erilaisuus: slanginimiä käytetään yleisesti puhekielessä, jota taas käytetään arkisista asioista, kuten matkustamisesta, keskustellessa. Tämän takia virallisen nimen yhteydessä ei esiinny yhtä paljon matkustamiseen liittyvää keskustelua kuin slanginimien.

Tämän tutkimuksen diskurssit eroavat myös paikoin slanginimien diskursseista. *Hesan* ja *Stadin* diskursseista *Kommunikaatio*, *Määrä*, *Urheilu* ja *Ominaisuudet* jäivät kokonaan pois *Helsingin* diskursseista. Näiden diskurssien puuttumista virallisen nimen *Helsinki* yhteydessä selittää puhekielen ja yleiskielen erot. Puhekielessä erilaiset huudahdukset, arkiset sanonnat ja vertailevat sanat, kuten *eniten*, ovat tyypillisiä myös kirjoitetuissa viesteissä, kun taas yleiskielessä tällaisia käytetään vähemmän. Slanginimien käyttö on todennäköisempää puhekielisessä kuin yleiskielisessä viestissä, sillä lähtökohtaisesti slang-ilmaukset kuuluvat puhuttuun kieleen.

Toisaalta *Helsinki* saa myös diskursseja, joita ei slanginimien yhteydessä esiinny. Tällaisia ovat diskurssit *Virastot ja viranomaiset*, *Uskonto*, *Yritystoiminta* ja *Media ja uutiset*. Erot johtuvat osin tutkimusten luokitteluiden eroista, osin kollokaattien erilaisuudesta. Myös slanginimien yhteydessä esiintyi viranomaistahoja, uskontoa, yritystoimintaa ja mediaa merkitseviä kollokaatteja, mutta Ainala ja Jantunen (2019) ovat luokitelleet kollokaatit merkityksensä puolesta eri tavalla. Tässä *Helsingin* diskursseja käsittelevässä tutkimuksessa tällaisia kollokaatteja on kuitenkin niin paljon, että on oleellista rajata ne omaksi merkitysryhmäkseen, sillä merkityksensä ja esiintymisyhteyksiensä puolesta ne kertovat kaupungin ympärillä käytävästä keskustelusta.

Helsingin eri nimiin liittyy siis useita yhteisiä diskursseja, kuten paikkoja, aikaa ja tapahtumia koskevat diskurssit. Keskustelu näiden aiheiden ympärillä on myös suhteellisen yleistä niin *Hesan*, *Stadin* kuin *Helsinginkin* yhteydessä. Kirkkaasti yleisimmäksi diskurssiksi kaikkien kolmen nimen osalta nousee kuitenkin erilaiset paikkadiskurssit, mikä osaltaan johtuu kaupungin keskeisestä roolista alueiden ja paikkojen määrittelyssä sekä kaupungin ulkopuolisten alueiden suhteuttamisesta juuri *Helsinkiin*.

5.2 Tutkimuksen arviointi

Tutkimuksessa käyttämäni menetelmä, korpusavusteinen diskurssintutkimus, toimi tämän tyyppisessä tutkimuksessa ja tuki tavoitteiden toteutumista hyvin. Käyttämällä korpusmenetelmiä *Helsinkiin* liittyvien diskurssien tutkimiseen sain laajan ja kattavan kuvan kaupunkiin liittyvästä verkkokeskustelusta. Teoriassa olisin voinut toteuttaa tutkimuksen myös perinteisen diskurssintutkimuksen menetelmin hyvin samankaltaisella tutkimusasetelmalla, joskaan silloin en olisi voinut käsitellä näin laajaa aineistoa enkä olisi saanut korpusaineiston ja kollokaatioanalyysin tuomaa kvantitatiivista näkökulmaa tutkimukseen.

Suomi24-korpuksen käyttö aineistolähteenä on myös tutkimuksen kannalta merkitsevää. Korpusavusteisen diskurssintutkimuksen menetelmin tällaista aineistoa on mahdollista tutkia diskurssien näkökulmasta, kun suuria tekstimassoja voi käsitellä korpustyökaluilla manuaalisen läpikäymisen sijaan. Laaja aineisto tarjosi siis hyvät lähtökohdat diskurssien tutkimiseen korpusmenetelmin. Tutkimusaineiston ollessa verkkokeskustelualueella lähetettyjä viestejä on aineiston laajuus tärkeää tulosten kattavuuden ja yleistettävyyden kannalta.

Korpusavusteiseen diskurssintutkimukseen liittyy aina haasteita, koska aineistona on kielestä koostettua dataa. Korpuksat ovat kontekstistaan irrotettua kieltä, jonka käytössä ei aina voida ottaa huomioon kielen alkuperäistä kontekstia. Tutustumalla korpuksen alkuperäisiin teksteihin tutkija voi välttää tilanteen, jossa diskursseja lähdetään tutkimaan tyhjästä sen sijaan, että tutkimuksessa otettaisiin huomioon tekstien alkuperä. (Baker 2006: 25.) Tämän tutkimuksen kohdalla aineistosta tiedetään tekstien alkuperäinen esiintymiskonteksti ja tutkijana minun on mahdollista päästä näihin alkuperäisiin esiintymiin käsiksi. Toisaalta aineistoni sisältää Suomi24-korpuksista haetut *Helsinki*-osumat kappalekonteksteineen eli aineistooni lukeutuu *Helsingin* kollokaattien lisäksi myös ympäröivä keskusteluviesti, josta kollokaattien konteksti käy ilmi.

Keskeisenä ongelmana korpusmenetelmien ja diskurssintutkimuksen yhdistämisessä on nähty se, että korpusmenetelmien vuoksi tutkimuksessa voi jäädä tarkastelematta useita sellaisia näkökulmia, joita diskurssintutkimuksessa tyypillisesti huomioitaisiin. Tällaisia ovat esimerkiksi aineistona käytettävien tekstien sosiaalinen, poliittinen, historiallinen ja kulttuurinen konteksti, joita ei dataan keskittyvässä korpustutkimuksessa ole tapana tarkastella. Myös tekstin tuottamisen prosessi eli se, kuka tekstin on kirjoittanut ja missä tilanteessa, on diskurssintutkimuksessa usein huomioitava näkökulma. Mahdollisuus yhteiskunnallisten kysymysten tarkas-

teluun korpustutkimuksessa kuitenkin on, sillä korpusavusteisen diskurssintutkimuksen menetelmin osoitetut diskurssit voidaan aina linkittää yhteiskunnalliseen keskusteluun. (Baker 2010: 141.) Tässä tutkimuksessa aineistona käytettävien tekstien alkuperä tiedetään, jolloin tutkimuksessa on ollut mahdollista tietyissä määrin ottaa huomioon myös tekstien esiintymis- ja tuottamiskonteksti. Tutkimuksen olisi voinut myös suunnata tarkemmin yhteiskunnallisen keskustelun tarkasteluun ja sitä kautta nostaa esiin juuri yhteiskunnallista näkökulmaa *Helsinkiä* ympäröivästä keskustelusta. Jos olisin laajentanut tutkimuksen käsittelemään esimerkiksi *Helsingin* saamien diskurssien heijastelemia yhteiskunnallisia ilmiöitä, olisi tutkimus kasvanut turhan isoksi.

Toteutin diskurssiprosodian analyysin pohjautuen aineistolähtöiseen luokitteluun, joka on tyypillinen diskurssintutkimuksen menetelmä (Pietikäinen & Mäntynen 2019: 286–287). Kollokaattien merkityksen tulkitseminen ja näiden merkitysten perusteella luokittelu on väistämättä altis omalle ajattelulleni tutkijana. Korpusmenetelmien käyttö kuitenkin vähentää tutkijan intuition merkitystä, sillä korpustyökaluilla tuotettu määrällinen evidenssi on tarkkaa ja johdonmukaista eikä riipu tutkijan aiemmasta tiedosta tai ajatuksista (Stubbs 1996: 154).

Tutkijan oman intuition ja ajattelun vaikutusta ei voi kuitenkaan sulkea täysin pois tutkimuksesta, jossa tutkija luokittelee aineistoa merkityksen perusteella. Sanoja tarkastellessa vaikuttaa tutkijan oma ajattelu väistämättä siihen, mitä merkityksiä sanasta tulee luonnollisesti mieleen. Tätä oman ajattelun ja omien lähtökohtien vaikutusta olen pyrkinyt minimoimaan selvittämällä tutkimusaineiston kollokaattien kaikki mahdolliset merkitykset oman intuitiivisen tulkintani tueksi. Näin olen saanut käsiteltävien kollokaattien merkityksistä mahdollisimman kattavan kuvan, jonka pohjalta luokittelu oli mahdollista tehdä mahdollisimman objektiivisesti. Tutkimuksessa käyttämäni aineisto on myös kerätty aiemman tutkimuksen yhteydessä julkisesti saatavilla olevasta korpuksesta ja aineistoni rajausta perustuu aiemmassa samankaltaisessa tutkimuksessa käytettyihin rajauksiin, mikä osaltaan vähentää tutkijan intuition vaikutusta aineiston keruun ja rajauksen osalta.

Myös Suomi24-keskusteluviestien luotettavuutta tutkimusaineistona on hyvä pohtia. Suomi24 on Suomen suurin ja vilkkain verkkokeskustelualusta, joka tavoittaa suuren joukon suomalaisia päivittäin, viikoittain ja kuukausittain (Aller Media 2019). Täysin kattavaa kuvaa suomalaisten keskusteluista verkossa Suomi24 ei kuitenkaan anna, sillä vilkkaita verkkokeskustelualustoja on muitakin. Aineiston edustavuuteen vaikuttaa myös se, ketkä Suomi24-verkkokeskustelualueella keskustelevat. On tutkittu, että Suomi24-foorumin tyypillinen käyttäjä on avio- tai avoliitossa elävä keski-ikäinen mies, joka asuu kaupungissa (Ruckenstein 2017). Tällaiset käyttäjäkunnasta kertovat tiedot osaltaan vaikuttavat siihen, miten tutkimuksen tuloksia

voidaan yleistää suomalaisten käymäksi keskusteluksi. Näihin Suomi24-verkkokeskustelualueen käyttäjätietoihin pohjautuen tutkimukseni edustaa erityisesti keski-ikäisten kaupunkilaismiesten keskustelua verkossa.

Samana käyttäjäkyselyn mukaan tyypillinen Suomi24-foorumin käyttäjä on tyytyväinen omaan elämäänsä, mutta erittäin tyytymätön suomalaisen yhteiskunnan nykytilaan (Ruckenstein 2017). Tämä tyytymättömyys yhteiskunnallisten asioiden hoitoon näkyy keskustelualueella ja myös tämän tutkimuksen tuloksissa, esimerkiksi diskursseissa *Virastot ja viranomaiset* ja *Politiikka*. Suomi24 on verkkokeskustelualueena tarkoitettu juuri yhteiskunnallisen keskustelun ja vertaisilta saatavan tuen kanavaksi (Aller Media 2019; City Digital Group 2020), jolloin keskustelualueesta myös täyttää tarkoituksensa tämän osalta.

Vaikka tämän tutkimuksen tuloksia ei voi yleistää kaikkien suomalaisten puhetta edustavaksi eikä kaikkea suomalaista verkkokeskustelua käsittäväksi, on aineisto kuitenkin riittävä maisterintutkielman kokoiseen tutkimukseen. Aineisto ja siitä tehty analyysi antaa kattavan kuvan *Helsingin* ympärillä käytävästä keskustelusta, sillä se käsittää kaikki Suomi24-verkkokeskustelualueella käydyt keskustelut, joissa mainitaan *Helsinki*. Tutkimus luo siis luotettavan kuvan siitä, millaisia keskusteluja nimen *Helsinki* yhteydessä käydään juuri Suomi24-alueella. Tuloksia tarkastellessa on kuitenkin hyvä muistaa Suomi24-alueen laajin käyttäjäkunta, keski-ikäiset, ja suhteuttaa diskurssit tämän käyttäjäkunnan tuottamiksi. Jos tutkimuksen tavoitteena olisi esimerkiksi tarkastella erityisesti nuorten käymiä verkkokeskusteluja, tulisi aineisto valita eri tavoin.

Tutkimukseni jatkaa nimistöntutkimuksen uutta alaa, korpuseronomastiikkaa ja luo jatkoa 2019 alkaneeseen pääkaupunkiseudun nimistöä koskevaan korpuseronomastiseen tutkimukseen. Työni on vertaileva tutkimus Ainalan ja Jantusen (2019) slanginimien diskursseja käsittelevälle tutkimukselle, mutta toisaalta tämä tutkimus voi myös toimia pohjana jollekin tulevalle korpuseronomastiselle tutkimukselle esimerkiksi muista Suomen suurista kaupungeista. Jatkotutkimuksen mahdollisuuksista jatkan tarkemmin seuraavassa alaluvussa.

Tämän tutkimuksen tulokset tuovat lisätietoa pääkaupunkiseudun nimistöä koskevaan nimistöntutkimuksen alaan. Tutkimus tukee ja täydentää aiemmin tehtyä tutkimusta slanginimien käytöstä verkkokeskusteluissa tuomalla esiin virallisen *Helsinki*-nimen saamia diskursseja samalla Suomi24-alueella. Nimistöntutkimuksen näkökulmasta tutkimuksella on myös tärkeä rooli uuden tutkimusalan jatkamisessa. Tutkimus jatkaa Ainalan ja Jantusen (2019) aloittamaa uutta korpuseronomastiikan tutkimusta, jossa nimistöä tutkitaan korpuseroneistojen ja -menetelmien avulla.

Tutkimuksesta voivat hyötyä myös esimerkiksi *Helsingin kaupunki* ja *Helsingin* kaupunkibrändäystä tekevät, sillä tulokset kertovat tyypillisimmistä keskusteluista, joita kaupungin nimen ympärillä käydään verkossa. Tuloksista voi siis nähdä, minkälaisissa keskusteluyhteisissä kaupungin nimi esiintyy ja tämän perusteella myös tehdä tulkintoja kansalaisten ajatuksista *Helsingistä*. Tutkimuksen tuloksia on myös mahdollista laajentaa syvemmin asenteiden tutkimiseen ja sitä kautta muodostaa yleisiä verkossa esiintyviä käsityksiä pääkaupungista. Tuloksia voidaan esimerkiksi hyödyntää kaupunkikuvan luomiseen.

Toisaalta tulokset voivat olla merkittävää tietoa myös Suomi24-verkkokeskustelualustan ylläpitävälle City Digital Groupille. Tulokset kertovat alustalla käytävästä keskustelusta nimen *Helsinki* ympärillä, mutta tuloksista ja niiden vertailusta slanginimien vastaaviin on nähtävissä myös yleisiä alustalla esiintyviä diskursseja. Nämä taas tuovat alustaa ylläpitävälle taholle tietoa esimerkiksi siitä, miten alustan käyttötarkoitus ja sille luodut tavoitteet toteutuvat.

Tuloksia tulkitessa on kuitenkin hyvä muistaa, että ne edustavat vain tässä tutkimuksessa käytetyn aineiston keskustelua. Myös aiemmin esiin tuomani Suomi24-keskustelujen edustavuuteen ja tyypilliseen käyttäjäkuntaan liittyvät näkökulmat on hyvä huomioida. Tuloksissa esiteltyjä diskursseja ei siis ole suositeltavaa yleistää kaiken kansan puheeksi, vaikkakin ne antavat laajan kuvan kyseisen foorumin keskusteluista.

5.3 Jatkotutkimusmahdollisuudet

Korpusavusteinen nimistöntutkimus on varsin uusi alue nimistöntutkimuksen kentällä, joten aiheita lisätutkimuksille löytyy lukuisia. Korpusavusteisen diskurssintutkimuksen menetelmiä hyödyntäen olisi mielenkiintoista tutkia myös muuta pääkaupunkiseudun nimistöä, kuten lähi-kaupunkeja ja -kuntia tai *Helsingin* kaupunginosia, ja niihin liittyviä diskursseja. Toisaalta vastaavanlaiset tutkimukset myös muista Suomen suurista kaupungeista, kuten Tampereesta, voisivat tulosten puolesta olla peilattavissa omaan tutkimukseeni pääkaupungista *Helsingistä*. Eri-laisen näkökulman tutkimuksiin toisi esimerkiksi se, että tutkittavaksi valitsee jonkin yleisesti stereotyyppisen kaupungin, kuten Turun tai Forssan ja tutkii kaupunkiin liittyviä diskursseja peilaten näihin yleisiin stereotypioihin.

Omaa tutkimustani olisi mahdollista syventää ja jatkaa vielä tarkemmin esimerkiksi asennetutkimuksen puolelle. Verkkokeskusteluista voisi tarkastella keskusteluja, joissa puhutaan helsinkiläisistä ja tutkia asenteita ja käsityksiä pääkaupungin asukkaisiin liittyen. Toisaalta tut-

kittavaksi olisi mahdollista ottaa esimerkiksi jokin tietty organisaatio tai instituutio, joka sisältää nimen *Helsinki* ja tutkia keskustelua kyseisen tahon ympärillä. Esimerkiksi kollokaatio-analyysissä kärkeen nousseet *Helsingin ulosottovirasto* ja *Helsingin Sanomat* voisivat olla mielenkiintoisia tutkimuskohteita.

Jatkotutkimusten kohteeksi voisi ottaa myös Suomen laajemmat maantieteelliset alueet, kuten maakunnat, ja tutkia keskustelua näiden ympärillä ja mahdollisesti vertailla tuloksia toisiinsa. Millaista on keskustelu esimerkiksi Lapista tai Savosta? Tutkimus olisi mahdollista laajentaa myös tietyn alueen tai kaupungin väestöön ja asukkaisiin liittyvään keskusteluun: miten esimerkiksi turkulaisista puhutaan verkkokeskusteluissa? Nimistöntutkimuksen kentällä mahdollisuuksia on yhtä paljon kuin nimettyjä kohteitakin.

Tämä tutkimus antaa varmasti myös osviittaa siitä, millaisissa keskusteluissa *Helsinki* esiintyy muilla verkkokeskustelualueilla. Eri keskustelualustojen eroja olisikin mielenkiintoista tarkastella tästä näkökulmasta. Samankaltaista vertailevaa tutkimusta voisi tehdä myös eri käyttäjäryhmien näkökulmasta, sillä kuten edellisessä luvussa 5.2 kerron, edustaa Suomi24-foorumin keskustelut erityisesti keski-ikäisten miesten puhetta. Tarkasteluun voisi esimerkiksi ottaa jonkin nuorten suosiman keskustelualueen ja verrata tuloksia tähän.

LÄHTEET

- Ainiala, Terhi 2003: Kaupunkinimistön tutkimuksen perusteet. – *Virittäjä* 2/2003, s. 207–225.
- 2004a: Kaupungin paikat ja nimet: Tornion Suensaaren nimistö. – *Virittäjä* 1/2004, s. 34–54.
- 2004b: Pääkaupunkiseudun slanginimistöä. Ytimestä Kehärille. – *Kielikello* 1/2004 – <https://www.kielikello.fi/-/paakaupunkiseudun-slanginimistoa-ytimesta-keharille> Luettu 30.1.2020.
- 2005: Tutkimuskohteena kaupunkinimistö. – Terhi Ainiala (toim.), *Kaupungin nimet. Kymmenen kirjoitusta kaupunkinimistöstä* s. 10–25. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- Ainiala, Terhi & Ameel, Lieven 2017: Känslan av namn i stadslitteraturen: Ortnamn som indikatorer i Helsingforsromaner. – *NORNA-rapporter* 94 s. 133–146.
- Ainiala, Terhi & Jantunen, Jarmo Harri 2019: Korpusonomastinen tutkimus slanginimistä Hesa ja Stadi digitaalisissa diskursseissa – *Sananjalka* 61 s. 57–79.
- Ainiala, Terhi & Lappalainen, Hanna 2010: Miten Helsingistä puhutaan? – *Virittäjä* 114 (1), s. 71–107.
- Ainiala, Terhi & Lappalainen, Hanna & Nyström, Samu 2016: Slang name or official name? Suburb names as mirrors of urban identities in eastern Helsinki. – *Yhdyskuntasuunnittelu* 54 (2), s. 41–59.
- Ainiala, Terhi & Saarela, Minna & Sjöblom, Paula 2008: *Nimistöntutkimuksen perusteet*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- Alhaug, Gulbrand & Saarela, Minna 2017: Naming of children in Finnish and Finnish-Norwegian families in Norway. – Terhi Ainiala & Jan-Ola Östman (toim.), *Socio-onomastics: the pragmatics of names*. s. 69–92. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company.
- Aller Media 2019: *Suomi24 – Suurin suomalainen keskustelualusta*. – <https://aller.fi/mainostajalle/suomi24/> Luettu 22.10.2019.
- Arpo, Robert 2005: *Internetin keskustelukulttuurit. Tutkimus Internet-keskusteluryhmien viesteissä rakentuvista puhetavoista, tulkinnosta ja tulkinnan kehyksistä kommunikaatioyhteiskunnassa*. Väitöskirja. Joensuun yliopiston humanistisia julkaisuja. Joensuu: Joensuun yliopisto. – https://epublications.uef.fi/pub/urn_isbn_952-458-705-X/urn_isbn_952-458-705-X.pdf
- Atkinson, Dwight 1999: *Scientific Discourse in Sociohistorical Context*. Mahwah New Jersey: Erlbaum.
- Baker, Paul 2006: *Using corpora in discourse analysis*. London: Continuum.
- 2010: *Sociolinguistics and Corpus Linguistics*. Edinburgh: Edinburgh University Press.
- Baker, Paul & McEnery Tony 2015: Introduction. – Paul Baker & Tony McEnery (toim.), *Corpora and Discourse Studies*. s. 1–19. Hampshire: Palgrave Macmillan.
- Berggren, Dan 2016: Hail Fredonia, Pinch Gut, and Minerva! Place Names in New York State. – *Voices: The Journal of New York Folklore*. 42 (1–2).
- Biber, Douglas & Conrad, Susan & Reppen, Randi & Byrd, Pat & Helt, Marie 2002: Speaking and writing in the University: A multidimensional comparison. – *TESOL Quarterly* 36, s. 9–48.
- Biber, Douglas & Jones, James 2005: Merging corpus linguistic and discourse analytic research goals: discourse units in biology research articles. – *Corpus Linguistics and Linguistics Theory* 1–2, s. 151–182.
- City Digital Group 2020: *City Digital Group* – <https://www.citydigital.fi/#page-content> Luettu 29.1.2020.
- Charteris-Black, Jonathan 2004: *Corpus Approaches to Critical Metaphor Analysis*. Basingstoke Hanti: Palgrave Macmillan.
- Diakonissalaitos 2020: *Meistä. Diakonissalaitos on rohkea ihmisarvon puolustaja*. – <https://www.hdl.fi/meista/> Luettu 16.9.2020.
- DVV = Digi- ja Väestötietovirasto 2020: *Nimipalvelu*. – <https://dvv.fi/nimipalvelu> Luettu 13.1.2020.
- 2020: *Tietojen luovuttaminen väestötietojärjestelmästä*. – <https://dvv.fi/tietojen-luovuttaminen> Luettu 13.1.2020.
- Fairclough, Norman 2000: *New Labour, New Language?* New York: Routledge.
- 2003: *Analysing Discourse. Textual analysis for social research*. London: Routledge.
- FIAM = Finnish Internet Audience Measurement 2019: *Verkkosivustot ja sovellukset*. – <https://fiam.fi/tulokset/> Luettu 23.10.2019.
- Flowerdew, John 1997: The discourse of colonial withdrawal: a case study in the creation of mythic discourse. – *Discourse and Society* 8 s. 453–477.
- Gee, James Paul 2005: *An introduction to discourse analysis*. 2. painos. New York: Routledge.
- Georgakopoulou, Alexandra & Goutsos, Dionysis 2004: *Discourse analysis: an introduction*. Edinburgh: Edinburgh University Press.
- Hakulinen, Auli, Karlsson, Fred & Vilks, Maria 1980: *Suomen tekstilauseiden piirteitä: kvantitatiivinen tutkimus*. Helsinki: Helsingin yliopisto.
- Halverson, Sandra L. & Engene, Jan Oskar 2010: Domains and Dimensions in Metonymy: A Corpus-Based Study of Schengen and Maastricht. – *Metaphor and Symbol* 25 (1), 1–18.

- Hannuniemi, Jenna 2019: *Korpusavusteinen diskurssintutkimus keskiluokkaan ja työväenluokkaan liittyvistä diskursseista Helsingin Sanomien verkkouutisoinnissa*. Maisterintutkielma. Jyväskylän yliopiston kielten laitos. – <http://urn.fi/URN:NBN:fi:ju-201906143205>
- Haslum, Vidar 2003: Artikkelløse stedsnavn i norsk talespråk. En studie i onomastikk og dialektologi. – Gunnstein Akselberg & Kristoffer Kruken (toim.), *Namn og nemne. Tidsskrift for norsk namnegransking*. s. 7–56. Bergen: Norsk Namnelag.
- Heikkinen, Vesa 2012: Diskurssi. – Vesa Heikkinen, Eero Voutilainen, Petri Lauerma, Ulla Tiililä & Mikko Lounela (toim.), *Genreanalyysi – tekstilajitutumuksen käsikirja* s. 94–99. Helsinki: Gaudeamus.
- Heikkinen, Vesa, Lehtinen, Outi & Lounela, Mikko 2001: Kuvia kirjoitetusta suomesta. – *Kielikello* 3/2001. – <https://www.kielikello.fi/-/kuvia-kirjoitetusta-suomesta> Luettu 23.6.2020.
- Heimala-Lindqvist, Riikka 2010: *Internetkielen variaatio ja sen funktiot Rautaneito-keskustelupalstalla*. Pro gradu -tutkielma. Jyväskylän yliopiston suomen kielen oppiaine.
- Helasvuo, Marja-Liisa, Johansson, Marjut & Tanskanen Sanna-Kaisa 2014: Johdatus digitaaliseen vuorovaikutukseen. – Marja-Liisa Helasvuo, Marjut Johansson & Sanna-Kaisa Tanskanen (toim.), *Kieli verkossa. Näkökulmia digitaaliseen vuorovaikutukseen* s. 9–28. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- Hirsh, David 2010: *Academic Vocabulary in Context*. Bern: Peter Lang.
- Hunston, Susan 2002: *Corpora in applied linguistics*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Hyland, Ken 2002: Authority and invisibility: Authorial identity in academic writing. – *Journal of Pragmatics* 34 s. 1091–1112.
- 2004: Graduates' gratitude: The generic structure of dissertation acknowledgements. – *English for Specific Purposes* 23 s. 303–324.
- 2008a: As can be seen: Lexical bundles and disciplinary variation. – *English for Specific Purposes* 27 s. 4–21.
- 2008b: Academic clusters: Text patterning in published and postgraduate writing. – *International Journal of Applied Linguistics* 18 s. 41–62.
- Idsal, Marta Rødland 2019: *Artikkelløse stedsnavn. En undersøkelse av artikkelløse stedsnavn i Rogaland*. Maisterintutkielma. Stavangerin yliopiston humanistinen tiedeunta. – https://uis.brage.unit.no/uis-xmlui/bitstream/handle/11250/2643850/Idsal_Marta.pdf?sequence=3 Luettu 6.7.2020.
- Jantunen, Jarmo Harri 2009a: Ei pelkästään mielikuvituksen puutteen vuoksi. Kieliaineistojen systemaattinen käyttö kielentutkimuksessa. – *Virittäjä* 113 s. 101–113.
- 2009b: ”Minulla on aivan paljon rahaa”. Fraseologiset yksiköt suomen kielen opetuksessa. – *Virittäjä* 113 s. 356–381.
- 2018a: Homot ja heterot Suomi24:ssä: analyysi digitaalisista diskursseista. – *Puhe ja kieli* 38 (1) 3–22. – <https://journal.fi/pk/article/view/65488/32762> Luettu 28.3.2020.
- 2018b: Korpusavusteinen diskurssintutkimus (CADS): analyysiesimerkki homouden ja heterouden digitaalisista diskursseista. – Haapanen, Lauri & Kääntä, Liisa & Lehti, Lotta (toim.), *Diskurssintutkimuksen menetelmistä. On the methods in discourse studies. AFinLa-e. Soveltavan kielitieteen tutkimuksia* 2018/n:o 11 s. 20–44. – <https://journal.fi/afinla/article/view/69259> 15.11.2019.
- Jantunen, Jarmo Harri & Ainiala, Terhi & Jokela, Salla & Tarvainen, Jenny (tulossa): Mapping Digital Discourses of the Capital Region of Finland: Combining Onomastics, CADS and GIS. – *Names*.
- Johansson, Carina 2007: Name User Perspectives on the Street Names of Stockholm. – *Onoma* 42 s. 39–56.
- Kamandulytė, Laura 2006: *Identity Analysis Based on the Methodology of Corpus Linguistics*. Kaunas: Vytautas Magnus University. – <https://vb.vdu.lt/object/elaba:6142206/6142206.pdf> Luettu 18.11.2019.
- Kielipankki 2019: *CFinSL: Suomalaisen viittomakielen korpus: keskusteluaineisto LATissa*. <https://www.kielipankki.fi/uutiset/cfinsl-suomalaisen-viittomakielen-korpus-keskusteluaineisto-julkaistu/> Luettu 7.7.2020.
- Kiviniemi, Eero 1977: *Väärät vedet. Tutkimus mallien osuudesta nimenmuodostuksessa*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- 1990: *Perustietoa paikannimistä*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
- Kotiniemi, Anni 2016: *Mä oon Valgan friidu: Tapaustutkimus kahden helsinkiläisnaisen kielellisistä identiteeteistä ja helsinkiläisyydestä kielenkäytön kuvaamana*. Pro gradu -tutkielma. Helsingin yliopiston suomen kielen, suomalais-ugrialaisten ja pohjoismaisten kielten ja kirjallisuuksien laitos.
- Kotus = Kotimaisten kielten keskus 2020a: *Digitaalinen nimiarkisto*. – https://www.kotus.fi/aineistot/tietoa_aineistoista/digitaalinen_nimiarkisto Luettu 13.1.2020.
- 2020b: *Kielitoimiston sanakirja*. – <https://www.kielitoimistonsanakirja.fi/#/> Luettu 28.3.2020.
- Lagus, Krista & Pantzar, Mika & Ruckenstein, Minna & Ylisiurua, Marjoriikka 2016: *SUOMI24. Muodonantoa aineistolle. Helsingin yliopiston valtiotieteellisen tiedekunnan kuluttajatutkimuskeskuksen julkaisuja 10*. Helsinki: Helsingin yliopisto. – https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/163190/257383_HY_VALT_suomi24_muodonantoa_aineistolle.pdf?sequence=1 15.11.2019.

- Lehto, Liisa-Maria 2018: *Korpusavusteinen diskurssianalyysi japaninsuomalaisten kielipuheesta*. Oulu: Oulun yliopisto. – <http://jultika.oulu.fi/files/isbn9789526219097.pdf>
- Lounela, Mikko & Heikkinen, Vesa 2012: Korpus. – Vesa Heikkinen, Eero Voutilainen, Petri Lauerma, Ulla Tiililä & Mikko Lounela (toim.), *Genreanalyysi – tekstilajitutkimuksen käsikirja* s. 120–127. Helsinki: Gaudeamus.
- Luukka Minna-Riitta 2000: Näkökulma luo kohteen: Diskurssintutkimuksen taustaoletukset. – Kari Sajavaara & Arja Piirainen-Marsh (toim.), *Kieli, diskurssi & yhteisö*. s. 133–160. Jyväskylä: Soveltavan kielentutkimuksen keskus, Jyväskylän yliopisto.
- McEnery, Tony & Hardie, Andrew 2012: *Corpus linguistics. Method, theory and practice*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Media Audit Finland Oy 2019: *Levikkitalasto 2019*. – <https://mediaauditfinland.fi/tilastot/> Luettu 6.5.2020.
- MetaShare 2018: *The Suomi 24 Corpus (2016H2)*. – <http://metashare.csc.fi/repository/browse/the-suomi-24-corpus-2016h2/eb323320f44d11e6b70e005056be118e30dc4e74e4654a4a8b3e8789ef31c0d0/#> 27.3.2020.
- Nurminen, Terhi 2013: *Hill-terms in the place-names of Northumberland and County Durham*. Newcastle: University of Newcastle. – <https://altogetherarchaeology.org/Place%20Names/Hill-Terms%20in%20the%20Place-Names%20of%20Northumberland%20and%20County%20Durham.pdf> Luettu 18.11.2019.
- Paasu, Joel 2018: *Namn att minnas: en undersökning om memorialnamn i Helsingfors*. Pro gradu -tutkielma. Helsingin yliopiston suomen kielen, suomalais-ugrialaisten ja pohjoismaisten kielten ja kirjallisuuksien laitos.
- Paikkala, Sirkka 2000: Nimistönsuunnittelu kunnissa 1999. – Sirkka Paikkala (toim.), *Kaavanimien hätäkaste. Nimistönsuunnittelu kunnissa 1999* s. 7–58. Helsinki: Kotimaisten kielten tutkimuskeskus.
- Paldán, Maiju 2018: *Seksuaalisen haluttomuuden diskurssit Suomi24-korpusaineistossa*. Maisterintutkielma. Jyväskylän yliopiston kieli- ja viestintätieteiden laitos. – <http://urn.fi/URN:NBN:fi:juu-201810044348>
- Paltridge, Brian 2012: *Discourse analysis*. 2. painos. London: Bloomsbury.
- Partington, Alan & Duguid, Alison & Taylor, Charlotte 2013: *Patterns and meanings in discourse. Theory and practice in corpus-assisted discourse studies (CADS)*. Amsterdam: John Benjamins.
- Paunonen, Heikki & Paunonen, Marjatta 2017: *Tsennaaks Stadii, bonjaaks slangii: Stadin slangin suursanakirja*. Jyväskylä: Docendo.
- Pierini, Patrizia 2008: Opening a Pandora's Box: Proper Names in English Phraseology. – *Linguistic Online* 36 (4), 43–58.
- Pietikäinen, Sari & Mäntynen, Anne 2009: *Kurssi kohti diskurssia*. Tampere: Vastapaino.
- 2019: *Uusi kurssi kohti diskurssia*. Tampere: Vastapaino.
- Potts, Amanda 2015: Filtering the flood: Semantic tagging as a method of identifying salient discourse topics in a large corpus of hurricane Katrina reportage. – Paul Baker & Tony McEnery (toim.), *Corpora and discourse studies*. s. 285–305. Hampshire: Palgrave Macmillan.
- Rey, Joseph M. 2001: Changing gender roles in popular culture: Dialogue in Star Trek episodes from 1966 to 1993. – Douglas Biber & Susan Conrad (toim.), *Variation in English: Multi-Dimensional Studies* s. 138–156. Lontoo: Longman.
- Ruckenstein, Minna 2017: *Suomi24-käyttäjäkyselyn tuloksia* – <https://blogs.helsinki.fi/citizenmindscape/2017/08/21/suomi24-kayttajakyselyn-tuloksia/> Luettu 28.9.2020.
- Räisänen, Tiina 2019: *Pihtipudas Suomi24-korpuksessa*. Maisterintutkielma. Jyväskylän yliopiston kieli- ja viestintätieteiden laitos.
- Shalom, Celia 1997: That great supermarket of desire: attributes of the desired other in personal advertisements. – Keith, Harvey & Celia, Shalom (toim.), *Language and Desire* s. 186–203. Lontoo: Routledge.
- Sigley, Robert & Holmes, Janet 2002: Looking at girls in Corpora of English. – *Journal of English Linguistics* 30 (2), s. 138–157.
- Sinclair, John 1991: *Corpus, concordance, collocation*. Oxford: Oxford University Press.
- 2004: *Trust the Text. Language, Corpus and Discourse*. London: Routledge.
- Slotte, Peter, Zilliacus, Kurt & Harling, Gunilla 1973: Sociologiska namnstudier. – Kurt Zilliacus (toim.), *Synvinklar på ortnamn* s. 97–179. Helsinki: Svenska Litteratursällskapet i Finland.
- Stubbs, Michael 1995: Collocations and semantic profiles. On the cause of the trouble with quantitative studies. – *Functions of Language* 2 (1) s. 23–55.
- 1996: *Text and Corpus Analysis*. Oxford: Blackwell Publishers Ltd.
- 2001: *Words and phrases. Corpus Studies of Lexical Semantics*. Malden: Blackwell Publishing.
- Stubbs, Michael & Gerbig, Andrea 1993: Human and inhuman geography: on the compute-assisted analysis of long texts. – Michael Hoey (toim.), *Data, Description, Discourse* s. 64–85. Lontoo: HarperCollins.
- Swales, John 2003: Is the university a community of practise? – Srikant Sarangi & Theo van Leeuwen (toim.), *Applied Linguistics and Communities of Practise* s. 203–216. London: Continuum.
- Tognini-Bonelli, Elena 2001: *Corpus linguistics at work*. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company.
- Vanagas, Aleksandras 1994: The Lithuanian City Name Deltuva. – *Linguistica Baltica* 3, s. 61–70.

- Vennemann, Nierfeld 2016: The name of the city of Rome. – Beiträge zur Namenforschung; Heidelberg 51 (2), s. 131–.
- Vidberg, Maria 2017: Place names in contact. The use of Finnish place names in Swedish contexts in Helsinki. – Terhi Ainiala & Jan-Ola Östman (toim.), *Socio-onomastics: The pragmatics of names*. s. 155–164. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company.
- Vuolle, Marjut 2016: ”Et etutöölöläisenä se Taka-Töölöoki oli vähä ku ulkomaille menis”: Töölön paikannimet 1970-, 1990- ja 2010-luvuilla. Pro gradu -tutkielma. Helsingin yliopiston suomen kielen, suomalais-ugrialaisten ja pohjoismaisten kielten ja kirjallisuuden laitos.
- Wiktorsson, Per-Axel 2000: Street Names in the City of Orebro. – *Ortnamnssällskapet i Uppsala Arsskrift*.
- Zilliacus, Kurt 1997: On the function of proper names. – Ritva Liisa Pitkänen & Kaija Mallat (toim.), *You name it. Perspectives on onomastic research*. Helsinki: Suomen Kirjallisuuden Seura.
- 2002: *Forska i namn*. Helsinki: Svenska Litteratursällskapet i Finland.

Aineistolähteet

Aller Media Oy 2019: *Suomi24-korpus (2016H2)* [tekstikorpus]. Kielipankki. <http://urn.fi/urn:nbn:fi:lb-2019010802>

LIITE

LIITE 1

Taulukko 16. Nimen *Helsinki* 200 merkitsevintä kollokaattia.

Sija	Kollokaatti	MI-arvo	Frekvenssi
1.	ULOSOTTOVIRASTO	5.75	33
2.	SANOMA	5.50	4598
3.	PL	5.49	85
4.	LAHTIVÄYLÄ	5.45	31
5.	OTAVA	5.45	36
6.	ELÄINSUOJELUYHDISTYS	5.44	38
7.	FORTUMIN	5.44	39
8.	NOUTO	5.40	38
9.	KUUKAUSILIITE	5.37	40
10.	MESSUKESKUS	5.31	31
11.	RIKOSPOLIISI	5.30	39
12.	SUURMIELENOSOITUS	5.15	37
13.	JÄÄHALLI	5.13	87
14.	KAUPPAKORKEAKOULU	5.12	46
15.	HÄMEENTIE	5.10	30
16.	SEURAKUNTAYHTYMÄ	5.08	71
17.	PITÄJÄMÄKI	5.04	31
18.	SOSIAALIVIRASTO	5.03	71
19.	YHTEYSTIEDOT	5.00	62
20.	SAMPO	4.98	52
21.	OULUNKYLÄ	4.96	33
22.	BUSSILIIKENNE	4.95	54
23.	DIAKONISSALAITOS	4.95	64
24.	RAUTATIETORI	4.94	61
25.	SAIRAAHOITOPIIRI	4.92	50
26.	TELAKKA	4.90	50
27.	YDINKESKUSTA	4.89	96
28.	PRIDE	4.88	34
29.	VALTIOTIEDE	4.83	35
30.	YLIOPISTO	4.83	1753
31.	SEUTU	4.82	692
32.	KAUPUNGINVALTUUSTO	4.78	92
33.	HAKANIEMI	4.77	72
34.	VAALIPIIRI	4.75	180
35.	PÖRSSI	4.75	121
36.	VIIKKI	4.74	31
37.	TEOLOGINEN	4.74	51
38.	KÄRÄJÄOIKEUS	4.71	542
39.	TUOMIOKIRKKO	4.70	63
40.	KANTAKAUPUNKI	4.69	119

41.	JOKERI	4.68	69
42.	ASUSTELLA	4.67	48
43.	RAUTATIEASEMA	4.66	221
44.	HIIPPAKUNTA	4.64	84
45.	MALMI	4.63	31
46.	LAUTTASAARI	4.61	78
47.	HUUMEPOLIISI	4.60	101
48.	AUTOKOULU	4.58	39
49.	EDUSTA	4.58	96
50.	POLIISILAITOS	4.57	148
51.	APULAISKAUPUNGINJOHTAJA	4.55	57
52.	ITÄKESKUS	4.55	102
53.	MARSSIA	4.54	56
54.	TIEDEKUNTA	4.53	123
55.	CITY	4.52	88
56.	LÄHIALUE	4.51	34
57.	KESKUSTA	4.51	1333
58.	KAUPUNGINVALTUUTETTU	4.50	47
59.	PATSAS	4.50	56
60.	MYYMÄLÄ	4.49	55
61.	YÖELÄMÄ	4.48	37
62.	TÖÖLÖ	4.48	86
63.	OIKEUSTIETEELLINEN	4.46	41
64.	VAPAA-AJATTELIJA	4.46	58
65.	HIFK	4.44	45
66.	PÄÄKIRJOITUS	4.44	47
67.	HALOO	4.43	63
68.	ILTA-SANOMAT	4.42	45
69.	KALLIO	4.42	209
70.	KAUPPATORI	4.42	53
71.	MIELUITEN	4.42	69
72.	DOSENTTI	4.41	76
73.	KAUPUNGINHALLITUS	4.40	42
74.	NOUTAA	4.40	33
75.	YKSIÖ	4.40	132
76.	TIKKURILA	4.38	33
77.	HOVIOIKEUS	4.37	216
78.	SIJAITA	4.37	356
79.	HERRA	4.36	205
80.	PIIRI	4.36	281
81.	SUURLÄHETYSTÖ	4.36	44
82.	EILEN	4.35	173
83.	TORSTAI	4.35	117
84.	PERJANTAI	4.35	160
85.	SÄDE	4.33	30
86.	SÖRNÄINEN	4.33	30
87.	LAINAUS	4.33	30

88.	RAUHAYHDISTYS	4.31	31
89.	KONTULA	4.31	50
90.	METROPOLI	4.30	61
91.	KANNELMÄKI	4.30	33
92.	IRJA	4.29	31
93.	VUOSAARI	4.29	85
94.	SATAMA	4.28	75
95.	KAUNIAINEN	4.28	68
96.	TÄNÄÄN	4.28	402
97.	VANTAA	4.28	554
98.	FINLAND	4.28	136
99.	SALO	4.26	59
100.	EILINEN	4.26	34
101.	TAANNOIN	4.26	33
102.	TIISTAI	4.25	132
103.	TEETTÄÄ	4.25	56
104.	TOIMISTO	4.24	71
105.	SILJA	4.23	47
106.	KAUPUNGINOSA	4.23	82
107.	HALLINTO-OIKEUS	4.23	88
108.	KAKSIO	4.21	81
109.	LAUANTAI	4.21	192
110.	SEURAKUNTA	4.21	243
111.	LAITOS	4.20	144
112.	LÄHELÄ	4.19	35
113.	ASUA	4.19	1920
114.	NÄYTTÉLIJÄ	4.18	32
115.	TALLINNA	4.16	196
116.	TERVETULO	4.16	48
117.	ASUINPAIKKA	4.16	53
118.	ENERGIA	4.15	110
119.	VALTUUSTO	4.15	73
120.	ITÄINEN	4.14	35
121.	HUOMENNA	4.14	57
122.	LÄHISTÖ	4.14	47
123.	ILTAPÄIVÄ	4.14	42
124.	AINAKIN	4.13	868
125.	KORKEAKOULU	4.13	40
126.	TUNTUMA	4.12	35
127.	MAISTERI	4.12	37
128.	KERROSTALO	4.12	98
129.	KAISANIEMI	4.12	34
130.	RUOHOLAHTI	4.12	36
131.	OIKEUSTIEDE	4.11	38
132.	HALLA-AHO	4.11	115
133.	MIELÉNOSOITUS	4.10	136
134.	LENTÄÄ	4.10	196

135.	KAMPPI	4.10	84
136.	AJELLA	4.10	109
137.	BRYSSEL	4.10	42
138.	RADIO	4.09	104
139.	KISA	4.08	36
140.	PIISPA	4.07	147
141.	SUNNUNTAI	4.07	123
142.	HANKO	4.06	43
143.	KOTIPAIKKA	4.06	53
144.	ASEMATUNNELI	4.05	31
145.	LÄHTÖ	4.05	133
146.	PÄIN	4.05	300
147.	TOIMITUS	4.05	41
148.	KEIKKA	4.04	100
149.	KESKELLÄ	4.04	119
150.	SENAATTITORI	4.04	36
151.	LÄHIÖ	4.03	100
152.	TAMPERE	4.02	741
153.	NÄYTTELY	4.02	36
154.	PROFESSORI	4.02	271
155.	MOOTTORITIE	4.02	63
156.	KATU	4.02	292
157.	SEMINAARI	4.01	32
158.	PÄÄSSÄ	4.01	67
159.	KAUPUNKI	4.01	1765
160.	VUOKRA-ASUNTO	4.01	101
161.	TUKHOLMA	4.01	159
162.	KOLMIO	4.01	33
163.	KESKIVIIKKO	4.00	115
164.	ASKOLA	4.00	37
165.	OY	3.99	257
166.	TOUKOKUU	3.99	94
167.	LENTOASEMA	3.99	39
168.	HAKU	3.99	39
169.	MAANANTAI	3.99	105
170.	JÄRJESTÄÄ	3.98	397
171.	UUTISOIDA	3.98	120
172.	PÄÄKONTTORI	3.97	36
173.	RISTEILY	3.97	40
174.	TOHTORI	3.97	67
175.	KM	3.97	183
176.	EHDOKAS	3.96	135
177.	SINKKU	3.96	40
178.	OSOITE	3.96	141
179.	KIVINIEMI	3.95	30
180.	GALLUP	3.95	45
181.	LOKAKUU	3.93	72

182.	KOTKA	3.93	81
183.	MUUTTAA	3.93	760
184.	HEINÄKUU	3.93	75
185.	PARHAILLAAN	3.93	33
186.	TARKASTAA	3.92	34
187.	B	3.92	59
188.	OPISKELLA	3.92	296
189.	TURKU	3.92	856
190.	KOKOUS	3.91	106
191.	HUHTIKUU	3.91	79
192.	UUTINEN	3.90	260
193.	JUSSI	3.90	103
194.	KIRJASTO	3.89	71
195.	ELOKUU	3.89	81
196.	KAUKANA	3.88	84
197.	ALUE	3.87	700
198.	MATKUSTAA	3.87	138
199.	YÖKERHO	3.87	42
200.	JOULUKUU	3.87	96